

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד החוץ

משרד חוץ

בקורות להסדר שלום

17/12/1967 - 29/5/68

תיק מס' סגור מקורי 300,1

שם תיק: הצעות להסדר שלום

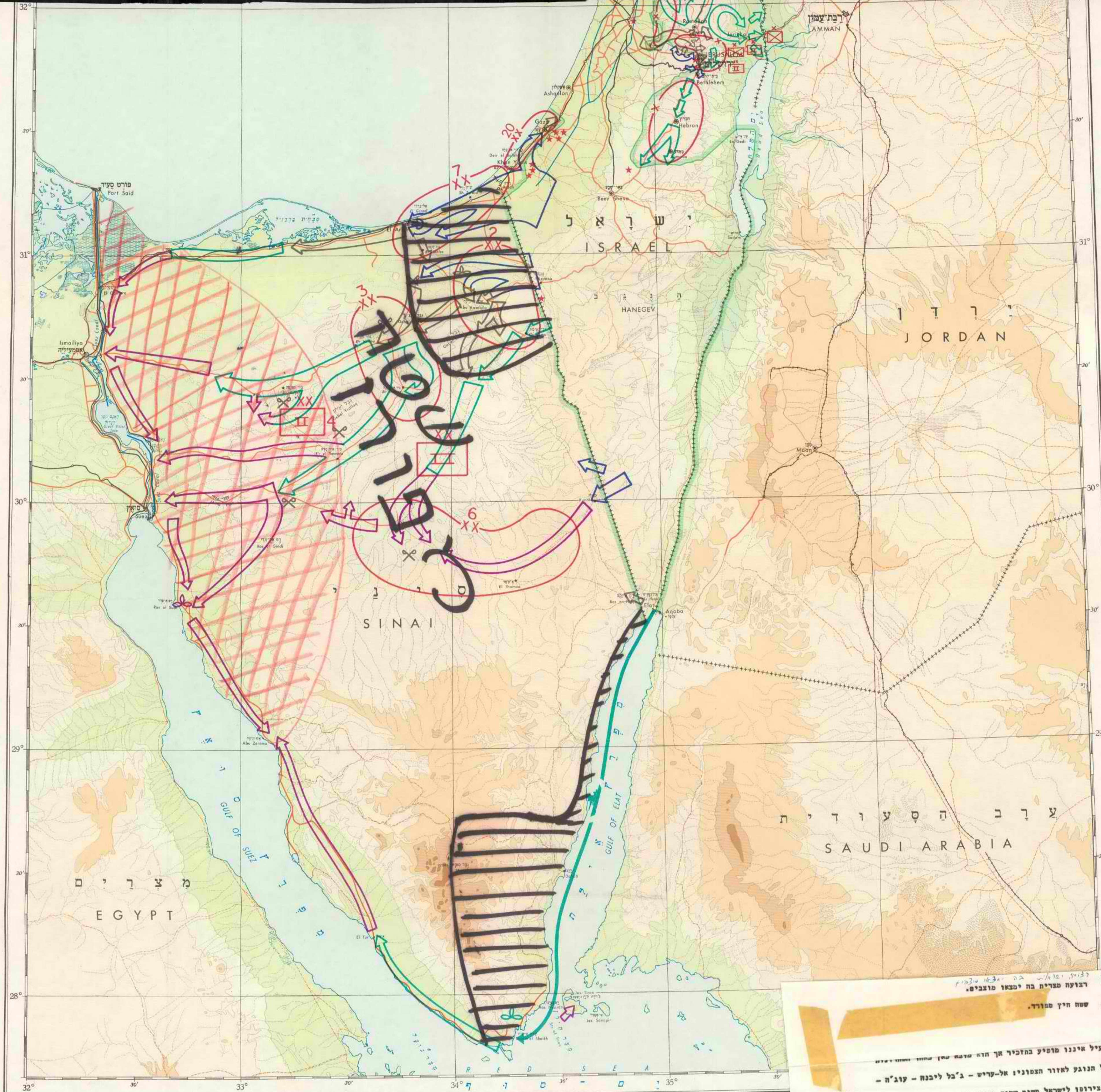
מזוזה פנימי **חצ-3-4780**

מזוזה פריט: 000m717

תאריך הדפסה: 15/12/2018

כתובת: 2-120-4-3-1

מחלקה לעניני השו"מ

ישראל
ISRAEL

ירדן
JORDAN

ערב הסעודית
SAUDI ARABIA

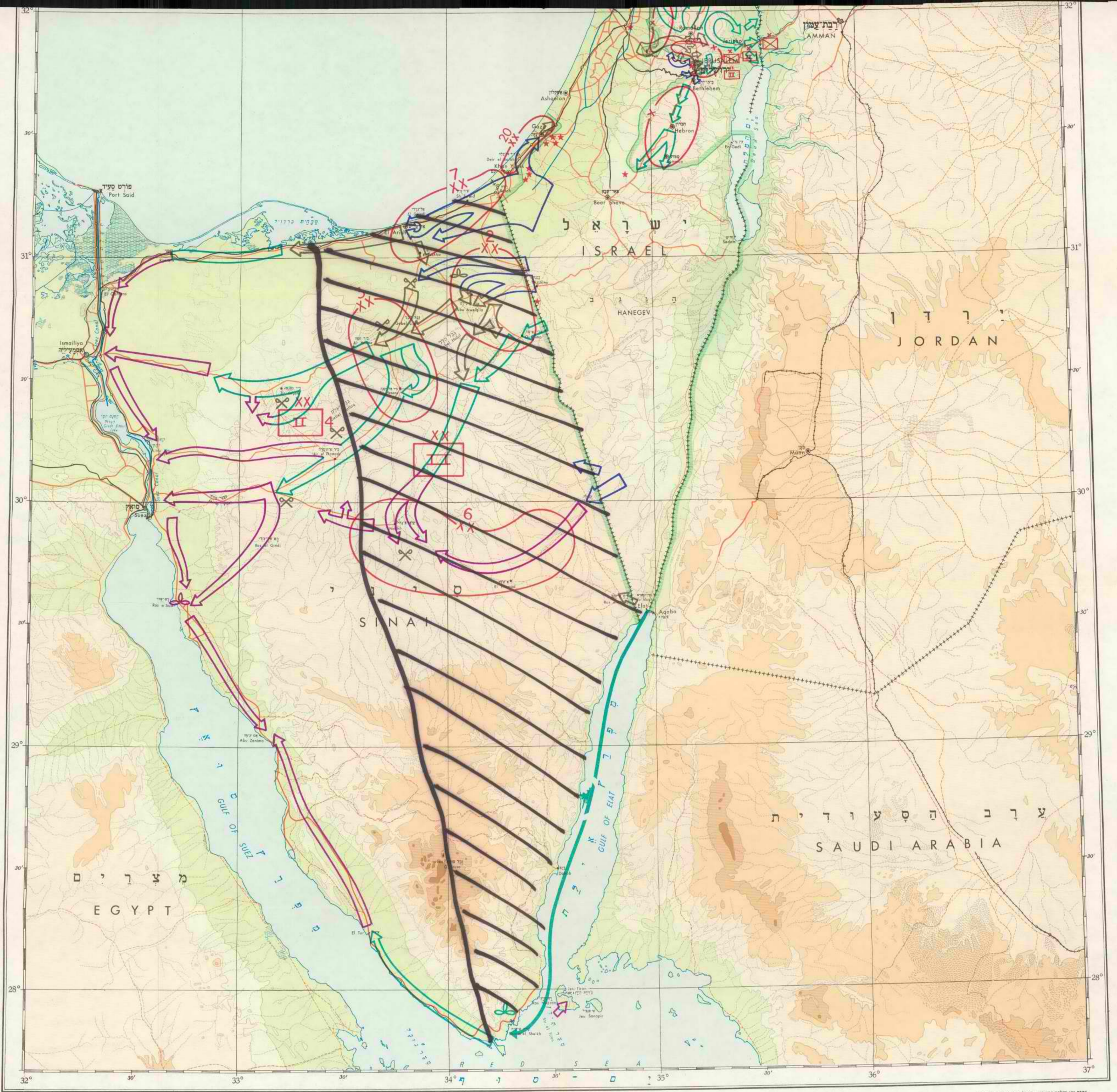
מצרים
EGYPT

- ① רצועת מדינה בה ימצאו מוצבים.
- ② שטח חיץ מסודר.

החסר דלעיל איננו מופיע בחזכיר אך הוא שומה שכן שטח זה חסר חשיבות
האפשריים. בכל הנוגע לאזור הצפוני אל-קריש - ג'בל ליבנה - עוב"ה -
אל קשימה מבה צירופו לישראל משום שהוא מהווה את השטח המאיים על
מדינת ישראל בטווח חרום היקרותו אידיאלי לכווח אויב.

כל הזכויות שמורות למועצה להגנת הטבע והגנת הנגף
All rights reserved by the Survey of Israel

קנה המידה 1:1,000,000

כל הזכויות שמורות למשרד המדידה והמפתים הישראלי
 All rights reserved by the Survey of Israel

SCALE 1:1,000,000 קנה המידה

הדפס ע"י מילת המדידה-ישראל, סיון תשכ"ז-יוני 1967
 Printed by Survey of Israel, June 1967

מפת סיני

- סימון השטח שבשלטון ישראל.

- בשטח זה תהיה ישראל חופשית להקים מוצבים להיערך להגנה.

ארכיון המדינה

משרד ראש הממשלה

טופס מראה מקום להוצאת תעודות יחידות*

חטיבה מס: 130.2
תיק מסי: 3
מיכל מסי: 4780/51
תאריך התעודה: _____
שם מחבר התעודה: _____
שם הנמען: _____
סוג התעודה (סמן ✓ במקום המתאים)

- מכתב
 מורק
 תזכיר או מיזכר
 דין וחשבון או זכרון דברים משיחה או דיון
 פרוטוקול של שיחה, דיון או ישיבה

הטופס ימולא בשני עותקים. העותק הירוק יוכנס לתיק במקום התעודה שהוצאה;
העותק הלבן יצורף לתעודה שהוצאה.

משרד החוק

טודי

15.5.68

סיווג

מוזכר

א ל : המנכ"ל
מאת : מ. גזית

א ל :
מאת :

א ל :
מאת :
א ל :
מאת :
א ל :
מאת :

כללית, הדברים נראים לי. אבל כל עוד לא נסתם הגולל על אפשרות הדברות חוסיין-פלשתינאים-ישראל יכולים לנו להסתפק במדיניותנו הנוכחית. כלומר, שלא להזדקק כרגע להמלצות אלוף הר-אבן (ע"מ 3' של התמצית). שכן אם נגיע להסדר ממילא שהלכה למעשה המצא הבעייה הפלשתינאית את פתרונה העקרי בגדמ"ז. בעקבות הסדר כזה ממילא תיהפך, בחוקף תהליכים פנימיים, ירדן ההאשמית בעתיד הלא-רחוק לירדן פלשתינאית. אם לא נגיע להסדר, נחגבר כמובן את הצעד הפלשתינאי של מדיניותנו.

(-)

מ. גזית

לשמוש בתוך המשרד בלבד

UNITED STATES

1950

1950

UNITED STATES

1950

1950

1950

1950

UNITED STATES DEPARTMENT OF AGRICULTURE
 OFFICE OF THE ASSISTANT SECRETARY FOR
 TECHNICAL ASSISTANCE
 WASHINGTON, D. C. 20250

FOR THE ASSISTANT SECRETARY FOR
 TECHNICAL ASSISTANCE
 WASHINGTON, D. C. 20250

1950

משרד החוץ

1311

אלוף הראבן : ישראל נוכח הפלשתינאים - קווים למדיניות

המטרה : נסיון להציג תפיסה כלללת של המערכה ביננו ובין הפלשתינאים.

רקע : כמו לפני המלחמה אנו עומדים לפני כוחות בלתי סדירים אולם מהמלחמה

צמחו לנו כמה יתרונות :

- א. גבולות נוחים יותר
- ב. שבירה הצבאה הסדירים
- ג. ביטול האיום שבהשמדה

מאפייני המצב החדש (א) ערעור המשטרים הערבים. (ב) התחילו לפעול כוחות עממיים המכהיכים לשלטונות מה יעשו ומה לא. (ג) בפעם הראשונה כאז 1948 אנו ניצבים מול הערבים הפלשתינאים כיריב העקרי שעמו אנו שרויים במערכה ותנועה הטרור שולטת בשליטי ערב יותר מאשר הם בה. (הכוונה היא כמובן עם הגורמים הפלשתינאים שמחוץ לשטחים).

כראמה ותוצאותיה :

מבחינה סטטיסטית הישגי המבצע מרשימים אולם עלינו להבין שכשעומדים בפני לוחמה "עממית" שלה משאבי כח אדם כמעט בלתי מוגבלים, אין חשיבות רבה למספר הנפגעים. הרמה האנושית והאינטלקטואלית הן כה נמוכות עד שקצב ההגבור לאבידות הוא מידי. המבצע אינו מרתיע ואולי אפילו מגביר את הפרסומת מה עוד שהם חזרו לכראמה. אמר קצין צה"ל: עבור ה"פתח" כל הרוג שלהם הוא הישג.

גם לגבי חוסיין לא השיג המבצע מטרותיו ונוכחות ה"פתח" אפילו בעמאן החזקה ויתכן שעצם המבצע הביא להחזרת כוחות שיביאו להתמוטטות המשטר ההאשמי. במישור הבי"ל לא נשארה פעולת כראמה כמוצלחת ביותר.

שאלות יסוד :

א. מה המטרות המדיניות שלנו במערכה עם הפלשתינאים :

המצב הנוח לנו - ישיבה בלתי מוגבלת בשטחי הגדה כאשר הפלשתינאים משלימים, לפחות פאסיבית, עם נוכחותנו. כמובן שזה לא נוח לערבים ואלו שמחוץ לשטחים בודאי שאינם נוקטים בפאסיביות. האם יכולים אנו לגבור על אלו מבחינה צבאית ? רק אם נשתלט גם על השטחים שמעבר לגבולות הפסקת האש ואפשרות זו יורדת מעל הפרק מטעמים ברורים. המסקנה היא שקטן הסיכוי שנביס את הפלשתינאים ונכפה עליהם פתרון הנוח רק לנו.

GOVERNMENT OF MADHYA PRADESH

ANNOUNCEMENT

Subject: Appointment of Additional District Officers

Order: The Government of Madhya Pradesh are pleased to appoint the following as Additional District Officers:

Post: The following posts are available for appointment as Additional District Officers:

- 1. Additional District Officer
- 2. Additional District Officer
- 3. Additional District Officer

The candidates who are interested in applying for the above posts should send their applications with the necessary documents to the Secretary, Government of Madhya Pradesh, Lucknow, before the closing date, which is 15th June 1964. The applications should be accompanied by a recent passport size photograph and a certificate from the District Officer, Lucknow, in the prescribed form. The applications should be submitted in duplicate.

Additional Information:

The candidates who are interested in applying for the above posts should send their applications with the necessary documents to the Secretary, Government of Madhya Pradesh, Lucknow, before the closing date, which is 15th June 1964. The applications should be accompanied by a recent passport size photograph and a certificate from the District Officer, Lucknow, in the prescribed form. The applications should be submitted in duplicate.

The Government of Madhya Pradesh are pleased to appoint the following as Additional District Officers:

Additional Information:

The Government of Madhya Pradesh are pleased to appoint the following as Additional District Officers:

משרד החוץ

- 2 -

מאידך גם הם אינם יכולים להביס אותנו ולכפות עלינו פתרון הנוח להם. המסקנה היא שהמערכה כפי שהיא היום עשויה להימשך זמן רב. זה מאבק של חרבות טכנולוגיות מתקדמת שחשיבות רבה לה לכל אבידה בנפש מול הרבות נחותה עם משאבי כח-אדם עליו איננה חסה. במצב כזה של שחיקה הדדית מתבקש שבמוקדם או במאוחר יהיה הכרח להגיע להסדר בין שני הצדדים. השאלה היא האם ברצוננו בהסדר מוקדם או מאוחר יותר? מאוחר יותר פרושו אחרי מלחמה שחיקה הדדית ומצב שימאס על שני הצדדים. ההסדר עשוי לבוא מוקדם יותר אם ננסה אנו ליטול היוזמה לידינו. באם הנחה זו מתקבלת, עלינו לקחת בחשבון שקיימים שלושה גורמים:

א. ישראל. ב. פלשתינאים. ג. חוסיין.

בתנאים של היום רצוי הסדר משולש: הפלשתינאים יקבלו מעמד מוגדר במסגרת מדינת ירדן שאולי תהפוך ממדינה האשמית למדינה פלשתינאית.

המסקנה: עלינו להתייחס בחיוב כבר מהיום לשאיפות הפלשתינאים למעמד עצמאי ולהופיע כחומכים בתהליך. (כמובן שיש כאן פארדוקס כי בה בשעה אנו נלחמים נגד הפח"ג).

הנימוקים בעד מדינות זו:

1. איננו יכולים לבלום את תהליך התעוררותם של הפלשתינאים.
2. תמיכה בתהליך תעמיד אותנו באור חיובי במישור הבי"ל, את חוסיין בלחץ נוכח אפשרות דו-שיח ואח הפלשתינאים במצב שבו הם מסרבים למו"מ (א. י. 1970).
3. אנו עשויים לעזור לעלות לכוחות שבעתיד עשויים לחפש הסדר עמנו.
4. ההכרה שאנו מוכנים לתת לפלשתינאים היא יותר ממה שמדינות ערב מוכנות לתת - השלמה עם הפיכת ירדן למדינה פלשתינאית.
5. ע"י כל הצעדים הקודמים נוכל לעודד את הפלשתינאים לראות בגדה המזרחית את השטח העקרי של מדינת פלשתיין.

ב. מה אורח הלחימה שעלינו לנקוט?

המטרה היא לצמצם את אפשרויות הפגיעה וצמצום היקף ההתנקשויות עם גורמי הפח"ג, המשמעויות הנובעות מכך הן שצריך לנקוט באורח לחימה מבוסס על אמצעי הגנה רצופים ואינטנסיביים שימנעו את הצורך במבצעים צבאיים נגדם, המקנים להם יוקרה בי"ל. אפשר לשאול אם את חוצאות כראמה יכולנו להשיג בלא לאבד 27 חיילים ועוד עשרות פצועים בלא לערוך את המבצע. כלומר ההישגים בלוחמה נגד הפח"ג הם לא במספר האבידות שלהם אלא בצמצום ממדי הפיגוע.

UNITED STATES

- 3 -

... and the ... of the ...

Section 1.

...

Section 2.

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...

Section 3.

...

משרד החוץ

- 3 -

ג. מה הן הפעולות המדיניות והתעמולתיות שבהן עלינו לנקוט?

הקו המוצע הוא לומר בגלוי שישראל מכירה בקיום הגורם הפלשתינאי ויש לו דרישות לאומיות הראויות לתשומת לב אף כי ברור שהסדר הבעיה חייב להתחיל בצד הירדני שלה. בכך נופיע^{לא} כנלחמים בחנועה אלא כמוכנים להגיע עמה להסדר. במישור ההסברתי עלינו להציג את ירדן כמסגרת המתאימה לפתרון כולל של בעיה הפלשתינאים אם כי גם חלק מהגדה המערבית עשוי להיכלל במדינה.

דוגמאות לפעולה

- הלהרות שרי הממשלה על המיכתנו בשאיפות העם הפלשתינאי כעם שכן לנו.
- נציגינו בחו"ל יכולים לומר שאנו מעוניינים בהסדר עם הפלשתינאים.
- מגעים עם מנהיגים בשטחים שבידינו, כמגמה להביא באמצעותם לקשרים עם המנהיגים בגדה המזרחית.
- גישושים לעבר ארגונים פלשתינאים באמצעות חוגי העומאל במערב.
- טיפוח קבוצה נבחרת מבין גורמי הפח"ע ואף שיגור אחדים מהם בחזרה.
- שילוב הנושא הפלשתינאי בשיחות עם יארינג.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԿԻ ԿԱԶՄԻ

- 3 -

Լ. ՅԱՆ ԻՐ ԽԱՆՏՈՂԱԿԱՆ ԽՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ԿԱՐԳԻ ԸՆԴՈՒՄ

Սույն կարգը նախ էնքան ընդհանուր է, որքան խորը է մտազնային և քաղաքական հարցերի վերաբերյալ հայ ժողովուրդի կարծիքի արտահայտումը, որի արդյունքում ձևավորվում է հայտնի դառնում և որի միջոցով հայ ժողովուրդը կարող է արտահայտել իր ցանկությունները, իր անհրաժեշտությունները, իր սպասելիքները և իր անհրաժեշտ դեմքերը:

ՄԱՐԿԻ ԿԱԶՄԻ

- Մարկի կազմի կազմը և անունը կախվում է յուրաքանչյուր հարցից:
- Մարկի կազմի անդամները կազմվում են ժողովուրդի կողմից:
- Մարկի կազմի անդամները կազմվում են ժողովուրդի կողմից և կազմում են ժողովուրդի կողմից:
- Մարկի կազմի անդամները կազմվում են ժողովուրդի կողմից:
- Մարկի կազմի անդամները կազմվում են ժողովուրդի կողմից:
- Մարկի կազմի անդամները կազմվում են ժողովուրդի կողմից:

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

אובניוא סלום

סודי ביותר

מס' 315

חומר: 291315 מאי 68

הודפס: 301100

אל: המשרד ירושלים

מאת: ממושרד פאריס

ס י ד י

הלל, מזתים.

סודי ביותר, מצרים.

שטחה פלפון נפגש באן עם מקסימוס החמישי, האהחן סיפר על שיחות שקיים עם מספר שרים במצרים לפני כחודש, להלן דבריהם.

1. רואים משימתם העיקרית בשיפור כלכלתה ומצבה של מצרים. יודעים שיוקרתו של נאצר אנדה בעולם הערבי ומסוכנעים שאינם יכולים לחדש המלחמה גם בגלל אי נכונות בריהם, זקוקים לשקט כדי להתמסר למצרים עצמה.

2. אי לזאת בחובה להם הידברות והסכמה עם ישראל.

3. חושבים על פתרונות הבאים:

א. מוכנים עקרונית לוותר על עזה ואפילו ירושלים ולהתיר מעבר חופשי בסיראן ובתעלה.

ב. אף ממלה מצרית עם או בלי נאצר לא תוכל להתקיים אם דבר נכונותה לוויתורים אלה תפורסם על ידי הצהרה ישראלית. ^{ל.א.} מעיקרה נכונות לחזור לגבולות סרם-מלחמתיים.

ג. יודעים ומכירים בכך שישראל אינה יכולה לחזור ושהגבולות הסופיים יקבעו בסו"ם אולם הספקט הפסיכולוגי של ההצהרה נחוץ להם סבחיבות פניסיות.

ד. מעויכים פעולותיו של יארינג אך חושבים שלא יוכל לנדו לבצע הגישושים והסגעים. סוברים שהוא קוק ליועץ ערבי ויהודי, מוכנים לקבל כיועץ ערבי את קרדנל מעומי.

4. פרטים כולל עניני סוריה, ירושלים ראו בדיפ'.

לוי

שהח 3 רהמ 3 סנכל 3 סנכל מזתיספרגאי חקר רמ 2

27/2

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

סודי ביותר

מס' 314

חומר : 291315 מאי 68

הודפס : 301000

אל : המשרד ירושלים

מאה : מסיפראל פאריס

ס י ד י

הלל מזחיים

סודי ביותר

ירושלים. משיחת פלפן מקסימוס החמישי. מקסימוס נפגש לאחרונה עם

חוסיון.

1. המלך מוכן להזבנות אולם מתאונן שאין אנו מציעים בתנאים

קונקרטיים.

2. מקסימוס בדיעה שאפשר להגיע להסדר כולל ירושלים בתנאים

הבאים:

א. סמסוס אקסטריטוריאלי למקומות הקדושים שהגדרתם לא

תצטמצם לבניינים אלא לאיזורים כגון דרך היסורים.

ב. חלוקה הוגנת של הכנסות התיירות.

ג. סמסוס מיוחד לערבים ירושלים ומתן היתר לשמירת אזרחותם

הירדנית וחופש פעולות בנקאיות ופיננסיות.

ד. התרת שובם של פליטי המלחמה האחרונה תוך ידיעה ברורה

שמרביתם לא ירצו לשוב.

ה. החזרת הגדה או חלקים מסנה.

3. פרטים בדיפ⁶.

לויך

שהחצ רוקמץ סנכלץ ססנכל מזחיים פרגאי רמז

דכ/קל

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

1957

תאריך

סוג

מזכר

תנ"כ

אל

מאת

הנדון

נייב זבז מוכר ע"י א"ס
המוסד, מחוז מנ"נ.

אם סיון אק זמן
אקרום ממו, נכין אק

גמז"ג

א
5/5

א
1/1

גמז"ג

א

ל

471508

6x 8" size of
1/16" thick
1/2" x 1/2" x 1/2"
V.B.M.

1/1
1/2

13/5

1/5

תאריך

מוזכר

סוג

אל ז' ויקטור סלימ, מנהל א.ה.ה.מ.מ.

מאה 444 מ-ה-מ

הנדון

ר"ב נני א יבסי יאני מ
הפסח ^{למטה} ~~הפסח~~ ~~הפסח~~ ~~הפסח~~
הפסח ~~הפסח~~ ~~הפסח~~ ~~הפסח~~
הפסח ~~הפסח~~ ~~הפסח~~ ~~הפסח~~
הפסח ~~הפסח~~ ~~הפסח~~ ~~הפסח~~

מחט

1-1

ויקטור

קאה - מתין וואלף!!
נזר קשיל ~~מתין~~ וואלף
נזר קשיל ~~מתין~~ וואלף
מחט קשיל ~~מתין~~ וואלף

DATE

NAME

NO.

ST.

HT.

HT.

HT.

תאריך 13/11/54

סוג

מזכר

מלך א. ז. ס' א
ל. כ.

אל

מאת

הנדון

מלך ז. א. א

מלך ז. א. א, ה. ק. א. א

מלך ז. א. א

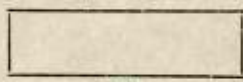
9

13/15

310

משרד החוץ

מזכר

סיווג

	אל:
	מאת:

אל: התנה
מאת: א. א. א.

בלתי, הפגים נראים
 4. אדם ש חזב לא נעמם
 הוציא לא אפגו - הפגיה
 חוסין - פלמניה - יגוה ימלים
 חן ליסוסקם הבינונית
 הוציאו. טוהי, גלו להפגיק
 להחליט אלוין ~~החלטת~~ חוסין
 (צ"ה 3 א החמיה). שם אס
 ליה להפג אפגיה אפגיה
 למעשה חמיה הפגיה הפלמניה
 חמיה חמיה חמיה חמיה חמיה
 חמיה חמיה חמיה חמיה חמיה

הסכג

חתימה תאריך חתימה תאריך חתימה תאריך

1944-1945
 1944-1945
 1944-1945

משרד החוץ

מזכר

סיווג

[Empty box for classification]

	אל :	אל :
	מאת :	מאת :

General

Tawfik proposal

Sec. General October 13

1956 March 44

Dept of cooperation
 between Egyptian
 Govt and the US +
 the Arab of the General

תחילה

תאריך

תחילה

תאריך

קוים למדיניות

מ ט ר ה

מטרת נייר זה היא לנסות להציג תפיסה כוללת של המערכה בינינו לבין הערבים המלשתינאים, הוך התייחסות למסדיה המדיניים הצבאיים וההיסטוריים.

ר ק ז

עשרה חדשים לאחר מלחמת ששת הימים אנו עומדים במצב שהיה מתהווה לולא נטלנו את היזמה לידינו: כוחות ערביים, מרביתם בלתי סדירים, מקיימים נגדנו מערכת חבלה והצקה בלתי פוסקת.

לו היינו חייבים לעמוד במערכה כזו לפני מלחמת ששת הימים, היה מצבנו היום קשה ביותר.

אולם המלחמה הקנתה לנו כמה יתרונות:

ראשית, רכשנו לנו גבולות חדשים הנוחים להגנה כנגד צבאות סדירים;

שנית, שכרנו את עצמתם של הצבאות הערביים הסדירים עד שאין לראות בהם יותר איום על קיומנו;

שלישית, כחוצאה משלובם של גורמים אלה, אין אנו עומדים יותר בפני איום בעליל להשמידנו.

אולם כדי בכך עם היתרונות שצמחו לנו מהמלחמה הולך ונוצר כחוצאה ממנו, מצב חדש בצד הערבי;

ראשית, מעמדם של המשטרים הערביים נתערער, ומתערערת שליטתם בארצותיהם;

שנית, החלו להופיע ולפעול כוחות עממיים, ברוכס עדיין בלתי מגובשים, אולם כבר בעלי עצמה מטפחת להכתיב למשטרים מה יעשו ומה לא יעשו. התגונות הסטודנטים בקהיר, והשתלטות הארבוניס המלשתינאים בחוצות עמאן - הן הופקות דומות.

שלישית, כחוצאת משני הגורמים הקודמים, בפעם הראשונה מאז 1948 אנו ניצבים נוכח הערבים המלשתינאים כיריב העיקרי שעמו אנו שרויים במערכה. בעבר, עד למלחמת ששת הימים, ראינו בגורם המלשתינאי בעיקר מיסוד, שהיוזמה לו נחונה בידי סמליות ערב. היום, עברנו כבר את הנקודה שבה לאיזו ממלה ערבית שהיא שליטה מלאה במעשיהם ובמחוליהם של הערבים המלשתינאים.

SECRET

... ..

SECRET

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

דומה אף שהתהפכו היוצרות: יותר משנאצר והסורים וחומייין שליטים בתנועה זו, תנועה זו שלטת בהם, וכעצם פעולותיה היא חותמת את מרחב התמרון שלהם.

נכון הוא שאין זו תנועה מגובשת ומאורגנת, ושהיא נעדרת שליטה מרכזית ברמה שאנו רגילים בה. אולם לטרוח זאת עלינו להודות בכך שנוצר מצב חדש ונוצר מציאות חדשה:

בפעם הראשונה מאז 1948, המערכה העיקרית שלנו היא נגד הערבים הפלשתינאים - ולא נגד הצבאות הסדירים. בפעם הראשונה מאז 1948, אופי הסכסוך בינינו לבין כלל הערבים - בארץ, בגבולות, בעולט הערבי ובמישור הבינלאומי - יהיה פועל יוצא של התמודדות עם הכוחות הפלשתינאים "העממיים".

בחדשים הראשונים לאחר המלחמה, היו בינינו כאלה שסברו שניתן לאחר את סוקרי ההתנגשות ולצמצם את היקפם. ואמנם נרשמה הצלחה גדולה לזכות מדיניות הבטחון של ישראל: התנהגותם הרבועה יחסית של הערבים הפלשתינאים בשטחים המוחזקים על ידינו. לעומת זאת עוצמת ההתנגשות עם הגורמים הפלשתינאים שמחוץ לשטחים נמצאה בעליה תלולה והגיעה לשיאה במבצעי השבועות האחרונים.

מבצע כראמה וחוצאותיו

מה היו יעדיו של מבצע זה ובאיזו מידה הושגו?

א. לגבי הגורמים הפלשתינאים

מבחינה סטטיסטית, הישגי המבצע מרשימים: 170 אנשי פח"ע הרוגים ועוד כ-80 שבויים בידינו לעומת 27 הרוגים של צה"ל. השאלה היא מה משמעותה של הסטטיסטיקה במאבק מעין זה. כשאנו מחסלים כצבא אויב סדיר 9 ג'ודים מתוך 10, פירושו שצבא האויב הושמד. אולם עלינו להתרגל למחשבה שבלוחמה "עממית" שהטוג שכפניה אנו עומדים משאבי כוח האדם שלרשות היריב הם בלתי מוגבלים. עוד מאה, עוד מאתיים הרוגים או עצורים אינם משנים דבר לתנועה המגייסת את אנשיה מחוץ טאגר אנושי המונה כמיליון איש. הרמה האנושית שהם דורשים ממגוייסייהם, והרמה האידיאולוגית - הן כה נמוכות, עד שניתן לקבוע שקצב התגבור לאבידות הוא כמעט מידי. אם קווינו שהמבצע יהווה גורם טשטש או מרתיע, ספק אם הצלחנו בכך. נהפוך הוא, המבצע הקנה פרסומת רבה לאנשי הפח"ע. עצם חזירתם לשלוש בכראמה ובבקעה - הריהו עבורם משום חיזוק עממית. בהמשך שליטתם הם מפגינים כלפי ההמון הפלשתינאי מעין נצחון על צה"ל שנימה לחסל את נוכחותם במקום. לכן הפכו הלויית אנשי פח"ע שנפלו בכראמה, למצעד נצחון לפתח בעמאן.

במילים של קצין בכיר בצה"ל: עבור הפתח כל הרוב שלהם הוא הישג. ובמילים של מנהיג הפתח אבו-עמאר: אם ייהרגו עשרה, נשלח עשרים, אם ייהרגו מאה נשלח מאתיים.

THE UNITED STATES OF AMERICA
DEPARTMENT OF JUSTICE

INVESTIGATION OF THE
ACTS OF VIOLENCE

AND THE
ACTS OF VIOLENCE

AND THE
ACTS OF VIOLENCE

APPENDIX

THE UNITED STATES OF AMERICA

APPENDIX

THE UNITED STATES OF AMERICA

THE UNITED STATES OF AMERICA

THE UNITED STATES OF AMERICA

THE UNITED STATES OF AMERICA

THE UNITED STATES OF AMERICA

THE UNITED STATES OF AMERICA

THE UNITED STATES OF AMERICA

THE UNITED STATES OF AMERICA

ב. לגבי משטרו של חוסיין

אם קיוונו בקיום מבצע זה להוסיף להץ על חוסיין לפעול נגד גורמי פח"ע, הרי רק הרטנו למגמה הפוכה. בתוצאות המבצע חזרה והודגשה שליטתם הבלעדית של אנשי הפתח בכראמה - והתחזקה נוכחותם בעמאן.

חוסיין השכיל לנצל את אבירות צה"ל על סנה לסלף את תוצאותיו של המבצע ולהציגן כנצחון עבור צע"י. אולם הישג יוקרה זה - המבוסס על שקר - איננו תורם דבר לחיזוק מעמדו של חוסיין. יחכן מאוד ובעצם המבצע רק החשנו תהליך של התעוררות כוחות פלשתינאים שתביא להתמוטטות המשטר ההאשמי ולעליית שלטון פלשתינאי במקומו.

ג. במישור הבינלאומי

פעולת צה"ל לא השאירה רישומה כסוצלחת במיוחד, כנגד גודל האבירות שסבל הפתח בלטה העובדה שלטחורת הפעולה חזרו אנשי הפתח לשליטה מלאה בכראמה. האוייב לא הובס ובכותרות של העתונות הזרה מופיעים עתה הארגונים הפלשתינאים כגורם של כוח עולה.

שאלות יסוד

המערכה נמשכה, וכל מה שאנו יודעים לומר לעצמנו בשלב זה הוא שזו תהיה מערכה ארוכה. עיקר מחשבתנו נחון כיום להתמודדות הצבאית כנגד גורמי הפח"ע. אולם ראייה זו כיום לוקה כבר בחסר. גורמי הפח"ע היו - עד למלחמת ששת הימים - בעיקרם גורמים חבלניים המופעלים ביוזמתן של מדינות שכנות. כיום הפכו גורמי פח"ע ליותר סכך. הם מהווים עוברת כוח פלשתינאית - על אדמת ירדן. הם מהווים כוח העשוי במרוצח הזמן אף להביא למהפכת מוחלטת בשהות השלטון בירדן.

לאור חמורה זו עלינו להציג לעצמנו כמה שאלות עיקריות בקביעה מדיניות המערכה שלנו לעומת הערבים הפלשתינאים. שאלות אלה מהייבות ראייה כוללת של המערכה שבה ההתמודדות הצבאית היא צד אחד בלבד. שלוש השאלות העיקריות הן:

- א. מה המטרות המדיניות שלנו במערכה הכוללת נגד הערבים הפלשתינאים?
- ב. מה אורח הלחימה הצבאי שבו עלינו לנקוט כחלק מהמערכת הכוללת?
- ג. מה הפעולות המדיניות והתעמולתיות שבהן עלינו לנקוט במסגרת המערכה הכוללת?

מה המטרות המדיניות שלנו במערכה עם הפלשתינאים?

המצב הנוה לנו - הוא ישיבה לזמן בלתי מוגבל בשטחי הגדה המערבית, כאשר הפלשתינאים בשטחים אלה, ומחוצה להם, מטלימים, לפחות פסיבית, עם נוכחותנו.

1. *[Illegible Title]*

[Illegible text paragraph]

[Illegible text paragraph]

2. *[Illegible Title]*

[Illegible text paragraph]

3. *[Illegible Title]*

[Illegible text paragraph]

[Illegible text paragraph]

- a. *[Illegible list item]*
- b. *[Illegible list item]*
- c. *[Illegible list item]*

4. *[Illegible Title]*

[Illegible text paragraph]

הטעם הנוה לנו - איננו נוח לפלשתינאים. לא לאלה היושבים בשטחים שבידינו ולא לאלה שמחוצה להם. אלה שבשטחים שבידינו - לפי טעה משלימים פסיביה עם נוכחותנו. אלה שמבחוץ, פועלים נגד נוכחותנו בשטחים. הם לא הצליחו לעורר תמיכה בפנים השטחים; אולם הפכו לכוח שהנו כבר יותר ממיטרד גרידא בגבולות - ושהנו כבר גורם מדיני ראשון במעלה במדינת ירדן.

האם אנו יכולים להביס את הערבים הפלשתינאים בשטחים שמחוץ לגבולות הפסקת האש? מבחינה צבאית גרידא אין בכך שום קושי אם נהיה מוכנים לכבוש את עמאן, את דמשק ואת בירות, ולשאת במאמץ של החזקה בשטחים הנוספים שיתווספו לנו - כולל אוכלוסייה של מליון עד שני מליון ערבים, כמה מרכזים עירוניים גדולים, ומאות אלפים של פליטים ועקורים. מעולה כיבוש כזו תביא תחת שליטתנו את מרבית הפלשתינאים, אך עמם יחד עוד מספר ניכר של ערבים בעלי זהות ירדנית, סורית ולבנונית. טמק רב אם בכך נשים קץ ללחימה, מכל הסוגים. והאם גלך אחד כך לחלב? ולבגדד? כל זאת - עוד מבלי שהבאנו בכלל בחשבון את עמדת המעצמות והיחס שלה תזכה מעולה כיבוש כזו במישור הבינלאומי.

ברור לכן שעלינו לקבוע לעצמנו גבול טוצק שמעבר לו לא ניגרד למבצעי כיבוש נוספים, וזאת למרות "השטח מושך". מבחינה צבאית ומדינית גם יחד, גבולות מלחמת ששת הימים בהחלט נוחים לנו, וכל חריגה מעבר להם תהווה מעמסה מיותרת - צבאית, מדינית וכלכלית.

המסקנה הנובעת מכך היא שקטן הסיכוי שנביס את הפלשתינאים ונכפה עליהם פתרון הנוח אר ורק לנו.

באווה מידה גם לפלשתינאים אין שום סיכוי להביס אותנו ולכפות עלינו פתרון הנוח אר ורק להם.

באם הדברים ייששכו מאליהם, כפי שהם מתנהלים כיום, צפוי לנו ולהם המסך המאבק לתקופה ארוכה.

זה יהיה מאבק בין שתי תרבויות שונות:

- תרבות טכנולוגית מתקדמת שלנו, שמשאבי כוח האדם שלה יקרים לה.
  - תרבות פשוטה שלהם, ונחותה מבחינה טכנולוגית, שאינה חסה בכלל על משאבי כוח האדם שלה.
- יהיה זה תהליך שחיקה הדדית שבו אף צד לא יוכל לגבור על ששנהו. בתהליך זה, משום עליונותנו הטכנולוגית, נוכל אנו להנחיל ליריב אבידות ככדות ומרשימות יותר משהוא יוכל להנחיל לנו. אולם רישומן של האבידות המעטות יחסית שהוא יגרום לנו יהיה לא פחות חזק מרישומן של האבידות המרובות שאנו נגרום לו; וזאת משום שהחברה שלנו ערה יותר ורגישה יותר לאבידות - ובמיוחד לאבדן חיי אדם.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610
1963

במוקדם או במאוחר עשויה להתחוות אצלנו דעה קהל המגיבה בחריטות על חופעות המלחמה ויגברו הלחצים בשני כיוונים קיצוניים וטוחרים:

- לפעולות דיכוי, כיבוש ונקט.

- לשלום בכל מחיר.

כך או כך אנו עומדים במצב שבו אף צד לא יוכל להשיג הכרעה על משנהו, בעתיד החזוי. במצב זה מחקש קבמוקדם או במאוחר יהיה הכרח להגיע להסדר בין שני הצדדים, כמוצא יחיד ממערכת שאין לה קץ.

בניהול מדיניות המערכת ישראל חייבת, לכן, ראש וראשונה לבחור בין שתי דרכים:

- האם רצוננו בהסדר עם הפלשתינאים, שיבוא מאוחר יותר?

- האם רצוננו לנסות לבוא להסדר עם הפלשתינאים, שיבוא מוקדם יותר?

ההסדר יבוא מאוחר יותר - כעבור שנים, ואולי שנים מרובות - רק כחוצאה של חהליך שחיקה הדדי מייגע, שייצור בהדרגה מצב שיימאס במידה שווה על שני הצדדים. ההחייגעות, ההסאסות המצב, ייצרו נכונות לויחורים, אם אבל צד אחד, אצל משנהו, או אצל שניהם יחד. מדינת ישראל יכולה לבחור בדרך זו אם היא משוכנעת שכוחה לעמוד בתהליך שחיקה ממושך גדול מכוחם של הערבים הפלשתינאים.

מבחינה זו, כל התקדימים ההסטוריים של החמודיות חברה משהתח כנגד חנועה "עממית"

אינם לטובתנו; אולם קיים בכל זאת הבדל בסיסי אחד: כיונינו לבין מדינות אחרות שניהלו מאבקים כאלה. אנו נלחמים מחוץ ארצנו - נגד עם שכן. מצב זה עשוי להכתיב - מאבק מר בלתי מוטק וללא מנצחים ("מלחמת מאה שנה"), שייפסק רק כאשר שני הצדדים יכירו בכך שהמלחמה לא חביא לעולם להכרעה היריב.

- ההסדר עשוי לבוא מוקדם יותר אם ננטח אנו, כצד המאורגן יותר, ליטול לידינו מעתה את היוזמה לפתרון.

אם מדינת ישראל בשורה לגמרת את הפתרון המוקדם יותר, אזי עלינו להביא בחשבון שהבעיה כיום מורכבת משלושה גורמים:

(1) ישראל.

(2) הפלשתינאים.

(3) חוסיין.

זהו המצב כיום, אף כי במרוצת הזמן אנו עשויים לעמוד בפני המלשתינאים בלבד, וחוסיין ומטטרו ייעלמו.

אף גם כיום, הסדר בין ישראל וחוסיין בלבד איננו ריאלי - כי הפלשתינאים ימוטטו אוחו;

... of the ... ..

- ... ..
- ... ..

... ..

... ..

- ... ..
- ... ..

... ..

... ..

- ... ..

... ..

- (1) ... ..
- (2) ... ..
- (3) ... ..

... ..

... ..

הסדר בין ישראל והפלשתינאים בלבד גם הוא איננו ריאלי כיום, כי עדיין אין לפלשתינאים שום גיבוש של מטרה ושלטון מרכזי.

ההסדר הרצוי - בהנאים של היום / הוא הסדר משולש בין ישראל לחוסיין לפלשתינאים. הסדר זה חייב להקנות לפלשתינאים מעמד מוגדר במסגרת מדינה ירדן, או אף לשנות את צביונה ממדינה האשמית למדינה פלשתינאית. שינוי כזה יבטא מצב עובדתי - כי מרבית האוכלוסיה בירדן היא פלשתינאית.

כך או כך - ברור שמעמדם של הפלשתינאים בירדן הולך ומתחזק - וזו חייבת להיות העובדה המרכזית בהתייחסותנו להסדר אפשרי.

המסקנה הנובעת מכך לגבי מדיניותנו היא:-

- עלינו להתייחס בחיוב כבר מהיום לשאיפות של הפלשתינאים להגיע למעמד מדיני, עלינו להוסיף בתוכניהם בתהליך זה - ולא כמחנדים לנ. בכך נפריד לחלוטין את המאבק הצבאי שאנו מנהלים נגד מקולות הפח"ע, מיהסנו למגמות המדיניות של הפלשתינאים - הזוכות במידה של אהדה בעולם.

עך למעשה, אנו מביעים לניסוח פרדוקסלי של מדיניות המערכה שישראל צריכה לנהל לעומת הפלשתינאים:

- עלינו להמור בשאיפות של הערבים הפלשתינאים להגיע למעמד מדיני, למרות שבו בזמן עלינו להסיר ולעמוד במערכת הפח"ע שהם מנהלים נגדנו.

הנימוקים העיקריים למדיניות זו הם כלהלן:

- אין אנו יכולים לבלום את תהליך התעוררותם של הפלשתינאים והפיכתם לגורם בעליל;

- תמיכה בלויה שלנו בתהליך ההתגבשות של הפלשתינאים לעמיד אותנו באור חיובי במישור הבינלאומי, תעמיד את הפלשתינאים במצב שבו הם המטרבים לכו"מ (כל עוד יסרכו) ותעמיד את חוסיין (כל עוד הוא שליט) כחץ נוכח אפשרות דו-שיח ישיר בינינו לבין הפלשתינאים.

- לא יתכן שום הסדר עם הערבים מבלי שהפלשתינאים יהיו שותפים לו. כיום עדיין הפלשתינאים אינם צד מגובש. ככל שיקרב היום שבו יהיו צד מגובש יקרב המועד שבו יהיה עם מי לדבר;

- על ידי קביעת עמדה אוהדת לתהליך ההתגבשות של הפלשתינאים, אנו מזרזים את תהליך - עלייתם של כוחות שבמרוצת הזמן עשויים להפוך הסדר עמנו;

- ההכרה שאנו מוכנים לתח לפלשתינאים היא כיום יותר ממה שכל מדינות ערב מוכנות לתח להם. הניתוי הגדול שאנו יכולים להציע להם - הוא השלמה עם הפיכתה של ירדן למדינה פלשתינאית.

- האינטרס שלנו הוא דווקא לעודד את הפלשתינאים לראות בגדה המזרחית את השטח העיקרי למדינה פלשתינאית (ויש פלשתינאים רבים הכוללים מראש את הגדה המזרחית כחחומה של מדינה כזו). אך עלינו להיות גם מוכנים לכך שמבלעדי הכעת נכונות לצירוף שטחים מסויימים מהגדה המערבית - הימנע המערכה נגדנו.

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

פירוש הצד המדיני יידון ביתר הרחבה בחלק האחרון של נייר זה.

מה אורח הליכה שבו עלינו לנקוט?

בין אם פנינו למלחמה ארוכה, או קצרה, אנו חייבים לקבוע מטרות ללחימה הצבאית שאנו מנהלים נגד גורמי הפח"ע. מטרות אלה חייבות להגזר מהמדיניות הכוללת של המערכה. הן אינן יכולות להיות צבאיות בלבד.

המטרות הצבאיות של המערכה ניתנות להגדרה כלהלן:

א. צמצום אפשרויות הפיגוע של גורמי פח"ע בנו עד למינימום (בדרך זו נאריך ונחזק את כושר עמידתנו הפנימית);

ב. צמצום היקף ההתנגשויות עם גורמי פח"ע עד למינימום ההכרחי למניעת פיגוע בשטחינו (בדרך זו נשלול מגורמי פח"ע את ממד ההישג המדיני שכל התנגשות כזו מקנה להם, ונאריך את כושר עמידתנו במישור הבינלאומי).
המשמעות הנובעת ממטרות אלה הן:

- אורח לחימה המבוסס בעיקר על אמצעי הגנה רצופים ואינטנסיביים. אם כי איננו שולל פעולות פיגוע טקטיביות בגורמי פח"ע שהנם על סף/פעולה נגדנו.

- בדרך זו יתרכו הכשלונו האידיוכדואליים של גורמי פח"ע בנסינווחיהם לחדור: מוצאות אלה יהיו פחות ספקולריות מאשר במבצע צבאי מרשי, אך ישחלטו יותר - לטווח רחוק. במישור המדיני והתעמולתי תוצאתם תהיה לפזר את ממדי ההתנגשות של גורמי פח"ע לפירורים עלובים - במקום למקד אותם להתנגשות רבתי, סמנה הם פרויחים רווח תעמולתי ומדיני.

- מבצעים מעבר לגבול כדאיים רק אם המחיר האנושי שנשלם תמורתם יהיה מינימלי. לדוגמא: עלינו לשאול את עצמנו מה היה קורה לו במקום לתקוף את כראסה היינו רק מעבים את מערך החסימה לאורך הירדן? האם גל החדירות הצפוי היה מצליח לגרום בישראל 27 אכידות בנפש ועוד עשרות רבות של פצועים? או שחלק גדול ממנו היה נשחק - כמו בעבר - על מערך החסימה שלנו, או סתמוטט בעקבות הסגרות והלשנות - כמו שאירע לחודרים אחרים לפני כן? מאחר ולפתח אין שום קושי למלא כהר את מספר הנופלים בשורותיו, מוטב לנו להמתין להם שיישחקו לעומת מערך המחנה שלנו - מאשר שנאבד מנות גדולות של כוח ואמצעים בשפת שלהם.

- התישגים בלתימת בפח"ע אינם נמדדים בגודל האכידות שאנו מסבים להם בשמחם, אלא בצמצום ממדי הפיגוע שלהם בשטחינו.

הסטטיסטיקה המשמעותית היחידה היא, לכן, כמה מקרי פיגוע של פח"ע ארעו בשטחינו - הודש אחר הודש.

THE STATE OF TEXAS, COUNTY OF DALLAS, BEFORE ME, the undersigned authority, on this day personally appeared _____

STATE OF TEXAS, COUNTY OF DALLAS

_____ known to me to be the person whose name is subscribed to the foregoing instrument, acknowledged to me that he executed the same for the purposes and consideration therein expressed.

Given under my hand and seal of office this _____ day of _____, 19____.

Notary Public in and for the State of Texas

My commission expires this _____ day of _____, 19____.

_____

_____

_____

_____

- קבל העולם הסגור האופטימלי עבורנו הוא צמצום ההתנגשות ללא יזום הגבול, כאשר עמדתנו היא בעיקרה הגנתית, או מחגוננה (לדוגמא - הפגנה נגד המבצע, או שיטת בלתי ראוותנית על ריכוז חבלנים העומד לחדור לשטחינו).
- לסיכום: העקרון המרכזי החייב להנחות אותנו במערכה נגד גורמי פח"ע הוא צמצום המערכה לעמידה נגד גורמי פח"ע בנסיבותיהם האינדיבידואליים לחדור לשטחינו או לפגוע בנו. אם נצליח לצמצם את המערכה הצבאית, ולפורר אותה לגורמים הקטנים והעלובים, עשויים לצמוח סכך עבורנו יתרונות מובהקים גם בחזית המדינית.

מה הפעולות המדיניות והתעמולתיות שבהן עלינו לנקוט?

הבעיה העיקרית היא ההיחסותנו לנושא הפלשתינאי. עד כה - הקו המרכזי במדיניות ישראל היא להתעלם מקיום הבעיה. קו זה יהפך נכון וזהה נכון בתקופה שעד למלחמת ששת הימים - תקופה שבה הנושא הפלשתינאי לא היה יותר מאשר מיטרד. כיום הנושא הפלשתינאי הוא עבורנו עובדה חיים רצינית בשלושה מישורים לפחות:

- בטחיים המוחזקים.

- בפעולות פח"ע.

- בהחזקות הגורמים הפלשתינאים בחוץ ירדן.

מדינת ישראל חייבת להימנע מהשגיאה לה גפלו קרבן מדינות מפותחות אחרות שניהלו מאבקים מהסוג הזה. השגיאה היתה - בהתעלמות מכך שנוצר לעומתן גורם ריאלי. אנו יכולים לזלזל כגורם זה, לגלות שחצנות בעליונותנו לגבינו, או לרוות נחת מהסכמת כיום הפנימיים שבהם הוא נהוץ. אולם כל שיקולים אלה אינם פוטרים אותנו מהתיחסות ישירה ועניינית לנושא.

הקו הכוזב הוא לומר בגלוי שישראל מכירה בקיום הגורם הפלשתינאי, ומכירה בכך שלעם הפלשתינאי יש דרישות לאומיות הראויות לתשומת לב. אולם, לדעתנו, הבעיה הפלשתינאית היא בעיקרה בעיה ערבית - שכן מרבית הפלשתינאים שכנו ושוכנים בארץ ערבית שהיא ירדן. לכן (עלינו להמשיך ולומר בגלוי) ענינה של מדינת ישראל הוא להגיע להסדר עם הפלשתינאים, שיאפשר להם לממש את שאיפתם לזהות עצמית; אולם ברור שלא נוכל לפתור את הבעיה כל עוד לא הוסדר הצד הירדני שלה.

בדרך זו שמיע בעולם לא כנאבקים נגד תנועה "עממית", אלא כשואפים להגיע להסדר עמה. אנו צריכים אף בנסיבות מסוימות להיות מוכנים להקז ולומר שנשכים לשנה מו"מ עם מנהיגי הפח"ח - אם באמת הללו מסוגלים ומסמכים לייצג את הפלשתינאים.

... the ... of ...

... the ... of ...

... ..

... ..

- ... ..
- ... ..
- ... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

עמדה זו תיטול הרבה מהתנופה "הצורקה" של מאבק הארגונים הפלשתינאים. היא תעמיד אותם נוכח הנכונות הישראלית לשאת ולתת עמם, שעליה הם נחבטים לתת תשובה.

עמדה כזו גם תיצור להף על חוסיין, שירגיש עצמו נדחק הצידה שעה שאנו מנסים לפתח דיאלוג ישיר עם הפלשתינאים.

במישור ההסכמי עלינו להחריז בהצגה מדינת ירדן כמסגרת המתאימה לפתרון כולל של בעיית הפלשתינאים. העומק של המדינה הזו הוא הגדה המזרחית, אולם גם הגדה המערבית בתלקה או ברובה עשויה להכלל במדינה כזו.

בשלב זה אין מנחה כללית כגון זו משום החייבות לגבי החסדר הטומי, אולם זוהי עמדה שבה אנו מוסיפים כמבקשים להקנות לעם הפלשתינאי מסגרת קיום - ואלו מדינות ערב והארגונים הפלשתינאים הם העומדים בדרך ההסדר.

אנו חייבים להפסיק לראות את הבעיה הפלשתינאית כאמפקט בטחוני גרידא. כי למעשה, המצב הקיים בינינו לבין הפלשתינאים הוא המצב הקיים ביהר חלקי העולם:

- בין התרבויות הטכנולוגיות המתקדמות לבין העמים המפגרים בהתפתחותם הטכנולוגית.
- בין המערב לבין מדינות העולם הפוליטי.
- בין הלבנים בארה"ב לבין הכושים.
- בכל המצבים הללו ישנם שני צדדים:

א. הצד המפגר בהתפתחותו - השרוי בתחושה עמוקה של קיפוח ומגיב לכן באלימות ועבריינות; ("כוח שחור" ו"פתח" - הן תופעות דומות בהשראתן החברתית והכלכלית).

ב. הצד המפותח - השרוי בראש וראשונה בתחושה של איום פיזי לבטחונו.

במצב זה של התנגשות העול לפתרון המצב מוטל על הגורם המתקדם:

- על הלבנים בארה"ב מוטל העול לפתור את בעיית הכושים, יחד עם הכושים.
- על ישראל מוטל העול לפתור את בעיית הפלשתינאים יחד עם הפלשתינאים.

אם נמתיך עד שהם יהיו חכמים כמותנו, מפותחים כמותנו, מאורגנים כמותנו - נמתיך לשוא. הם חלשים, הם ממוררים, והאלימות שהם מפגינים נגדנו היא אלימות של חלשים. שיטת "ההמתנה הנוקשה" בה אנו נוקטים כיום רק תאריך את המאבק האלים בין שני הצדדים. היא תרחיק אותנו מהפתרון במקום לקרבנו אליו.

לכן, העקרון המרכזי שבו אנו חייבים לנקוט כלפי הפלשתינאים הוא יחצפה בלתי פוסקת.

אנו חייבים לתת להם להרגיש ולתנוכת שפתרון בעייתם חשוב לנו לא פחות מאשר להם, ושאנו מוכנים להיות שותפים לכך במעשים ולא רק בדיבורים.

פירושו של דבר, שעלינו להתייחס לבעיית הפלשתינאים לא רק במישור המדיני והבטחוני, אלא

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

גם במישור הכלכלי והחברתי.

עלינו להיות מוכנים לפול על עצמנו את העול של טיסוח העט השכן לנו - כי זו עבורנו, לטוח הרחוק, האלטרנטיבה היחידה לסכסוך בלתי פוסק.

דוגמאות לפעולות בהן אנו יכולים לנקוט:

- שרי מטלה יכולים להצהיר גלויות על חמיכחנו שאיפותיו של העט הפלשתינאי להגיע לכלל גיבוש - כעט שכן לנו;
- קו השיעון הכסיטי של נציגינו בחו"ל צריך להיות מבוסס על כך שאנו מעונינים בהסדר עם הפלשתינאים המוכיחים עצמם ככוח הקיקרי בירדן. אולם מתקשים עדיין למצוא גורמים אחראים המיצגים הנזעה זו;
- מנעים עם מנהיגים בשטחים שבידינו - כמגמה להביא באמצעותם לקשרים עם מנהיגים בגדה המזרחית.
- גישושים לעבר ארגונים פלשתינאים באמצעות גורמי שמאל במערב.
- טיסוח קבוצה נבחרה מבין עצורי מח"ע (כדרך שהצפתים טיפחו את מנהיגי הפל"ן), ואף שיגור אחרים מהם בחזרה נוסח "שלה לחסך" (חוך מתן פרסום במקרים מסויימים).
- נקיטה קו אזהר לענין הפלשתינאי בשידורי קול-ישראל;
- שילוב הנושא הפלשתינאי בשיחות עם יארינג.
- עידוד של דיון טחוח בשטחים, בנושאים חברתיים וכלכליים הנוגעים לעמידה של החברה הפלשתינאית.

סכום

אין שום בטחון שיוזמה שלנו - כמחוארת לעיל - אכן תביא להסדר. הסכר היחיד הבטוח הוא שהאלטרנטיבה היא מערכת ארוכה וסייגעת שבה אנו עלולים לאבד בהדרגה את אהדת העולם, מבלי להתקרב למחרון הבעיה. העדר מתרון לבעיה ייתן אותותיו גם במישור הפנימי אצלנו, בהיווצרות שני מחנות קיצוניים בעלי עמדות מתנגדות.

אנו חייבים לכן ביוזמה, שבשלב ראשון ודאי תהיה בעיקרה הצהרתית. משום היותה כזאת, גם אין בה שום סיכון של טמש לעמדותינו הריאליות, ויש בה משום יחרון ניכר למערכת המדינית שאנו מנהלים.

ב ב ר כ ה ,

א. הראבן
א. הראבן.

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

27

... ..

... ..

...

ישראל לעונת הפלשתינאים

מצע לעולה

1. עמדה הצהרתית לנושא הפלשתינאי

מנהיגים ישראליים יצהירו שישראל מתייחסת בחיוב לחופעה של החארבנות פלשתינאית כמגמה להגיע למעמד מדיני; אך שוללה את דרך הפרור כשיטה. ישראל תהיה מוכנה לשאת ולתת עם נציגות פלשתינאית מוסמכת - אך מחשבה לראות כיום מיהו הנציג המוסמך של הפלשתינאים. יחרונות של עמדה זו:

- א. מביעה חיוב כלפי המאבק "העממי" של הפלשתינאים, מבלי להתחייב במאום כיחס לויחורים שנהיה מוכנים לעשות במו"ם;
- ב. מעמידה את הארגונים הפלשתינאים במצב שבו הם חייבים לענות ליוזמה הדברות שלנו - ובכך לשלל המצב האידיאולוגי של מסע הפח"ע שהם מנהלים;
- ג. המרדה במישור הבינלאומי בין מאבקה של ישראל בפרור לבין עמדתה כלפי הפלשתינאים.
- ד. יצירת אופציה קבועה בפני המנהיגים הפלשתינאים בשתי הגדות בדבר הכדאיות של מו"ם עמנו (והגברת הויכוח הפנימי ביניהם בנושא זה).
- ה. לחץ על חוסיין (כל עוד הוא בכסאו) לנסות להגיע להסדר משולש ישראל-פלשתינאים-חוסיין.

2. תיווך העמדה הצהרתית ע"י מעולת הסברה

- עמדה הצהרתית זו חייבת להיות מנוצלת ניצול מלא ע"י מערכת ההסברה והל"ם:
- א. בכל בירות העולם.
  - ב. באו"ם.
  - ג. כלפי גופים בעלי פוטנציה "מקדמות".

3. שיחות מגעים עם המנהיגים הפלשתינאים

- א. שיחות עם מנהיגים בגדה המערבית - כמגמה להגיע למגעים עם מנהיגים פלשתינאים בגדה המזרחית. המוטיב המרכזי - ירון כמדינה פלשתינאית;

THE UNITED STATES

THE STATES

1. THE STATES

There are fifty states in the United States. Each state has its own government and laws. The states are: Alaska, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Hawaii, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin, and Wyoming.

a. Each state has its own capital city.

b. Each state has its own flag.

c. Each state has its own statehood day.

d. Each state has its own state bird.

e. Each state has its own state flower.

2. THE STATES

There are fifty states in the United States.

a. Each state has its own capital.

b. Each state has its own flag.

c. Each state has its own statehood day.

3. THE STATES

There are fifty states in the United States. Each state has its own government and laws.

ב. סיפוח ה"עילית" שבין עצורי פח"ע, ואף שיגור נבחרים ביניהם, בהינתן "שלח לחמך" במגמה לנסוח ולהקים טבע.

ג. במקרים מסוימים כדאי אף לשקול מתן מרסום ל"מנעם השאיים" בינינו לבין מנהיגי פח"ע.

4. שלוב הנושא הפלשתינאי בשיחות עם יארינג

קביעה שההסדר (התנאים של היום) חייב להיות משולש: ישראל-חוסיין-פלשתינאים, ותביעה שינסה להביא למגע בינינו לבין נציגים פלשתינאים מוסמכים.

5. ניצול ארגוני שמאל כמערב :

ניצול של ארגוני שמאל כמערב במגמה להביא דרכם למגע עם ארגונים פלשתינאים. הנסיונות טפס אם יצליחו - אך החוצאה תהיה למוכתנו מבחינת דימוי עמדהנו ועמדה הפלשתינאים בעיני גורמים אלה.

6. לוחמה נגד פח"ע

בדיקה טריניורה הלוחמה נגד פח"ע במגמות הנסיוניות הבאות:

א. לפורר את ממדי ההתנגשות לפירורים קטנים ועלובים ובכך לצמצם את ההילה של הישגי פח"ע (הרבה מבצעים קטנים במקום מבצע אחד גדול).

ב. הצגה תעמולתית של הפח"ע כגורם טרור חסר חכלית לעומת נכונותינו למו"מ עם הנהגה פלשתינאית מוסמכת.

7. אתגרים חברתיים וכלכליים

הצגה אתגרים חברתיים וכלכליים גלויים לחברה הפלשתינאית (מבלי להציע בשלב זה שום פתרון קונקרטי). בדרך זו נופיע אנו כמעונינים בקדומה של החברה הפלשתינאית, בעוד לארגוני פח"ע אין שום חכניה מגובשת.

1. The first part of the report, covering the period from the beginning of the year to the end of the first quarter, shows that the work of the organization has been carried out in accordance with the plan.

2. The second part of the report, covering the period from the beginning of the second quarter to the end of the year, shows that the work of the organization has been carried out in accordance with the plan.

3. Work of the organization in the second quarter

The work of the organization in the second quarter was carried out in accordance with the plan. The main results of the work are as follows:

4. Work of the organization in the third quarter

The work of the organization in the third quarter was carried out in accordance with the plan. The main results of the work are as follows:

The work of the organization in the third quarter was carried out in accordance with the plan. The main results of the work are as follows:

5. Work of the organization in the fourth quarter

The work of the organization in the fourth quarter was carried out in accordance with the plan. The main results of the work are as follows:

The work of the organization in the fourth quarter was carried out in accordance with the plan. The main results of the work are as follows:

The work of the organization in the fourth quarter was carried out in accordance with the plan. The main results of the work are as follows:

6. Summary of the work of the organization

The work of the organization in the year has been carried out in accordance with the plan. The main results of the work are as follows:

המערכה על השלום - תמצית

א. 31.12.67

הוכוח על עתיד השטחים הכבושים מתרכז בקרב הצבור מסביב לבעית הגדה המערבית. נשמעים קולות הדורשים שלא לוותר על שום אחת מן הטריטוריות ש.ה.ל. השחלט עליהן ומבחינה צבאית אופרטיבית יש להם נמוקים טובים. אולם הצבור כולו לא מתעניין בגורל סיני ומוכן להשאיר בידי הממשלה את ההכרעה מה נחבע ממצרים בעת המו"מ הישיר. תמוה גם שלא עלתה הדרישה לספוח מידי של הרמה הסורית שכה טבלנו ממנה. לעומת זאת דנים הכל בגדה המערבית.

ישנה גרסה פופולרית האומרת בערך כך: "הפתרון הרצוי ביותר יהיה ספוח הגדה המערבית במלואה. מאחר ויושבים בה מאות אלפי ערבים איננו יכולים להפך אותה לחלק אינטגרלי של מדינת ישראל. יש לכונן אותה כמדינה עצמאית בשביל העם הערבי-פלשתינאי. כן גם נגשים את תוכנית החלוקה וכך גם נפתור את בעית הפליטים כולל פליטי עזה".

גם ד"ר סנה במאמר ב"מעריב" דבר ברוח זו אם כי התכוון למדינה ערבית פלשתינאית עם רבונות בלתי מקוצצת. השאלה היא כמובן מי ישלט במדינה כזו שתהיה נזקקת לקשרים כלכליים עם ישראל. מי גם יערב שהמדינה שחקום תלך בתלם ותקבל תכתיבי ישראל ושלא ישלטו בה כוחות לאומנים ריאקציונרים. בין כך ובין כך ישבו בה שגרירים זרים ולא קשה לראות כיצד ברית-המועצות תופיע בפניהם כמדינה היחידה המסוגלת לשחרר אותם מן הזיקה לישראל. כלומר, מה שלא ~~השגה~~ ברית המועצות ברבת-עמון היא תשיג בשכם.

חלק מהתומכים בפתרון שהוצע חושבים לכן על פדרציה ^{כשהמדינה החדשה} ישללו הסמכויות בענייני חוץ ובטחון. מיד מתעוררות שתי בעיות: (א) האם ישתכנעו ערביי הגדה, מדינות ערב ומדינות העולם כולו כי אכן יכולות להיות בחירות חופשיות תחת משטר כבוש ישראל? האם אפשר שעם אחד יצליח תוך זמן קצר לשנות את המשטר הפוליטי חברתי של עם אחר? ישנן מספיק דוגמאות מן ההיסטוריה כדי להוכיח את ההיפך.

וגם אם יקום רעיון הפדרציה, הרי את ענייני הפנים יצטרכו לנהל פקידים ומנהיגים מקומיים. כלום ימצאו כאלו מחוץ הגדה שיסכימו לנהל את העניינים במדינה נטולת סמכויות פוליטיות? האם יהיו אלו המנהיגים מהדור הישן שתמיד היו רגילים לעשות את דבר השלטון הזר או שיהיו אלו מנהיגים מחוץ האינטליגנציה הצעירה שחונכה זה עשרים שנה על שנת ישראל? נוסף על כך אין כיום בגדה מפלגות וקבוצות אידיאולוגיות ע"פ המושגים המקובלים בישראל והדעות המושמעות משתנות עם הופעת איומים רוסיים חדשים או כביכול הצעות

Section 10 - 100

100

Section 100 of the Act provides that any person who is a member of a company and who is also a director of the company shall be deemed to be a director of the company for the purposes of the Act.

Section 101 of the Act provides that any person who is a director of a company and who is also a member of the company shall be deemed to be a member of the company for the purposes of the Act.

Section 102 of the Act provides that any person who is a director of a company and who is also a member of the company shall be deemed to be a member of the company for the purposes of the Act.

Section 103 of the Act provides that any person who is a director of a company and who is also a member of the company shall be deemed to be a member of the company for the purposes of the Act.

Section 104 of the Act provides that any person who is a director of a company and who is also a member of the company shall be deemed to be a member of the company for the purposes of the Act.

ישראליות חדשות. מכל מקום ברור שישנם ערבים המוכנים לוותר על ממשל דמוקרטי תמורת משטר ערבי לאומי או ערבים המוכנים לוותר על ממשל לאומי תמורת ממשל דמוקרטי אך בודאי אין ערבים המוכנים לוותר על שניהם. גם אלו הדוגלים בשלטון דמוקרטי עשויים לדחות את הגשמת רצונם עד אחרי שיקום שלטון ערבי לאומי ובזאת רוצים הרב.

ישנה גרסה אחרת וששון מעיד על עצמו שהוא נמנה עליה הדוגלת בכך שיש להציע לחוסין להחזיק ברב הגדה (פרט לירושלים וסביבתה, לטרון ופס כטחוני ברחב מסוים על רכס ההרים בסביבות טול כרם). עדיף לנו גורם כחוסין בגבולנו שעם היותו בלתי דמוקרטי היה פחות או יותר יציב ויתכן שעכשיו כ"שנטלח" לו על טעותו ב-5.6.67, יהיה אסיר תודה לנו. בכך גם נבודד את מצרים ואת סוריה ונקל את הטפול בבעיות אחרות. בווישנינגטון ובלונדון נרכש ידידים ונקסין מספר האויבים אם בכלל מסוגל המשולש הגדול להיות פתרון לבעית הפליטים הרי בעצרת סיוע טכני וכספי אפשר יהיה לעשות זאת גם תחת שלפון חוסיין. יהיה הפתרון אשר יהיה - יש להחליט עליו במהרה. אם אנו עדיין מאמינים כי חוסיין הוא הרע במעוטו, מדוע איננו רומזים לו את אשר יש להמז? ואם אנו בעד הפרדת הגדה מהממלכה ההאשמית עלינו לארגן את הבסיס הצבורי למדינה זו.

לאילו הרוצים בטפוח מוחלט אפשר לענות כך: (1) אם מספחים יש לישיב ומיד את השטחים החדשים בהם יושבים מיליון וחצי ערבים (יחד עם אלו שבישראל). (2) תוך זמן קצר יכחיבו הצרכים הבטחוניים והמנהליים את חסול מעט השלטון העצמי שנתן לערבים ותוך זמן קצר נהפך לשלטון כבוש מלא. אם לא נרצה להגיע למצב של רב ערבי מוחלט נאלץ לדחוק אותם מהארץ וזו היא מלאכה קשה ובלתי סימפטית. באם לא כן, מתערער אחד היסודות להקמת מדינת ישראל כמדינה יהודית והיא תהפך למדינה דו-לאומית בכוון של מדינה עם רוב ערבי מוחלט.

נכון שהבעיה העיקרית היא העליה אבל עם כל ההכרה שלנו בדחיפות הבעיה וחומרתה - עליה איננו יכולים להביא, רק אם נוכל להביא עליה יש לנו סכוי להחזיק בשטחים בלא שהטפוח יהיה פטאלי והרסני. באין עליה לא יהיה טעם לטפוח והשלום ילך ויתרחק וישניא אותנו עוד יותר על הערבים. החרב השלופה תמשיך להיות במרכז חיינו ועמה התמודדות רביעית, חמישית עם סכוי להיות ברבת-עמון ויחד עם זאת סכוי להפסיד ושניהם סכויים רעים.

כל אלו מביאים את השר למסקנה כי הכרחי לשקל היטב את הדרך שמצהירה עליה הממשלה שכן מ"מ ישיר שבו ובהמשכו תעלה הממשלה את הצעותיה, היא הדרך הטובה ביותר ואם אין דרך לשקל דרכים נוספות לזרוז והחשת קיום המ"מ הזה.

...the first part of the ... the second part of the ... the third part of the ...

...the first part of the ... the second part of the ... the third part of the ...

...the first part of the ... the second part of the ... the third part of the ...

...the first part of the ... the second part of the ... the third part of the ...

...the first part of the ... the second part of the ... the third part of the ...

ב. 8.4.68

מדיניות הממשלה של "או קווי הפסקת האש או קיום מו"מ ישיר, פתרון מדיני מוסכם וחוזי שלום", העניקה לנו אמנם השגים מדיניים בעולם ובדעת הקהל. מכאן ביטול הדרישה הערבית לפנוי מוקדם ללא הנאי, מכאן החלטת מועבי"ס מה-22.11.67 ומכאן ישיבתנו בשטחים בלו שהאו"ם יערער על כך. אולם קפאון זה הביא גם לערבים הישגים צבאיים ומדיניים די ניכרים ויש לבדק באם הקפאון פועל לטובתנו או לטובת הערבים.

- (1) במשך עשרת החדשים קבלו סוריה ומצרים כמעט את כל הנשק שאבד ואספקת הנשק עוד במשכת.
- (2) בסיוע ברה"מ הגבירה מצרים במדה נכרה את כחה הימי וקבלה מערכות טילים יבשתיים וימיים שלא היו לפני המלחמה.
- (3) במצרים וסוריה נמצאים **מוציאים** סוביסיס במספר רב מאד המאמנים את צבאותיהן.
- (4) עירק חתמה על עסקות נשק נוספות עם ברה"מ וצרפת ומוכנה עתה, מבחינה צבאית, יותר מאשר ביוני להשתתף באופן אקטיבי במלחמה נגדנו.
- (5) גדל פי 10 מספר החברים בארגוני החבלה ורב יותר מספר האינטלקטואלים שבתוכם.
- (6) חבלנים אלו שהיו, עד למלחמה, בלתי רצויים בכל ארצות ערב, פרט לסוריה - הפכו לגורם עליו מבטטות כל מדינות ערב את מאבקן נגדנו. הפכו לתנועת שחרור אפילו בעיני כמה מחברי מועבי"ס ומדינות העולם לכה העשוי, במקרה שיפול השלטון ההאשמי, להשפיע על צורח המטטר והיותו שמאלי או ימני.

גם הקונסטלציה שהיתה ביוני אשתקד נוחה השתנתה:

- (1) צרפת הפכה לידידה נאמנה של הערבים בהפירה חוזי אספקה רשמיים עמנו ובחמיכה בכל בערבים.
- (2) גדל הכח הימי של הרוסיס במזה"ת והוא נהנה מבטיסיס במצרים, סוריה ואלג'יריה.
- (3) גם החדירה הרוסית לתוך צבאות ערב היא עמוקה ואפקטיבית יותר.
- (4) קיימת הסכנה שבהתמודדות ישירה נוספת לא נוכל להתעלם מהגורם הרוסי ולא ימנע מהתערבות ישירה ופעילה ובקוי השיטות והטייטות שבהפך הרוסיות נראה בעיני פרשנים צבאיים כהכנות לכך.
- (5) גם הסכויים לעמות רוסי-אמריקני במקרה של התלקחות - מועטים יותר כאשר המטרה של התערבות כזו היא לא להסלנו אלא רק להוציאנו מהשטחים הכבושים.
- (6) חסול משבר וייטנאם עשוי להביא ללחץ אמריקני-רוסי משותף לחסול המשבר במזה"ת - בד בבד עם חסול המשבר בוויטנאם.

מכאן שעלינו לחשב שהזמן עלול שלא לפעל לטובתנו ואם הקפאון שהיה עד כה, לפחות ביחסינו עם ירדן, מוסיף להיות רצוי לנו ואם לא - האם יש סכוי להידברות עם ירדן, אם נגלה גמישות כפי שטוענת ולוחצת ארה"ב.

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

- (1) ... ..
- (2) ... ..
- (3) ... ..
- (4) ... ..
- (5) ... ..
- (6) ... ..
- (7) ... ..

- (8) ... ..
- (9) ... ..
- (10) ... ..
- (11) ... ..
- (12) ... ..
- (13) ... ..
- (14) ... ..

... ..
... ..
... ..

השר ששון יודע שישנם כמה חברי ממשלה שלא יצטערו אם יפול חוסיין אולם בודאי שכולנו נצטער אם לא נהיה במצב שבו לא נוכל לעצור בעד התחוללות ההפיכה בירדן, בלתי מוכנים להשפיע על מהלך העניינים בה ובלתי חרדים אם יקום בירדן משטר "סוציאליסטי מתקדם" פרו-רוסי. אסור לנו לזלזל היום בבקשותיה ובעצותיה של ארצות הברית ביחס לירדן משום שידידות ועזרת ארצות הברית בהם לגרדן משום שבגדה חיוניות בשעה זו לישראל על כן, באם ארה"ב ממליצה על שיחות ישירות וסודיות עם ירדן עלינו להיענות לכך רק כדי להוכיח שאנו מחפשים מוצא מן הקפאון המשרת בשעה זו אך ורק את האינטרסים של ברה"מ. חושבי הגדה לא יכשילו שיחות כאלו והם יברכו עליהן ויהיו מוכנים לתרם להצלחתן. לא מספיק להפנות "קריאות לשלום". יש צורך גם להכשיר הדרך לכך. השלום מחייב גם אצלנו שנוי עמדות, שנוי גישות ושנוי השקפות. דרושה הדרגתיות, יצירת אוירה נוחה והסברה שקולה ונאמנה. שיחות ישירות ויסודיות בדרג גבוה עם ירדן עשויות אולי להביא לכלל הבנה ולסלול הדרך למו"מ גלוי וישיר שיניח את דעתנו.

ב. 15.3.68

לגורל הגדה המערבית

נמוקי השר ששון נגד ספוח הגדה למדינת ישראל:

- (א) ספוח יעלה מספר התושבים הערבים בישראל ל-1.200.000 ויהפוך אותה למדינה דו-לאומית ובעתיד למדינה עם רוב ערבי. מניעת מצב כזה היא אחד מיסודות התנגדותנו להחזרת הפליטים.
- (ב) 300.000 הערבים שבישראל השלימו בקושי עם קיומם כמעוט בישראל עם צרוף אחיהם בגדה הם יהוו 40-50% מכלל האוכלוסייה והם לא יחשבו כמעוט אלא כשותף רשמי לכל במדינה.
- (ג) לא נוכל לשלל מהערבים זכויות פוליטיות מלאות למשך המש או עשר שנים ולמנע מהם לבחר ולהבחר לכנסת. מוסדות האו"ם ודעת הקהל העולמית לא יסכימו לכך וגם הנער היהודי בארה"ב הנלחם נגד אפליית הכושים, והדור הצעיר היא הרי המועמד לעליה לישראל.
- (ד) יחד עם זאת, אין אנו רואים עלמה גדולה מארצות המערב, ורוסיה עדיין לא פתחה שעריה כך שהספוח התלוי, באם יתבצע, בעליה גדולה, אינו יכול להתבצע.
- (ה) במקרה של מלחמה עלול הספוח לגרם לבעיות בטחוניות קשות עקב הצורך לפקח על מליון ומאתיים אלף ערבים.
- (ו) ארץ ישראל כמדינה מעורבת עשויה ליצור חיץ בינינו ובין יהדות העולם שכך לא תהיה זו יותר מדינה יהודית לחלוטין.

The following items were submitted to the committee for their consideration and approval. These items were submitted by the various departments and offices of the State Department, and are being submitted to the committee for their consideration and approval. The items are as follows:

1. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.

A. Proposed Changes

1. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.
2. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.
3. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.
4. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.
5. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.
6. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.
7. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.
8. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.
9. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.
10. The proposed changes in the organization of the State Department, including the proposed changes in the number of positions and the titles of the positions.

- (ז) הגדה משתקפת בחודעתנו תודעת העולם ותודעת הערבים כשטח ערבי וזאת מכח האוכלוסיה הערבית היושבת בה ואשר תלך ותגדל ושום ראיות היסטוריות לא ישנו עובדה זו.
- (ח) יש לתת את הדעת על תוצאות המגע הנוכחי בין שתי האוכלוסיות על דמות החברה הישראלית. מדינת ישראל קמה כמדינה בעלת אוריינטציה מערבית מובהקת ואוריינטציה זו הוכיחה עצמה כנכונה וכמועילה. לחוסר המגע של עולי ארצות האסלאם עם ארצות מוצאם היתה השפעה חיובית על התאקלמותם בארץ וקליטת ערביי המערב ויש צורך לשאל מה הן האמפלקציות של קליטת למעלה ממיליון ערבים לגבי יהודי המזרח המהווים כ-50 מתושבי המדינה.
- (ט) לשקולים הצבאיים-אסטרטגיים יש חשיבות ניכרת אבל אסור שישיה להם משקל מכריע במו"מ. ראשית שקולים אסטרטגיים נוכחיים עשויים להראות מיותרים בעוד עשר-עשרים שנה. שנית, היתרון שבירדן כגבול עשוי להתאזן עם החסרון שבפקוח על יותר ממליון ערבים. שלישית, גם העדר יתרונו טופוגרפיים בעב לא מנע נצחונות ישראלים מוחצים.
- (י) המגע עם המשק הישראלי יגביר את הרצון אצל הפעל הערבי להגדיל רמת חייו בלא להעלות את רמת פרוץ היצור והתוצאה תהיה נטל כלכלי על המשק הישראלי. אין גם להתנחם שהעלאה רמת החיים תביא להרגשת תודה אצל ערביי הגדה כי אין לקנות רגשות לאומיים ביתרונו כלכליים.

(a) This section contains the first part of the document, which is a general statement of the purpose and scope of the project. It is intended to provide a clear and concise overview of the work to be undertaken.

(b) This section describes the methodology used in the study. It details the procedures followed, the data sources, and the analytical techniques employed. The aim is to ensure that the research is replicable and that the results are based on sound scientific principles.

(c) This section presents the results of the study. It includes a detailed analysis of the data collected, highlighting the key findings and trends. The results are discussed in the context of the research objectives and the existing literature.

(d) This section provides a conclusion and discusses the implications of the findings. It summarizes the main points of the study and offers suggestions for further research. The overall contribution of the work is also discussed.

ירושלים, ז' בשבט תשכ"ח
6 בפברואר 1968

88
311

סודי ביותר

לנמען בלבד

אל : שר החוץ

מאח: מנהל לשכת ראש הממשלה

כבוד השר,

רצ"ב העתק התוכנית שהגשתי לראש הממשלה
ב-5.12.67.

מאז כמובן חלו כמה שינויים בתפישתנו,
אולם נדמה לי כי עיקרי התוכנית יכולים גם עתה
לשמש במיסוד לדיון.

בברכה,

אביעד יפה

אביעד יפה

88
311

לוטה:

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1950

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1950

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1950

1950

1950

א ל : ראש-הממשלה

מאת : עדי יפה.

להלן קוים כלליים של תוכנית לעמיד הגדה המערבית למקרה של נכונותו של חוסיין לחתום איתנו חוזה שלום.

מקובל על רוב מומחינו בעניני המזרח-התיכון כי המפתח לשלום של קבע באזור הוא בידי נאצר. ספק גדול אם חוסיין יוכל באופן עצמאי להעיד לנהל איתנו משא-ומתן. אם יעשה זאת - ספק אם ישאר בחיים לזמן רב, ואם החוזה שיחתם על ידיו יהיה לו ערך. זה מחייב איפוא, מצד אחד את המעוניינים בהמשך שליטתו, בהם ממשלת ארצות-הברית וממשלת ישראל, לחשוב פעמיים אם הם מעוניינים בכך. מצד שני - מחייב הדבר סעיפים בהסכם שיבטיחו את ישראל נגד סכנה כזאת. כן יכולים להיות בהסכם סעיפים זמניים, עד להסכם שלום עם נאצר. למרות אי-נוחיותם לחוסיין יתכן ויתקבלו על-דעת האמריקנים וידידים אחרים, ואולי אף חוסיין, בגלל זמניותם עד להסכם עם נאצר.

עם כל ההסתייגויות לגבי כדאיות ויציבות ההסכם עם חוסיין, יש לקחת בחשבון כי קיים, ולו גם אחוז אחד, שיש כאן הזדמנות היסטורית חד-פעמית, שמדינה ערבית ומנהיגותה יהיו מוכנים (וזאת במקרה שיהיו מוכנים, כמובן) להכיר בישראל, לשבור את האיבה ולהתחיל במערכת יחסים חדשה. למרות חולשת ירדן ומשטרה, הרי זו המדינה עם הגבול הארוך ביותר עם ישראל, יכולה לשמש שער וצנור לעמים הערביים האחרים, להפוך דבר "טמא" לדבר שיש לגביו גישות שונות. ואולי אחרי ירדן יקומו גם מדינות כמו לבנון ותוניסיה וישברו לחלוטין את החרם על ישראל. מובן כי אם הדבר לא יקרה, קיימים סעיפי ההסתייגויות וההבטחה של צה"ל בגדה. אך האם רשאים אנו לא לנסות את האחוז האחד של סיכוי, במקרה שחוסיין והאמריקנים יביאו אותה לפנינו, והאחריות ההיסטורית תהיה עלינו? יתכן שמושב לנו שנמשיך בלי הכרעה להחזיק בממשל צבאי בשטחים כאזורי כבוש, אך עלינו להיות מוכנים למקרה, גם אם הוא רחוק, שהאמריקנים וחוסיין יבואו למשא-ומתן לשלום.

10/10/1944

Dear Mr. ...

I have received your letter of the 10th inst. regarding the matter of the ...

I am sorry that I cannot give you a more definite answer at this time. The ...

I am sure that you will understand my position in this matter. I will ...

Yours faithfully,

התוכנית מנוסחת על אחריות הכותב בלבד, אולם נראה לי, שלאור הדיון עם אלופי צה"ל, אפשר להניח שהשקולים הבטחוניים שמנחים אחדים מהם, במיוחד הרמטכ"ל החדש, ימצאו פתרונם במסגרת תוכנית זו. פרט להשקפות פוליטיות, שיחכך ומביאות אותם למסקנות אחרות, התרשמתי כי גם שר הבטחון וגם ראש אמ"ן איך להם נימוקים בטחוניים נגד התוכנית הזאת. זאת, כמובן, בהנחה שהיא מתגשמת במסגרת של חוזה-שלום רשמי מצד אחד, ושסעיפי ההסתייגות לגבי עתיד חוסיין והסכם עם נאצר כנ"ל כלולים בו.

הכנסתי סעיף על ה"קשר ההיסטורי" בין עם ישראל לבין הגדה, לפי הצעה יעקב הרצוג.

6.12.67

Faint, illegible text block, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Second faint, illegible text block.

גבולות מדינת-ישראל יורחבו צפונה ברצועה צרה מעין-גדי ועד כמעט גשר אלנבי, לאורך ים-המלח והירדן. ברצועה זו יסלל כביש ויוקמו ישובים.

גבולות מדינת-ישראל יורחבו דרומה מטירה-צבי עד כמעט גשר דמיה. ברצועה צרה זו לאורך הירדן יוקמו ישובים.

ירושלים המורחבת וכן כביש לטרון יהיו חלק ממדינת-ישראל. כן ייעשו עוד תיקוני גבול קטנים, לדוגמא: הרחבת הפרוזדור לירושלים במקומות שהסופוגרפיה מחייבת זאת. וכן ליד ג'נין ובמקומות שונים אחרים.

הגדה על תושביה יועברו לשליטתו של המלך חוסיין במסגרת של חוזה שלום המאשר את הגבולות הסופיים בין שתי המדינות בהתאם לנ"ל.

בחוזה השלום ייקבע כי אין רשות לממלכת ירדן להחזיק צבא מערבה לירדן.

כן ייקבע בחוזה כי ממשלת ישראל בעזרת נוכחות צבאה בגדה המערבית, רשאית להבטיח זאת, לפחות כל עוד אין חוזה שלום בין ישראל לבין שכנותיה האחרות - לבנון, סוריה ובמיוחד מצרים. נוכחות צה"ל חהיה במסגרת של 5 בסיסים על גב ההרים, כבישי גישה אקסטריטוריאליים מגבולות מדינת-ישראל אל הבסיסים הללו וזכות פיקוח ברצועת הבקעה לאורך הירדן.

MEMORANDUM

TO : SAC, [illegible]

FROM : [illegible]

SUBJECT: [illegible]

1. [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]

במסגרת הסכם השלום מוכנה ישראל, אם הדבר רצוי לירדן, לכלול הכרה במעמדו המיוחד של המלך חוסיין כנציג האיטלאם לפקח על המקומות הקדושים לאיטלאם בירושלים. לשם כך תינתן למלך רשות "מעבר בתום לב" ללא הגבלה לירושלים.

כן מוכנה ישראל להגיע להסכם כלכלי עם ממלכת ירדן, שבמסגרתו תינתנה לירדנים זכויות "נמל חופשי" בחיפה ובאשדוד, ואולי גם בקלנדיה, כגון מעבר חופשי ללא מכס בתום לב לטחורות משטח בשליטה ירדנית אל הנמלים החופשיים.

יתכן כי ישראל חשה מוכנה להבטיח במסגרת הסכם זה שיחוף פעולה בשקום הפליטים בגדה המזרחית ובתוכניות כלכליות משותפות לפיתוח תעשייה, מסחר, תיירות, תעופה וכדומה.

ממלת ירדן התחייב להכיר ב"קשר ההיסטורי" המיוחד של עם ישראל עם הטריטוריה שבשליטת ממלכת ירדן. הפירוש ל"קשר היסטורי" זה יכול להיות רחב יותר או צר יותר - החל בזכות לכל יהודי הרוצה בכך לבקר במערת המכפלה וכלה ברשות לכל יהודי אזרח-ישראלי לרכוש קרקע בשטח שבשלטון ירדן, להיות כפוף אז לחוקי ירדן, ולהשאר אזרח-ישראלי. יתכן כי "כחמורה" יותר לכל אזרח ירדני, מוסלמי או נוצרי, לבקר בכביש גישה מיוחד במקומות הקדושים למוסלמים ולנוצרים בירושלים.

במקרה של שינוי מהפכני או איחוד של אחת משתי המדינות החותמות על החוזה עם מדינה שלישית, רשאית המדינה השנייה לראות עצמה משוחררת מן החוזה.

אביעד יפה.

... of the ... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

222 כה,

אליהו ששון
שר המשטרה

ירושלים

ס ד י

אל : ראש הממשלה

מאת : א. שרון

הנדון: המערכה על השלום (ב')

אדוני ראש הממשלה,

המדיניות שנקטה לפיה הממשלה עד עכשיו והאומרת - "קיום קרוי הגבול של הפסקת האש או שיחות ישירות, פתרון מדיני מוסכם, וחוזי שלום" - העניקה לנו, אמנם, הישגים מדיניים די חשובים באו"מ ובדעת הקהל בעולם. עובדה היא, שבכל פעם שהערבים דורשים את נסיגתנו מהקוויס האלה ללא כל תנאי וכצעד ראשון לחיסול המסבר במזרח התיכון - האו"מ והעולם החופשי לא זו בלבד שדוחים את התביעה הזאת, אלא גם דורשים מהערבים להיות יותר מציאותיים, לראות את הדברים כפי שהם ולא כפי שהיו רוצים שהם יהיו, לאזור אומץ מדיני ומוסרי ולהתקדם לקראת השלום המבוקש והיציבות הדרושה לאיזור. מכאן החלטת מועצה-הבטחון טה-22 בנובמבר. מכאן מינויו של ד"ר יארינג. מכאן ישיבתנו בסיני, כרמת-הגולן, ביהודה ובשומרון זה עשרה חודשים ללא כל ערעור מצד עצרת האו"מ, מצד מועצה-אבטחון, מצד ארצות-הברית ומצד גורמים בין-לאומיים אחרים. ומכאן ההבנה הכללית והמליאה לעמדתנו התקיפה והממושכת, ללא תזוזה, למרות הלחץ והאיומים הסובייטיים, על מו"מ ישיר וחופשי שבמסגרתו כל צד רשאי להעלות הבעיות שבהן הוא מעוניין במיוחד.

אולם המדיניות הזאת, שהעניקה לנו הישגים מדיניים חשובים באו"מ ובדעת הקהל בעולם החופשי ונמסכת זה עשרה חודשים, העניקה גם לערבים הישגים צבאיים ומדיניים די ניכרים ודי חמורים שעלינו, לדעתי, לא רק להקדיש להם חשומת-לב רצינית ומיוחדת, אלא גם לבדוק, לאורם, לטובת מי פועלים היום הקפאון והזמן - לטובת ישראל או לטובת מדינות ערב?

להלן, לדוגמה, כמה מההישגים הערביים האלה :

- (1) כמשך עשרת חודשי הפסקת האש קיבלו מצרים וסוריה מברית-המועצות כמעט את כל כמות הנשק הכבד, היבשתי והאווירי, שאבדה להן במלחמת ששת הימים והאספקה עוד נמסכת.

- (2) בסיוע ברית-המועצות הגבירה מצרים בצורה ניכרת מאד את כוחה הימי. היא גם קיבלה טילים, יבשתיים וימיים, אשר לא היו לה מקודם ואשר באמצעות אחדים מהם ובהדרכת הסובייטיים הסביעה לנו את "אילה".
- (3) במצרים וסוריה נמצאים כיום מדריכים, טייסים וטכנאים סובייטיים במספר די גדול אשר מאמנים את צבאותיהן בכל השירותים והטחמים.
- (4) עיראק חתמה על עסקות נשק חדשות עם רוסיה ועם צרפת ומוכנה כעת, מבחינה צבאית, יותר מאשר ביוני אשתקד, להשתתף ביתר אקטיביות וביחר יעילות בכל מלחמה נגדנו, אם תפרוץ.
- (5) אנשי החבלה, "אל-פחח" "הג'תף" וארגונים אחרים, אשר לפני מלחמת ששת הימים היו בבחינת "שכירי חרב" ומנו לכל היוחר כמאה - מאתיים איש, מונים היום, לפי הערכה צנועה, למעלה מאלפיים איש - חלק באימונים, חלק ברזרבה, חלק בבסיסים וחלק כבר בפעולה בשתי גדות הירדן וברצועת עזה - וביניהם מספר די ניכר של משכילים וסטודנטים.
- (6) החבלנים האלה אשר היו עד מלחמת ששת הימים אורחים בלתי-רצויים בכל ארצות ערב, פרט לסוריה, הפכו היום - לאחר שהצליחו לסלול מאת המלך חוסיין וממשלתו את כוח התנגדותם - לסליטים בחלק מהטריטוריה הירדנית, בו מקיימים את בסיסיהם וממנו מנהלים את פעולותיהם נגדנו. וכן הפכו א) לכוח העיקרי שעליו, ועליו בלבד, מבססים המצרים, הסורים, העיראקים ומדינות ערביות אחרות, "בתקופת הקיפאון והפסקת האש", את מאבקן המזויין נגדנו ב) לתנועת "שחרור" בעיני אחדים מחברי מועצת הבטחון, ביניהם הנציג הצרפתי, ובעיני כמה ממדינות העולם 1) לכוח העשוי להיות, לפקרה של הפיכה בממלכה הירדנית ההאשמית, לאחד הגורמים, אם לא לגורם הראשי, אשר יקבע את צורת מטרה בעתיד של ירדן ולאן יופנו פניהה - למזרח או למערב.
- זאת ועוד. הקונסטלציה הבין-לאומית, אשר נראתה לנו בסוף מלחמת ששת-הימים, ב- 11 ביוני אשתקד, לנוחה למדי, איננה היום כזאת. לדוגמה :
- (1) צרפת הפכה מירידת ישראל הנאמנה לידידת הערכים הנלהבה, לתומכת בטענותיהם ובתביעותיהם באו"מ ובכל מקום אחר בעולם ולמפירה חוזי אטפקה רשמיים אתנו.

- (2) הכוח הימי הרוסי בים התיכון הוא כיום פי כמה יותר גדול ממה שהיה ביוני אשתקד ונהנה מקבלות פנים חמות, אם לא אומר מבטיחים, בנמלי מצרים, סוריה ואלג'יריה.
- (3) החדיקה הרוסית בקרב צבאות מצרים, סוריה ועיראק היא כיום הרבה יותר עמוקה והרבה יותר אפקטיבית ממה שהיחה אי-פעם וראשיה אינם מפסיקים מלאיים עלינו.
- (4) במקרה של התמודדות חדשה בינינו לבין מצרים או בינינו לבין סוריה, או בינינו לבין שתיהן ביחד, קיימים סימנים כי ברית-המועצות לא חרשה לנו לשבור אותן ולהסיל את נשקן, כפס שעשתה זאת ביוני אשתקד, גם אם הדבר יחייבה להשתתף באופץ פעיל וישיר בהתמודדות הזאת. הביקורים "הידידותיים" של אניות המלחמה הרוסיות באלכסנדריה, בפורט-סעיד ובלדקיה ושל הטייסות הקרביות הרוסיות בקהיר ובדמשק אינם בעיני הפרשנים הצבאיים אלא הכנות לכך.
- (5) לעומת זאת הסיכויים לעימות בין ארצות-הברית לרוסיה, למקרה של התמודדות חדשה בינינו לבין מצרים וסוריה ולמקרה של השתתפות רוסיה בהתמודדות הזאת, הם הרבה יותר חלטים היום, ואפשר לתארם כאפטיים, ממה שהיו ביוני אשתקד. ביחוד אם כוונת השתתפותה של רוסיה בהתמודדות תהיה לאלצנו לטגת מהשטחים המוחזקים ולא למחוק אותנו מעל פני המפה.
- (6) הסיכויים לחיסול המשבר בווייטנאם תוך מאמץ משותף אמריקאי-רוסי נראים היום לטובים יותר מאי-פעם בעבר ויש בהם, ללא ספק, כדי להגביר את השפעתה של רוסיה בזירה הבין-לאומית בכלל והאמריקאית בפרט. מציאות כזאת, אם תרחש, עלולה להביא את רוסיה לתבוע לחץ משותף, אמריקאי-רוסי, על ישראל לחיסול המשבר במזרח התיכון בד בבד עם חיסול המשבר בווייטנאם.
- כל שש הנקודות האלו ואחרות, אדוני ראש הממשלה, פירושו - כי עלינו מעתה ואילך, בבואינו לערוך דיונים מדיניים ובסחרוניים, לקחת בחשבון שהזמן עלול לא לפעול כמקודם לטובתנו ולגשת לבדוק בצורה הרצינית והיסודית ביותר אם "הקיפאון" הקיים, לפחות ביחסינו עם ירדן, מוסיף להיות רצוי לנו כפי שהיה במשך עשרת חודשי ישיבתנו ביהודה ובשומרון, ואם לאו - האם יש סיכוי להידברות עם ירדן, אם נגלה במישרת, כפי שטוענת ולוחצת ארה"ב?

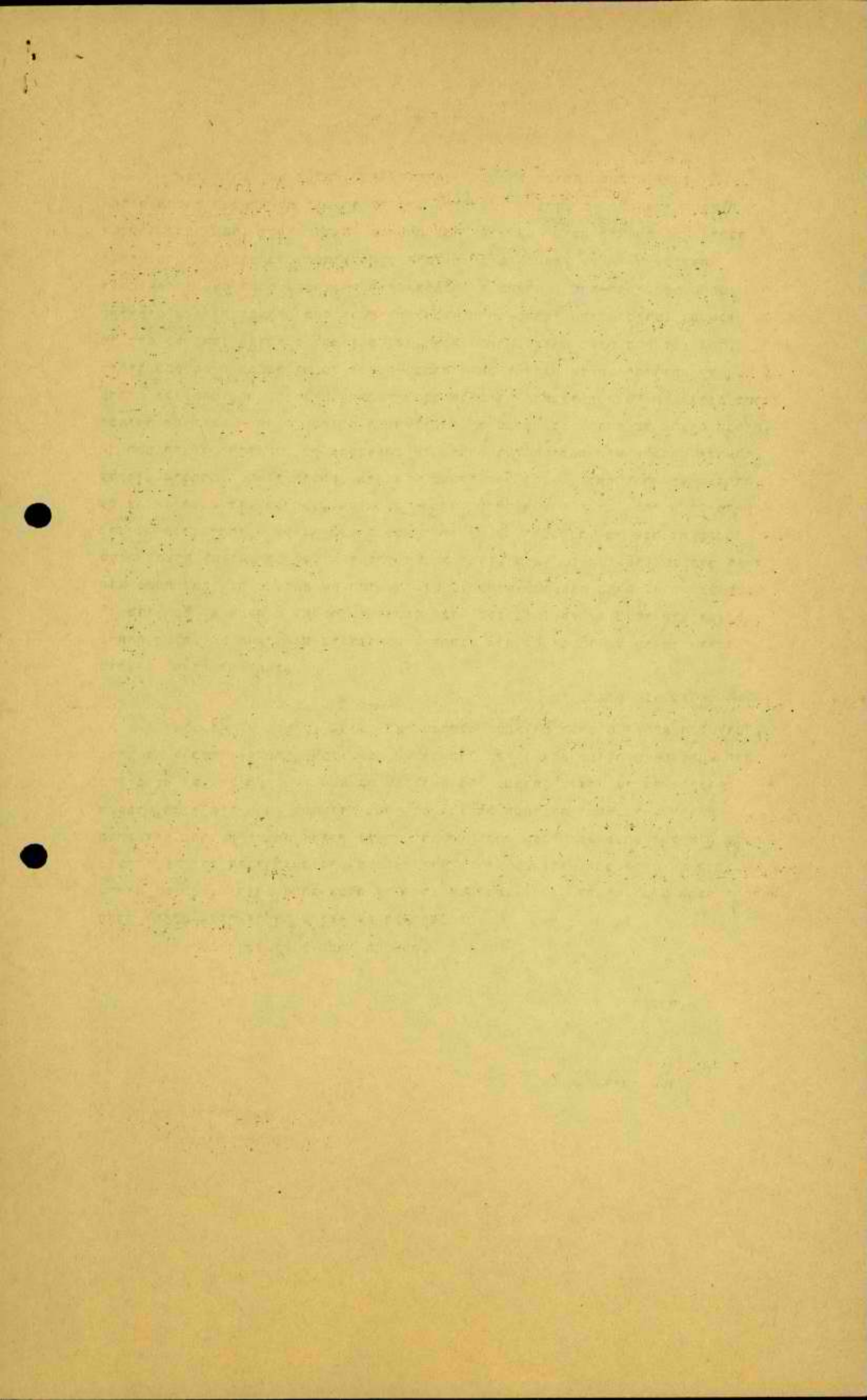
אני יודע שאם יקרה ויפול חוסיין ותתחולל הפיכה בממלכת ירדן - אחדים מחברי הממשלה לא יצטערו על כך. אולם אני מאמין, כי כל חברי הממשלה יצטערו הרבה מאד, וההיסטוריה לא תטלח לנו זאת, אם הפיכה כזאת תימצא אותנו בלתי-יכולים לעצור בעד התחוללותה, בלתי-מוכנים להשפיע על מהלך ענייניה ובלתי-חרדים אם יקום בירדן משטר "סוציאליסטי מחקדם", פרו-רוסי, כמשטרים הקיימים בטוריה ומצרים תחת המשטר המלוכני הפרו-מערבי הקיים כיום. וכשאנו מדברים על ירדן מחובתנו להבין כי אין אנו רשאים, היום פחות מכל זמן אחר, לזלזל בבקשותיה ובעצוניה של ארצות-הברית ביחס למדינה הזאת. ידידותה של ארה"כ לנו ותמיכתה המדינית והצבאית בנו הן היום מ"אבני הטחיה" של מדינת ישראל ובמידה מסויימת - אף של הקיום הישראלי. נכון שאין אנו גרורה של ארצות הברית, אך השמירה על ידידותה, על גאמנותה, על סיועה ועל תמיכתה היא אינטרס ישראלי עליון, אינטרס ישראלי טובהק, ביחוד - כשאין הוא מתנגש, באף צורה מן הצורות, עם צו הקיום שלנו. ועל כן, אם ארצות-הברית ממליצה על שיחות סודיות ישירות בינינו לבין ירדן - עלינו לעשות זאת ולהוכיח לה ולעצמנו, כי אנו לא פחות ממנה רוצים למצוא, הן בשבילנו והן בשביל ירדן, מוצא מן הקיפאון שנשתרר ואשר הוא משרח לפי שעה אך ורק את האינטרסים של ברית-המועצות בחלק זה של העולם. ודומני, כי לא אטעה אם אומר כי תושבי הגדה המערבית, לא זו בלבד שלא יכשילו שיחות כאלה, אם תתקיימנה בינינו לבין ירדן, אלא גם יברכו על קיומן ויהיו מוכנים לתרום להצלחתן.

ולכסוף לא מספיק, אדוני ראש הממשלה, להפנות לערבים "קריאות לשלום". צריך גם להכשיר את הדרך לכך. שכן השלום הוא תהליך ולא פעולה חד-פעמית. הוא מחייב לא רק אצל הערבים, אלא גם אצלנו שינוי עמדות, שינוי גישות ושינוי השקפות, ואלו אין דרכן להשתנות במהירות ובצורה תכתיבית ומהפכנית. דרושה הדרגתיות. דרושה יצירת אוירה נוחה. דרושה הסברה שקולה וגאמנה. וכל אלה אינם נוצרים על ידי קיבורים בלבד, אלא על ידי מעשים משכנעים המכשירים את הדרך. שיחות ישירות סודיות בדרג גבוה עם ירדן עשויות, אולי, להביא לכלל הבנה ולסלול הדרך למו"מ גלוי וישיר שיניח את דעתנו. לשיקולך ולשיקול חברי הממשלה.

ב ב ר כ ה,

אליהו ששון

העתק: אל חברי הממשלה
אל מזכירת הממשלה

משרד החוץ

סודי ביותר

ירושלים, ה' בניסן תשכ"ח
3 באפריל 1968

אל : המנכ"ל

מאת: ס. גזית, יועץ

הנדון: ישראל - ערב

בהתאם למכתבך מ-27 במרס, נתכנסה קבוצת החברים שקבעת
ולאחר לבון הנבי מגיש לך בזה את ההצעות שגיבשנו.

הנני לנצל הזדמנות זו כדי להודות לא. בן-חורין,
ח. בר-און, ש. בר-חיים, נ. לורך וי. רוטשילד ממחלקת החקר על
עזרתם.

בברכה,

מרדכי גזית

מרדכי גזית

העתק: שר החוץ

מר מ. קומי
מר ג. אבנר
מר מ. ביתן
מר ש. הלל
מר ש. בנצור
מר א. קדרון
מר א. שלוש
חברי קבוצת העבודה
מר מ. ששון

OFFICE

UNITED STATES

DEPARTMENT OF THE ARMY
WASHINGTON, D. C.

UNITED STATES

DEPARTMENT OF THE ARMY

UNITED STATES

UNITED STATES DEPARTMENT OF THE ARMY
WASHINGTON, D. C.

UNITED STATES DEPARTMENT OF THE ARMY
WASHINGTON, D. C.

UNITED STATES

UNITED STATES

UNITED STATES DEPARTMENT OF THE ARMY
WASHINGTON, D. C.

ירושלים, 2.4.68

הנדון: ישראל-ערב (1. מכח המנכ"ל מ-27.3;
2 צאלון מר.מ. רביב מ-1.4)

שאלה 1: האם המשך המצב הקיים הוא לטובתנו?

אם השאלה מתייחסת לתנאים השוררים בינינו לבין מדינות ערב ברגע זה, כלומר להפסקת אש מופרעת תדירות ע"י פח"ע תקריות אש, ופעולות צבאיות ועל ידי דיונים באו"ם בעקבותיהן - התשובה שלילית. זה נכון גם במקרה שלא תחול הרעה נוספת ואף החדרדרות. לעומת זאת, אם הכוונה למצב שבו יישמר קוו הפסקת האש שמירה קפדנית ע"י המדינות הערביות - הרי התשובה היא חיובית. ברם, מאחד שרחוקים אנו ממצב ענינים זה - ממילא שהנאמר ברישא של התשובה - תופס.

מצב של שלום עדיף, כמובן, בהרבה על הפסקת אש גם כשהיא מוחלטת, כשם שהפסקת האש הנוכחית גם כשהיא פגומה, עדיפה על המצב ששרר לפני מלחמת ששת הימים.

יש גורסים שבנסיבות הנתונות -- ותהיה מדיניותה של ממישראל אשר תהיה - הסדר ישראלי-ערבי איננו בתחום האפשרי. בעיות בינלאומיות רבות לא מצאו פתרון עד כה ויחכן ונגזר גם על בעית ישראל-ערב להשאר ללא פתרון. אם זה נכון, מגמחנו צריכה להיות - מציאת דרכים להשקטת קוו הפסקת האש לתקופת ביניים, העלולה להיות ממושכת. לעומת הגורסים כך, יש הסבורים כי גם יעד מוגבל כזה הוא מעבר לתחום השגתנו וזאת משום שעצם המשך נוכחותנו בשטחים ללא הסדר גורר בהכרח להמשכתן של פעולות חבלה ומביא לתגובות ואלה, מצדן, לתגובות שרשרת.

שאלה 2: האם המצב הקיים מביא להתפכחות בעולם הערבי או האם הוא מגביר את התכונה למלחמה הבאה?

נחבדתה התקוה כי ההחזקה בשטחים תביא להתפכחות בעולם הערבי ומסתבר שהיא עלולה להוביל להחמרה נוספת ולהקשחת עמדות. קיימת אפשרות של גלישה להתמודדות צבאית חדשה.

שאלה 3: האם נצא מרויחים או מפסידים מיוזמה להסדר?

מאחר שהמדובר ביוזמה שאין עמה התחייבות מראש והיא תדון בפירוס רק אם הצד הערבי

ייענה לה בחיוב, נודע יחרון ברור ליוזמה גם כאשר -

א. אין היא נענית בחיוב;

ב. כאשר היא נענית בחיוב.

במקרה (א): נקיטת יוזמה עשויה להפחית את הלחץ הבינלאומי עלינו, ועשויה לעורר

חסיסה בחוץ מדינות ערב.

במקרה (ב): עשויה יוזמה זו לעזור להחגבר על השיתוק הערבי שנגרם עקב ההערכה הערכית

כי אין פני ישראל כלל לאיזה פתרון שהוא וישראל רק משחקת במילים.

שאלה 4: האם הסדר עם ירדן בלי מצרים בשלב זה, אפשרי או לא?

אין ספק כי מעטים הסכויים כרגע להסדר עם ירדן. מאחר שמסקנהנו ב(3) היא שהיוזמה

ברוכה היא ואין בצדה כל נזק, מצווה עלינו להניח כי גם אם מעטים הסיכויים, יגדלו אלה

בעטיה של הדינאמיקה שחוצר על ידי נקיטת יוזמה.

באשר למצרים, עמדת נאצר היא כי חרטום התוותה כאחד מעקרונותיה שפתרון הבעיה

הפלשתינאית איננו בידי המדינות הערביות, שכן היא "קניינו של העם הפלשתינאי" (נאום

נאצר מ-23 נובמבר 1967) (במקום אחר באותו נאום אמר נאצר: "אין לספל בבעיה הפלשתינאית

ביד חופשית"). גם אם אין לחלוח חקווח מופרזות בדברי נאצר אלה, סביר להניח שאם גורמים

פלשתינאים בעלי השפעה יהיו מעוניינים בהסדר זה, יהיה לאל ידם להתיצב בפני נאצר. אם

יכשלו בהתיצבותם זו וירתעו, היכשל, כמובן, היזמה. אם יתיצבו ואף על גישחו השלילית

לא ירתעו - יווצר מצב חדש.

באגרת ששלח חוסיין לפייצל ב-31 במרס מפציר הוא במלך הסעודי להסכים לועידת

פיסגה כדי שועידה זו תאפשר לערבים למצות את שליחותם יארינג. הוא מדגיש בה כי יהיה

זה משגה אם יכריזו הערבים כבר עתה על כישלון שליחות זו. הוא מצייין כי ועידת חרטום

טפלה בראש וראשונה במצוקה הכלכלית בעקבות מלחמת ששה הימים ומשחמע מדבריו כי יש

צורך כי ועידת הפסגה הקרובה תתיחס ספציפית לשליחות יארינג.

(הערה: הדברים על האגרת מובאים בהתאם לרדיו עמאן מ-31.3 כשהנוסח החלקי בידינו).

הסדר עם ירדן יהיה מבוסס על היסודות דלהלן:

א. הסתייעות באישים פלשתינאים ביהודה ושומרון כדי ליצור בעזרתם חזית עם אישים

פלשתינאים בגדמ"ז למען פחרון של שלום עם ישראל בשיחוף עם חוסיין ו/או ירדן.

ב. המערך חוסיין-פלשתינאים (גדמ"ז) - פלשתינאים (יו"ש) יכנס למו"מ עם ישראל

ותכליתו תהיה הסדר שלום חתום.

ג. הסכם השלום יהיה מבוסס על תיקוני גבולות לטובתה של ישראל ביו"ש המחייבים משיקולים

בטחוניים. היו"ש, פרט לירושלים ותקוני גבולות כנ"ל יוחזר לרבונות ירדנית.

ד. בירושלים ינתנו זכויות מחאימות לירדן בשטח אל-חרם אש-שריף.

ה. שטח יו"ש שיוחזר לירדן יפורז. על הפירוז יוסכם ברורות בהסכם כשביצועו יהיה

selfenforced הערובה לכך שההסכם ישמר, תהיה בעובדת שליטתנו בשטחים שיסופחו בעטיים של

תקוני גבולות.

ו. ההסכם יהיה מפורש בכל הנוגע להתחייבויות של הממשלה הירדנית להלחם בפח"ע ולגבי

הקמה מוסדות שיבטיחו שיחוף משטרתי ובטחוני ישראלי-ירדני מרחיק לכת למטרה זאת. בהסכם

יוכר מצב בלתי נסבל של פח"ע כעילה מספקת להתערבות צה"ל.

ז. לירדן תנתן גישה לים התיכון.

ח. ירדן תקבל על עצמה לקלוט את פליטי עזה וזאת במסגרת של הסכם כולל לפחרון בעית

הפליטים שבו חתרום ישראל את חלקה ביד נדיבה.

ט. ההסכם יקבע גבולות פתוחים שיאפשרו תנועה חפשית לאזרחי שתי המדינות לשם ביקור

במקומות הקדושים, חיירות וכו'.

י. כדי להרחיב את בסיס החמיכה לחוסיין ולפלשתינאים יובטח כי מדינות ערביות

(סעודיה, מרוקו, תוניסיה, ועוד) תמוכנה בחוסיין ותחזקנה את ידיו.

יא. רתימת ארה"ב ובריטניה לחמיכה במדיניות זו - אם כי לא למטרת תווך - תחזק השפעתן באזור בעוד שכרגע נחלש והולכת השפעתן. הווה אומר: אינטרס ישראלי הוא להפעיל בצורה מושכלת שחי מעצמות אלה לחמיכה במדיניות השגת הסדר כנ"ל.

יב. רצוי, ביחוד מבחינה ערבית, כי יארינג יהיה מעורב בהשגת ההסדר כי בכך תינתן לערבים האמתלה הדרושה לפעול להשגת ההסדר תחת כנפי החלטת מועבי"ט ורצון "הקהילה הבינלאומית".

שאלה מס' 5: התפתחויות אפשרויות בירדן ומדיניותנו כלפיהן.

אמ"ן עומד להפיץ בימים הקרובים סקירה בנדון, הנקודה העיקרית בסקירה זו היא כי שום גורם ערבי פרט לעיראקים אשר כבר מצויים בירדן - איננו מעוניין להסתבך בירדן לאחר התמוטטות משטרו של חוסיין.

הסיבה היא אי רצון מצד מדינות ערב להעמיד אח צבאותיהן מול צה"ל לאורך חזית ארוכה מזו של היום.

לפי הערכה אמ"ן, הפק רב אם הסדר כמוצע ב(4) דלעיל, עודנו בר סיכוי. מעריכים שם כי חוסיין שהוא ערבי לאומני החליט כי במצב שנוצר שומה עליו להכריע הכרעה ערבית לאומנית, כלומר, לרכב על גל הפח"ע. התהליך שנוצר הוא כה מתקדם עד שאין להשיבו עוד.

לנו נדמה, כי ההערכה הנ"ל היא רבה משקל אך אף-על-פי-כן יש לנסות ללכת בדרך המוצעת ב(4) כנ"ל, כי על ידי כך עשויים להוצר מצבים חדשים בלתי צפויים שאין כלל להניח שהם יהיו גרועים מהמצבים בהם אנו נחונים.

הנדון: ישראל-ערב

א. אנו מציעים לפתח בהקדם מאמצים להשגת הסדר עם ירדן והפלשתינאים בהתאם למפורט במצורף בזה (ר' שאלה מס. 4). גם אם יכשלו מאמצים אלה - מעריכים אנו כי בעצם נקיטתם חצמח לנו ברכה.

אין לחשוש לנזק מיוזמה כנ"ל שכן המשך פיתוחה תלוי בהענות הצד השני ועד אז לא יחול שינוי במדיניותה הממשית של ישראל בשטחים.

למרות שעוברים ימים קשים על המשטר ההאשמי, סבורים אנו כי מערך מורכב מאישים פלשתינאיים ביו"ש ואישים פלשתינאיים בגדמ"ז, עשוי לאפשר למלך חוסיין להצטרף אליו אם ירצה בכך. יש להניח כי הפלשתינאיים עודם מוכנים להזדקק לחוסיין, בתנאים מסוימים.

על אף התנהגותו הנוכחית של חוסיין, נראה לנו כי במערך מדיני כנ"ל - יש לו מקום, ואף אי אפשר בלעדיו.

ב. אם יקום מערך כזה ויחליט כי רוצה הוא להתייזב בפני נאצר, לא נחנגד לכך. גם אם ישלול נאצר יוזמה פלשתינאית זו, עדיין יתכן כי אלה לא ירתעו, במיוחד אם יזכו לגיבוי מצד מדינות ערביות אחרות.

ג. ואלה הם היתרונות הבולטים מיוזמה מדינית כנ"ל:

(1) ייבדקו הסיכויים הקיימים להסדר הלכה למעשה וככל שהחגובה ליוזמה תעלה יפה יתכן שידורבנו תהליכים שהם כרבע סמויים למען הסדר של שלום.

(2) המשך המצב הנוכחי עשוי לגרום לראדיקאליזציה של המשטר בירדן ולזיקה לבריה"מ עד ל"נוכחות" סובייטית. יש סיכוי - ולו קטן ביותר - כי יוזמה כנ"ל תמנע התדרדרות כזו.

(3) חיקטן סכנת הארוזיה בתמיכה האמריקנית בישראל בעקבות פעולות צבאיות ישראליות חוכפות והולכות מעבר לקו הפסקת האש.

(4) תפחת סכנת התגבשות עמדה אמריקנית-סובייטית משותפת לפי מתכנת 1956.

5) סיכויי להתהוות פרצה בעמדה הערבית.

ד. לא נראה לנו כי בשלב זה קיים סיכוי כלשהו להסדר עם מצרים וכי קהיר היא המקום הנכון להבקיע את החומה הערבית. ברם בעקבות התקדמות בחזית הפלשתינאית-ירדנית, יתכנו גם שינויים בעמדה המצרית.

ה. רואים אנו סכנה בהמשך הקו המדיני הישראלי הנוכחי של אי נקיטת יוזמה בשל האפשרות של סחף במעמדנו הבינלאומי, בין אם יבוא בגלל התמודדויות צבאיות חמורות מהסוג של החודש האחרון, בין אם יבוא עקב ההכרח לתפוס ולהחזיק שטח בגדמ"ז.

ו. לא נראה לנו כי ודאי הוא שירדן תתפרק ובכך יעלם הפרטנדנט העיקרי ליו"ש. ייתכן מצב "סורי" של אי יציבות פנימית בירדן לתקופה ממושכת.

ז. יש למצוא דרך לשלב את יארינג ואת האמריקנים והבריטים במאמצים להשגת ההסדר מבלי להקנות לגורמים אלה מעמד של מחווכים.

הצעות לפעולה מיידייה

ללא קשר עם היוזמה המפורטת לעיל, מוצע להכריז על ו/או להפעיל את אותם היסודות מתוך הסדר הניתנים להפעלה חד-צדדית מצד ישראל, כגון:

א) חקבע תוכניה בשלבים לפתרון בעיה הפליטים שבשטחים שבשליטתנו חוץ קבלת אחריות ממסו"ת בהדרגה. תחילה בגדה ולאחר מכן ברצועה.

ב) חוקם טוכנות הלונטרית ליוזמה יהודית ו/או ישראלית לא-ממשלתית שחטסוק בפעולות סיוע לפליטים.

ג) יימשך הקו המקנה אוטונומיה לערביי השטחים חוץ הבטחת האינטרס הבטחוני.

ד) גבול לבנון ייפתח להיירים.

ה) ליצור עובדה של נמל הופשי לירדן בחיפה.

ו) חוקם קרן הלוואות בחנאים נוחים למפעלים יהודיים-ערביים משותפים בשטחים.

MINISTRY FOR FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

מ ש ר ד ה ח ו ק
י ר ו ש ל י מ

DIRECTOR GENERAL

ה מ נ ה ל ה כ ל ל י

ירושלים, כ"ז באדר תשכ"ח
27 במרץ 1968

ש מ ו ר

אל : ה' מ. גזית, א. בן-חורין, ה. בר-און, ש. בר-חיים, נ. לורך
מאח: המנהל הכללי

לסכום הדיונים שנערכו ב- 26 וב- 27 לה.ז. הנני מבקשם
להתארגן כקבוצת עבודה, אשר מרכזה יהיה מר מ. גזית, ומתפקידה
לנתח את המצב, להגדיר את הבעיות ולהכין מצע לקראת דיון עם
שר החוץ על מדיניותנו בעקבות פעולות הפח"ע המוגברות.

אבקשם להגיש לי את הסכום המוצע על ידיכם חוך שבוע ימים.

ב א ר כ ה
גדעון רפאל
(טא)

העתק: ה' מ. ביחן
ה' ש. הלל
גב' י. ורד
ה' ד. ריבלין
ה' מ. רביב

מוכר

אל :

מאת :

אל : מרדכי גזיה

מאת : לשכת שה"ח

כמצע לדיון עם שה"ח אני מציע את המטה הנקודות

הבאות:

- א. האם המשך המצב הקיים לטובחנו?
- ב. האם מצב זה מביא להתפכחות בעולם הערבי או האם הוא מגביר אצלם את התכונה למלחמה הבאה?
- ג. האם נצא מרויחים או מפסידים מנקיטת יוזמה להסדר?
- ד. האם הסדר עם ירדן בלי מצרים בשלב זה, אפשרי או לא.
- ה. אם כן האם יהיה לטובחנו או בעוכרנו?
- ה. התפתחויות אפשריות בירדן למדיניותנו כלפיהם.

ב בר כה,

2.27.68
משה רביב

העחק: המנכ"ל

1.4.68

לשטוח נתון תשתי גלגל

הנדון: דיון בראשות שה"ח על יסוד נייר רקע של מוצע
העבודה בראשות מ. גזית, 3.4.68

גזית: תיאר עבודת הוועדה שהכינה המסמך. חבריה הסכימו כי יש צורך בנקיטת יוזמה, הגם שנתגלעו חילוקי דעות בהערכת סיכוייה, והביעו חשש מהמסך האי-מוביליזם המדיני. הליקוי - אי היותה ועדה בין-משרדית, גישת הוועדה אמפירית. לנסות הפלסטינאים, חוץ הסתייעות ביארינג והאמריקנים וכדומה, וולם נמשיך להחזיק בכל הקלפים שמדינו ומדינותינו הריאלית אינה מסתנה. מסיבה זו הסכימה הוועדה שאין סיכון בלתי צפוי ביוזמה זו. אין יותר, כפי שעשינו כל השנים, להתחפר מאחורי הקביעה "הערבים לא יסכימו". אין להתנות היוזמה בהערכת הסיכוי. יש למנוע רושם של קשר בין יוזמה זו לפולות הטרור, ויש להציגה כמהלך שגובש עוד זמן רב לפני גל הטרור האחרון. על סמך יחזות עם גורמים מחוץ למשרד סבור כי איננו רחוקים מקונצנטוס, והבטיס להסכמה רחב. הדבר המהפכני והמהלך המוצע - שהיוזמה צריכה לבוא מאתנו, כלומר נחליט אנו לבוא אל הפלסטינאים וממירדן בקומבינציה זו או אחרת בסדר מהלכים זה או אחר, כן פרט ההצעות ל"פעולה מיידית", הווה אומר אותן ההצעות שניתן להפעילן גם אם לא תינקט היוזמה המרכזית. רשימת הצעות זו איננה מקיפה את כל קשת האפשרויות ונושאים מרכזיים כפיצויים והחזרת פליטים חדשים, כלל אינם נזכרים. לשאלת שה"ח אם ההצעות כפתיחת נמל חיפה מותנות בהדדיות, נאמר כי אפשר לממש הרעיון בלי הסדר כגון על-ידי יבואן מהגדה המערבית, דהיינו על-ידי הרחבת הפעולה הנוכחית של מעבר חופשי של סחורות עד לים. לורך גורס שאין צורך בהדדיות. להכרזה על פתיחת הנמל לירדן ערך הצהרתי או בסיס מציאותי עקב לחץ כלכלי בעמאן. העמידה על חמורה מירדן איננה הכרחית שכן כיום יש לנו להציץ לירדן במו"מ של שלום דברים חשובים פי כמה מאשר הסדרים בנמל - שלא כפי שזה היה לפני שנים.

המנכ"ל מציע שאנו נגבש דוקטרינה מדינית. סבור שכל הזמן קיימת מוביליות מבלי שנאחז בהגה. קיימת המוביליות הצבאית והשאלה אם נגרפים או לא. המצב הבטחוני גורם לתגובות שבעצמן יוצרות מצבים חדשים. ניתן לומר שההגיון הפנימי בפעולות כראמה נובע מאדישות לגורל ירדן כממלכה ואפשר לישראל אינטרס בפירוקה. יש לבחון אם אמנם לישראל תועלת ואפשרויות בהחזרת מצב זה או לא. יצירת מצב הגורם לכריחת אנשים מאיזור מסויים עקב מצב בטחוני - היא בהחלט מוביליות שיש לה הגיון בהשקפה מסוימת לגבי עתיד ירדן. כלומר, נהירת התושבים הבורחים לירדן מכבידה שם על הממשלה, מעודדת הפתח ויוצרת עובדות חדשות. בהעדר יוזמות מדיניות מצדנו עשויה להיווצר מוביליות שמחוץ לשליטתנו על-ידי גורמים בינלאומיים. אם המצב הבטחוני מחמיר עד כדי סיכון אינטרסי אמריקנאים מובהקים עשויה מוביליות זו לגרום ללחץ רוסי-אמריקאי משותף. הכח שבעזרתו רצינו להמיר הסטטוס קוו בשלום עשוי להתרוקן. יש להבטיח "שלמות השלום", ולמנוע סכנת פריסת השגי משלחמת ששת הימים לפרואות. המנו"ל גורס שמדיניות יוזמה גם אם לא תביא לתוצאות, היא תחזק הסטטוס קוו.

שה"ח - מציין שהיוזמה המדינית המוצעת מחייבת סטיה מקו שנקטנו בו עד כה. אשר לשאלה האם המסך המצב הקיים רצוי מבחינתנו - מבחנו בנסיון. הקו שנקטנו עד כה היה מבוסס על הרעיון של מנוף - שיגרום לכך שהערבים לא יוכלו לשאת יותר המצב הקיים ויחפשו הסדר, או מוצא לפתרון. שה"ח סבור שהייתה אפשרות כזו, אולם נימוק זה החמוטט, מהסיבות הבאות: 1 עקב תפקיד ברי"מ והאמונה הערבית המתגברת בגורמים היזוניים יפתרו הבעיה, ואין השעה דוחקת (2) אי היות ישראל בת חורין להבהיר מחשבת השלום שלה (3) המעבר מהילוך להילוך בעולם הערבי. מרצון לפתרון מיד

... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...

... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...

... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...

... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...

... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...

עד ל"בשימה ארוכה" שמקורה בתפיסה היסטורית שלטורת התאוגות שברוך אפשר להיערך מהדש. הם מאמינים שככל שהזמן יארך יקשה על ישראל לאכול פרות בצחונה. בארץ הממשלה רובים באיבור פועלים כאילו כל חודש שחולף הוא רוח לבו.

בעיית הפלשתינאים וירדן שונה. ורוחת אצלם הדעה ששאר הגורמים הערבים חורשים על גנם. שה"ח סבור כי מן היוזמה המוצעת רק צאא בשכרים, וזו תאפשר לבו להדוף לחצים. התביעה בעולט ליוזמה ישראלית (בלי להתעניין בפורטיה) גוברת. אשר לשאלה אם ייתכן הסדר בלי מצרים - סבור שה"ח כי החטובה על כך תינתן רק כאשר תינקט היוזמה.

אשר להתפתחויות בירדן - אין שה"ח רואה בכנופיות הטרור אויב עיקרי. שלום המדינה ומאזן הכוחות הוא הדבר המכריע, ולא הפתח יכול לחסל את ישראל. זו בעייה שולית לעומת בעייות בטחון היסוד של המדינה. בהיתפסות להנחה שהפתח עתה הוא האויב העיקרי, בנינו יוקרת ארגוני הטרור, הבהלנו הציבור והפרזנו בתרובה. מעשית יש לשנות הליכי מחשבה אצל כל הגורמים הרוצים בהנצחת הטב הקיים ולהבהיר שיוזמה עשויה רק להועיל. יש לבצל גורמי התטיסה בקרב הפלשתינאים ובירדן. יש להביא בחשבון סכל חריגה מעבר לקווי הפסקת האש - כמסאלת רבים הרוצים ל"שפר" הקווים - עשויה להפגישנו עם גורט לא ערבי. ספינת מלחמה סובייטית במפרץ עקבה מסוכנת לאין שיעור יותר מכל ארגוני הטרור גם יחד. כל שנות קיום המדינה היתה מדיניותנו מכוננת למצות כיתורה של ישראל ע"י גורם רב עוצמה עויין לישראל. יש להמחיש הסכנה שבמטטר "סוריי" בירדן. יש לברר אין "למכור" רעיון היוזמה החזשה. כרגע אין הכרעה ממטלטים אך יש קונצסוס מסויים. הצד המסותף לשרים רבים אין ליישב ביצור הבטחון וקביעת גבולות בסוחים ומוכרים עם התפרקות מהערביים. למרות הגישות השונות והמפות השונות עמדנו מתונה, אך לא מצאנו מוצא תכטיסי להביעה בעולט, בקרב שכנינו, או ללחשה באזני בכבד בגדה - מהלך טאויל די בו. ברור הוא כי ירושלים - היא תהיה שאלה מרכזית בכל מו"ט על הסדר - מבחינת הערביים. הטלנו על עצמנו אזיקים מיותרים, עקב הערכה בלתי מדוייקת של דעת הקהל במדינה, ויש התפעלות מופרזת מכמה "פסקי-דין" בטחוניים שאין לבו תקומה בלי מה שעתה בידינו.

ביתן: פעולת כראמה היתה קטליזטור להפעלת כוחות לסנפיים בעולט הידידותי שנמאס להם הקפאון, והטוענים עתה כי עלינו חובת האופנסיה של שלום. מן המסמן משתמע שאנו אומרים שהבעייה המכרעת היא הפלשתינאים ו"מסאירים בצד" את מצריים. מכאן אבי בא אל המסקנה כי עלינו להתייחס לאינטרט פרטיקולרי של ערביי הגדה המערבית ולהמריצם לפתור בעייתם, לרצות בהסדר כלטהו, ולחדול מלקחת חלק במטחק שבין מדינות ערב. בפני הממשלה ניצבת השאלה האם אנו מוכנים ליותר (פרט לירושלים ותיקוני גבול מסויימים) על יתר הגדה. צופה קשיים בהחלטה חד-משמעית מעין זו - ומציע תכטיסית פתרון ביניים של יצירת כעין חצי עצמאות - מעין בניין על - על התטתית שכבר קיימת. סימולטנית עלינו לדבר עם בן-הברית העיקרי ולשכנעו שתכטיסית ומהותית מהלכנו בכון.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that this is essential for ensuring transparency and accountability in the organization's operations.

2. The second part of the document outlines the specific procedures and protocols that must be followed when recording transactions. It details the steps from initial entry to final review and approval, ensuring that all data is entered correctly and consistently.

3. The third part of the document addresses the role of the accounting department in maintaining these records. It describes the various tasks and responsibilities of the staff, including data entry, reconciliation, and reporting. It also highlights the importance of regular audits and reviews to ensure the accuracy and integrity of the records.

4. The fourth part of the document discusses the use of technology in record-keeping. It explores the benefits of using accounting software and digital databases to streamline the process and reduce the risk of human error. It also mentions the importance of data security and backup procedures to protect the organization's financial information.

5. The fifth part of the document provides a summary of the key points discussed and offers some final thoughts on the importance of record-keeping. It concludes by stating that maintaining accurate records is not just a legal requirement, but a fundamental aspect of good business practice that can help the organization make informed decisions and achieve its long-term goals.

קומי.

מטעים כי במצב הנוכחי של מוביליוס צבאי לעומת אי-מוביליוס
מדיני - לא נחזיק ידידים ולא נגיע לשום מקום. המוביליות המוצעת
דורסת שינוי מהפכני במחשבה לגבי הגורם הפלסטינאי. אנו סרבנו עד כה
להכיר בגורם זה בטענה שאין עם פלסטינאי ולנו ענין ביחסים בינינו
למדינות ערב. לעומת זאת פיתחו מדינות ערב תיזה הפוכה: המאבק בין
ישראל לעם הפלסטינאי. כדי למצוא פתרון יש לשבור מעגל הקסמים.
הערבים לא יעברו הרפיקון אם לא ידעו הצפוי להם ולכן על הממשלה
להחליט.

יש להסתחרר מהקו של אי-מוביליוס כיוון שידידנו מתחילים לחשוך
שאנו מרוצים מהמצב הקיים.

בן-חורין - סבור כי ניתן להבטיח הסטטוס קוו כל עוד קיים
גיבוי אמריקאי. אך הרוסס הוא סהגיבוי הולך ונחלש, שולל אפשרות של
פתרון ביניים וסבור כי רק גישה ישירה ופשוטה כלפי הגורמים הנוגעים
בדבר תהווה פתרון. לדעתו אין "הנצים" בדעת הקהל הישראלית מהווים
רוב.

שטון:

בשיחותיו, חוזרים ואומרים לו נטבדי הגדה כי מקובל שהמנצח מציע
הצעות למנוצח, המצב בטטחים משתנה, תחילה חשבו שצריך להיות שלום. עתה
ביאושט מאי השגת הסדר, אינם רואים הסימנים לפתרון מיידי. סבור שהיזומה
בטטחים תלויה רק בנו. אולם נקיטת צעדים בקטר לירושלים ואי לקיחה
בחשבון צפיית אוכלוסי הגדה לפתרון בענין הרכוש ובמיוחד בירושלים,
פוגעת בסיכווי הסדר. בהקשר זה חטיבות גדולה למתן פיצויים לתושבי
הטטחים. יש לתת דחיפות לשאלת מתן הפיצויים. (מציע למנות קבוצת עבודה
לבדיקת הבעיה כשנבוא למו"מ על הסדר), ולהזות נושא הפליטים. כן תומך
בדעת ביתן להענקת מעמד ביניים ליהודה ושומרון.
אי הסדר והעדר פתרון גורמים לבריחה לאל-פתח הנותן פורקן הן כלפי ישראל
והן כלפי מדינות ערב. לדעתו חסר במסמך דיון במימד של המיסור הבילטרלי
של הקונפליקט ביננו למצריט וסוריה. עם זאת לא נוכל לפתור בעיות
בילטרליות אם לא נקדים פתרון לבעיית העם הפלסטינאי.

אין חוסיין והפלסטינאים מקשה אחת. לא כל הפלסטינאים תומכים
במלט ורובם רואים בנאצר איטיות מרכזית. כלומר היום מהווים
הפלסטינאים גורם בפני עצמו שיכול לספק לנו נקודת המוצא. לאחרונה טוב
חזרו הפלסטינאים אל המונח "שלום צודק". לא נוכל להחזיק הפלסטינאים
זמן רב, כשאננו מחזירים ואיננו מוכנים לראות בהם עותף להיעזר בו
כדי להגיע להסדר.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing as a separate section or paragraph.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Fourth block of faint, illegible text, showing further detail or a list of items.

Fifth block of faint, illegible text, possibly a concluding paragraph or signature area.

Sixth block of faint, illegible text, appearing as a final section or note.

Seventh block of faint, illegible text, possibly a footer or additional information.

Eighth block of faint, illegible text at the bottom of the page.

בר חיים: מצטרף לדעות שהושמעו בזכות נקיטת יוזמה. גורס מתן פיצויים בהיקף רחב, שכן בכך נעשה משהו ספקטוקלרי להמחשת רצוננו לתזוזה ליציאה מהשגרה, ולדילדול מקורות הגיוס הפרולטריונים לפחת. עצם ישיבתנו בשטחים צריכה לשמש *quid pro quo* כלומר קו של השטחים תמורת משהו. אם לא ניתן ביטוי מהותי לכך לא נניע הערבים למחשבה של הסדר.

הפתח- סכנתו במומנטום שלו ההולך וגובר בתוקף רצון חיים משלו, ועקב דריכה במקום ועצמת תגובתנו שגרמה להרחבת ההתנדבות לארגון זה. תופעה זו עלולה להביא לאסקלציה ולסבכנו בכיבושים שאין להם חכלית ושיגרמו ליצירת מקור חדש של התנגדות. סבור שאנו עדים לירידת כוחו של נאצר, דבר המגביר סיכויי הסדר עם חוסיין והפלשטינאים. זיווג חוסיין והפלשטינאים לצורך הסדר- דבר חיובי. לחוסיין עדיין צבא נאמן ותפיסת היסוד שלו הסדר ואקומודציה.

לורן: סבור שהבעייה תשאר שנים, ללא פתרון, אך אין זה גורע מחשיבות של נקיטת יוזמה מתמדת. מבקש הנחייה לגבי ההצעות המעשיות שבסיפא של המסמך הראשון שיש בהן כדי לצאת מהאי-מוביליות ולהביא לתזוזה. לדבר חשיבות בתחום ההסברה.

גזית: יש להביא לדיון במישור הממשלתי ולפעולה בעקבותיו. הדרך לכך להדגיש שהעניין דחוף וגם אם הזמן פעל לטובתנו ביהודה ובשומרון אין לומר זאת בבטחה לגבי הגדה המערבית שבה יכולות להיות התפתחויות שהן בנפשנו. בהסתמך על סכנה זו סוברני כי יש סיכוי להניע הממשלה לדיון בהחלטה.

בראון: העלה החשש שהמסך הידרדרות במצב הקיים עשויה להביא: (1) לארוזיה של גיבוי ארצות הברית בנו. (2) להתקרבות בין העמדות האמריקנית והסובייטית, יש לקחת בחשבון אפשרות של סגירה הרמטית של הגשרים על ידי ירדן-שהוא הרה סכנות סכן הגשרים הם שסתומי הבטחון והתנועה בהם חיונית לכל מאמץ להסדר. צעד להקדמת מכה זו-החזרת פליטים אוניטרלית.

שלוש: ישראל יכולה לפתור בעיית הפיצויים ולגייס אמצעי התשלום הדרושים לכך. אך קודם עלינו לאתר הבעייה ע"י רישום התביעות. בכך היינו מביאים למהפכה במחשבה שלנו על הפליטים.

המנכ"ל: המוקד ליוזמה הם הפלשטינאים. ברור שירצו פתרון לגבי ירושלים, ולא יסכימו להיות בגלות במנוחק מהעולם הערבי. יש להשתמש בהם כלבנה אך לא לבנות הבניין כולו על העם הפלשטינאי. מונה 3 תמריצים להסדר: (1) הפלשטינאים שבסחינו - למרות נאורות הממשל הישראלי הם מעדיפים שלטון ערבי. (2) דאגה בקרב תושבי ירדן והגדה המערבית לעתיד בטחונם הפיסי. בהשמת הבקעה רואים תושבי ירדן אות מבשר רע, אם תימשך הפורענות הבטחונית. לפיכך פעולת כראמה יכולה להיות גם תמריץ לגיבוש תהליכים רצויים לנו. (3) שאיפת חוסיין ל"שלמות המולדת". על ידי הסדר יחזיר לעצמו לא רק חלק מיהודה ושומרון כי אם את הגדה המזרחית השוממה.

THE FIRST PART OF THE REPORT IS CONCERNED WITH THE
GENERAL PRINCIPLES OF THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT. IT IS DIVIDED INTO TWO
PARTS. THE FIRST PART IS CONCERNED WITH THE
GENERAL PRINCIPLES OF THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT. THE SECOND PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT.

THE SECOND PART OF THE REPORT IS CONCERNED WITH THE
THEORY OF THE ELECTRIC CIRCUIT. IT IS
DIVIDED INTO TWO PARTS. THE FIRST PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT. THE SECOND PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT.

THE THIRD PART OF THE REPORT IS CONCERNED WITH THE
THEORY OF THE ELECTRIC CIRCUIT. IT IS
DIVIDED INTO TWO PARTS. THE FIRST PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT. THE SECOND PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT.

THE FOURTH PART OF THE REPORT IS CONCERNED WITH THE
THEORY OF THE ELECTRIC CIRCUIT. IT IS
DIVIDED INTO TWO PARTS. THE FIRST PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT. THE SECOND PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT.

THE FIFTH PART OF THE REPORT IS CONCERNED WITH THE
THEORY OF THE ELECTRIC CIRCUIT. IT IS
DIVIDED INTO TWO PARTS. THE FIRST PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT. THE SECOND PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT.

THE SIXTH PART OF THE REPORT IS CONCERNED WITH THE
THEORY OF THE ELECTRIC CIRCUIT. IT IS
DIVIDED INTO TWO PARTS. THE FIRST PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT. THE SECOND PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT.

THE SEVENTH PART OF THE REPORT IS CONCERNED WITH THE
THEORY OF THE ELECTRIC CIRCUIT. IT IS
DIVIDED INTO TWO PARTS. THE FIRST PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT. THE SECOND PART IS
CONCERNED WITH THE THEORY OF THE
ELECTRIC CIRCUIT.

22727

אליהו ששון
שר המשטרה

ירושלים

אל : ראש הממשלה

מאת : א. שרון

הנדון: המערכה על השלום

אדוני ראש הממשלה,

מה ייטאר מפירות הנצחון הצבאי של ששת הימים ומה יישמר מהסגולות הלאומיות שהביאו את הנצחון הזה - זוהי השאלה הגדולה הניצבת כיום בפני כל גורם אחראי במדינה. כלנו בדעה, כי תהיינה ההתפתחויות בחזית האו"ם ובחזיתות אחרות כאשר תהיינה, אין לחזור למצב המעורער והמסוכן שקדם למלחמת ששת הימים - לא בתחום הבטחוני ולא בתחום המדיני. העובדה שעמנו, בחודשי מאי יוני שעברו, קיבל על עצמו את צו השעה מתוך חיוב מראש של כל הקרבנות הכבדים, בנפש וברכוש, שהיו צפויים - מעניקה לנו סיפוק עמוק ומעידה על אחת הסגולות הנעלות שלנו. וכן היא מעידה ומאשרת, כי עמנו הוכיח את עצמו - בציות לפקודה ובנכונות לכל קרבן ויהיה היקר ביותר וכי הוא מוכן לחת את שתי ידיו לא רק כדי לקרוע לגזרים את טבעת החנק אשר האויבים ביקשו לשים סביב לצווארנו, אלא גם לכל דרך שיש בה כדי להשכיך טקט ויציבות באיזור ולהביא לידי שלום של אמת ובר-קיימא בין ישראל לסכנותיה.

אינני יודע אם שנת 1968 תביא לנו את השלום המקווה הזה, שהוא, ורק הוא בלבד, עשוי להגביל את מירוץ החימוש, לעצור בעד כל התערבות זרה באזורנו ולהעניק לכל מדינותיו את האפשרות להתפתח ולהתקדם בטקט ובשלווה בכל השטחים החיוניים. אך אם לדון לפי העמדה כיום באו"ם - אפשר לקבוע כי שנת 1968 תהיה שנה מכרעת לגורל השלום בינינו לבין שכנינו, לא פחות משהיחה שנת 1967, שנה מכרעת לגורל קיומנו ובטחוננו, והשאלה העיקרית, לדעתי, אינה אם יושג בשנת 1968 שלום פורמאלי, חוזה-שלום כתוב וחתום בינינו לבין המדינות הערביות השכנות - מצרים, ירדן וסוריה. השאלה המכרעת היא, אם ייווצר קיפאון אשר ימנע התקדמות כזאת, ידחה את סיכויי השלום לתקופה נוספת של שנאה ואיבה מוגברות ויאפשר לצוררינו ודורשי רעתנו בארצות מזרח אירופה ובעולם להוסיף שמן על המדורה ולדוג במים עכורים. שכן אם תושג התקדמות מוחשית בדרך השלום - ייסללו דרכים, ייפתחו שערים למו"מ בינינו לבין מדינות ערב ויונחו יסודות חזקים לשיתוף ולשגשוג ישראלי-ערבי בעתיד, באיזור המזרח התיכון בפרט ובעולם בכלל. ואם לא

Faint text in the upper left quadrant.

Faint title or section header in the center.

Faint text line below the title.

Main body of faint text, appearing as a paragraph.

Second main body of faint text, appearing as a paragraph.

חושג התקדמות מוחשיה כלטהי בדרך השלום - קיים, לדעתי ולפי תפיסתי המדינית, חשש רציני מאד שנעמוד שוב לפני סכנות מלחמה, חמורות פי כמה, בשל הלקח הנובע ממלחמת ששת הימים לערבים עצמם ולתומכיהם ומדריכיהם הסובייטים.

השלום חלוי, כמובן, לא רק בנו. אך הוא חלוי גם בנו, טוענים אי-אלה ידידיי נאמנים בעולם התופשי. זכורות לכלנו בודאי כותרות כתבות ומאמרים בעתוני כמה מארצות אירופה המערבית אחרי נצחון מלחמת ששת הימים, כותרות שבהן חזרה ונשנתה השאלה: "התזכה ישראל בשלום, התפסיד ישראל את השלום, התבזבז ישראל את סיכויי השלום, התדע ישראל להעריך כראוי את השעה הנוכחית הכשרה לשלום", ועוד, ועוד. וכן זכור בודאי לאלה מאתנו העוקבים אחר מה שנכתב ונחפרסם בעתונות חוץ, כי בחוץ הכתבות והמאמרים האלה צויין והודגש לא אחת, בשפה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי מעולם - אני מצטט - "לא היה לישראל סיכוי כה גדול לשלום עם שכנותיה הערביות ובסיס כה רחב לבנין עתידה בחלק זה של העולם כמו עכשיו". סיכוי גדול זה - טענו כותבי המאמרים והכתבות - נובע מנצחונה המזהיר של ישראל ומהבסיס הרחב הסמוך בשטחים שנכבשו בעקבות הנצחון. ערך הכיבוש וערך השטחים שנכבשו אינם, לדעתם, אלא כבסיס וכאמצעי להשגת השלום ולהבטחת העתיד. סכך ראשית - אין ערך לכיבוש בלי שלום ושנית - כיבוש ממוטך בלי שלום עלול לסכן את העתיד במקום להבטיחו.

הויכוח על נושא נכבד זה - "הסיכויים לשלום" - נטוש כיום בקרב צבורנו בעוז ובהתמדה ויש צורך, דומני, שנבהיר לעצמנו אח נושאיו העיקריים, לפחות, בצורה אובייקטיבית ובלתי מחייבת, כי סוף מעשה במחשבה תחילה.

הויכוח על עתיד השטחים הכבושים הולך ומתרכז בקרב צבורנו, למעשה, מסביב לבעיית הגדה המערבית. אמנם נשמעים גם קולות הדורשים שלא לוותר על שום אחת מהטריטוריות שצה"ל השתלט עליהן תוך כדי הקרבות. ומבחינה צבאית-אופראטיבית עומדים, למעשה, נימוקים טובים לצידם של בעלי הקולות האלה: "לא צריך להיות איש צבא כדי להבין באיזו מידה תוכל שליטה על כל חצי-האי-סיני, למשל, לשפר את תנאי הבטחון של ישראל. וכן לא צריך להרבות בדיבור כדי להוכיח כי שליטה צבאית ישראלית על סיני תבטיח לנו את חופש השיט בתעלת סואץ ובמיצרי טיראן יותר מכל הסדר אחר"? אולם בו בזמן אפשר לנו לחוש כי הצבור אינו מגלה ענין בוער בנושא זה. יתכן כי בכך מתבטא קוצר ראות כסחוני-אסטרטגי; וייתכן כי רגשות העם, משום מה, עדיין לא נדלקו מהחוויה הצבאית של כיבוש סיני. ולא אטעה אם אומר כי הציבור נכון להשאיר להכרעת הממשלה לבדה, תוך אישור הכנסת כמובן, את השאלה מה נחבע ממצרים בעת המו"מ הישיר, אם יקום, וכמה נסתפק לגבי המדבר העצום סמדרום-מערב לישראל.

וכן תמוה הדבר כי ביחס לרמה הטורית לא עלתה מיד בצבור הקריאה לצירופה אל מדינת ישראל. הרי בשום מקום לא הכבידה עלינו שליטתו של צבא ערבי על רכס הררי יותר מאשר שט: היתכן כי נשאיר את היתרון הטופוגראפי העצום הזה בידי אותו אויב שהוא הפרוע ביותר? דומה, כי בשום מקום אין דחיפות גדולה יותר לתקן את הגבול הישן שלנו מאשר ממזרח לים הכנרת ולעמק החולה ודוקא לגבי נושא זה מדברים בציבור, משום-מה, בקול חלוש.

בהחלכות גדולה מדברים, לעומת זאת, על המשולש הגדול - הגדה המערבית - ובהקטר אליו גם על רצועת עזה. הגירסה הזוכה כעת לפופולריות ניכרת בקרב חלק מצבורנו אומרת בערך כך:

"הפתרון הרצוי ביותר יהיה סיפוח הגדה המערבית במלוא היקפה; רק הירדן יוכל לשמש גבול טבעי המבטיח את בטחון השפלה. אך מכיוון שבטוח זה יושבים כמה מאות אלפי ערבים, אין להפוך את הגדה לחלק אינסגרלי של ישראל, אלא יש לכונן אותה כמדינה עצמאית בשביל העם הערבי-הפלסטינאי. בדרך זו נגשים את אחת מכוונותיה העיקריות של החלטת עצרת או"ם מיום 29 בנובמבר 1947, בדבר חלוקת הארץ למדינה יהודית ומדינה ערבית; מדינה זו תפחור גם את בעייתם של מאות אלפי פליטים משנת 1948, והיא עשויה לשמש מקום קליטה בשביל הפליטים שברצועת עזה, או, מכל מקום, בשביל חלק גדול מהם".

ביטוי למחשבה זו, הן, לדוגמה, הד"ר משה סנה במאמר שנדפס לפני כמה זמן ב"מעריב". בין היתר הוא אמר, אני מצטט: "כעת יכול עם ישראל לפנות במישרין אל העם הערבי הארצישראלי, לאמור: לשלום אנו באים אליכם ולא להשתלטות ולדיכוי; הגיעה שעתכם להגשים את זכותכם להגדרה עצמית. אנחנו, הישראלים, נהיה מוכנים לנהל משא ומתן עם ממשלתכם הנבחרת על גבולות-קבע, גבולות-שלום, ועל מכלול היחסים העתידיים בין שני עמי הארץ, שההיסטוריה זימנה אותה כמולדת לשניהם". כך חושב לא רק הד"ר סנה, אלא גם רבים אחרים הרחוקים מאד מלהיות קומוניסטים או שמאליים, חושבים עתה כמוהו.

אולם אם אפרש את כוונתו של הד"ר סנה אל נכון, הרי הוא מתכוון למדינה ערבית-פלסטינאית בעלת ריבונות בלתי-מקוצצת; ואם כך הדבר הרי מיד נטאלת השאלה, מי ישלוט במדינה כזו שתהיה נזקקת זיקה כלכלית הדוקה לישראל, ומסקלה הצבאי של ישראל יהיה כבוד הרבה יותר ממשקלה שלה? נוסף לכך אין כל ערובה כי המדינה

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs across the page.

הערבית הפלשתינאית הזאת, לכשתקום, תקבל בכל עת את ההכרזה המדינית מאת ישראל. וכן אין כל וודאות כי ישלטו בה חמיד כוחות מתונים או פרוגרסיביים; אפשר מאד כי ישלטו בה, או שיגיעו לשלטון בה, כוחות לאומניים-דיאקציוניים מובהקים. אולם בין כך ובין כך: הרי במדינה ריבונית ועצמאית כזו יימצאו שגרירים זרים, ולא קשה דומני לנחש מעתה מי מהשגרירים האלה ירכוש לארצו את עמדת הבכורה: בין שישלוט שם השמאל או הימין - בריח-המועצות עשויה להצטייר בעיני הממשלה הערבית הזאת, כפי שהצטיירה ברוב ארצות ערב, כמעצמה היחידה המסוגלת לשחררה מזיקתה לישראל ולתמוך באופן יעיל בעצמאותה. והתוצאה תהיה: מה שלא השיגה בריח המועצות ברכת עמוך, קל יהיה לה יותר להשיג בשכח.

חלק מהדוגלים עקרונית בדחיקת רגלי המלך ההאשמי אל מעבר לירדן עומדים כנראה על סכנה זו, והם מציעים כי המדינה הערבית הזאת, לכשתקום, תהיה קשורה אל ישראל במסגרת של פדראציה, וכך הם מקווים למצוא דרך לשלול ממדינת שכח את הסמכות בתחום של יחסי חוץ ובטחון. שני תחומים אלה - לפחות הם - יהיו נתונים לסמכות הפדראציה, ובה תשלוט ישראל; צה"ל יהיה צבא הפדראציה כולה, ולא יהיה לזו שום צבא נוסף.

אולם שתי הצעות אלה לפתרון בעיית הגדה המערבית מעוררות כמה שאלות: כלום מאמין הד"ר טנה לחומו וכל אלה הגורסים כמוהו כי ערביי הגדה, המדינות הערביות והעולם הגדול, ישתכנעו כי תיחכנה בחירות חופסיות חחת משטר כיבוש של צבא זר ויהיה זה של ישראל? כלום יש יסוד להאמין בכלל כי עמנו יוכל להביא לעם הערבי-הפלשתינאי את הדמוקראטיה, כמתנה על סט של כסף? האם אפשר שעם אחד יצליח תוך זמן קצר ביותר לשנות את המשטר הפוליטי והחברתי של עם אחר? השכחנו מה היה גורל הדמוקראטיה הגרמנית כאשר חלק של העם הגרמני טען, ויכול היה לטעון במידה רבה של אמת, כי המשטר הדמוקראטי הוא תולדה של מפלה במלחמה וכי הוא לרצונם של המנצחים? האם כבר ברי לנו שהדמוקראטיה הגרמנית שלאחרי 1945 חסינה לצמיתות מטיעון חוזר מטוב זה? ההצליחו מדינות הצפון של ארצות הברית, אחרי מלחמת האזרחים לפני מאה שנה, לשנות מיסודו את המשטר הפוליטי והחברתי במדינות הדרום המתמרד והמוכח?

ואשר למדינה הערבית-פלשתינאית שתהיה לא בעלת ריבונות מלאה נוסח הד"ר טנה, אלא יחידה אוטונומית נטולת סמכויות על יחסי חוץ ובטחון כפי שגורסים אחרים בעלי רעיון הפדראציה - הרי צריכים להפעילה ולנהלה סוף סוף, ערבים מבני הגדה, ולא סגני-אלופים מהממשל הצבאי שלנו; וכלום נמצא, לדעתם, מנהיגים

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs across the page.

ערביים בעלי שיעור קומה ומעמד ציבורי מכובד שיהיו נכונים לקבל על עצמם את חפיקי ההנהלה וההנהגה במדינה נטולת סמכויות פוליטיות מהסוג הזה המוצע? ואם כן - היבוא הערביים האלה מהדור המבוגר והזקן, שרגיליט היו כל ימי חייהם להסתפק במעמד של "נכבדים" העושים את רצון השליט חזר, או כלום נוכל לגלות קבוצת הנהגה ערבית למדינה זאת מהאינטליגנציה הצעירה, שחונכה זה עשרים שנה על שנאח ישראל בעולט המחשבה הלאומנית? מי שספך בזמנו לעג על המלך חוסיין וחיאר אוחו "כבן הסוה" של בריטניה - כלום לא ייאלץ לבוז גם לראש ממשלה, למיניסטרים, לחברי פרלמנט של מדינה ערבית-פלשתינאית שכזאת שחיה להלכה בעלת בריחה של ישראל בתוך פדראציה יהודית-ערבית, אך לאמיתו של דבר "בת הסוהה" של ישראל? ואפילו לא נכוד לאלה - האם ככלות הכל לא נהיה תלויים בהסכמתם וכרצונם של עסקנים ומנהיגים ערביים כדי שיפעילו הם את המדינה "שלהם"? הלזה יקרא - "קטיפת פירות הנצחון" - שנחיה נאלצים לחפש מנהיגים ערביים מהסוג שיסחפק בעצמאות חלקית בלבד ויענה אמן אחר כל מה שנאמר לו ונצווה עליו?

נוסף לכך, אין כיום בגדה המערבית מפלגות וקבוצות אידיאולוגיות על פי המושגים המקובלים בישראל. אין כיום טבעי מזה, למשל, ששני אנשים, מעיר אחת מהגדה, נניח משכם, שמזהים את עצמם כאנטי-חוסיין וכמתנגדים לסלטון ירדני, שיסבירו בפניך שתי סיבות שונות ושתי השקפות מנוגדות לעמדתם זו. וכן האנשים הידועים כיום בגדה כפוליטיקאים וכעסקנים צבוריים עשויים, במטיבות הקיימות, לסנות, שלא מרצון ושלא במתכוון, את דעותיהם והשקפותיהם בהתאם לידיעות היומיות המסודרות, למשל, מקהיר או ממרכז או"מ בניו-יורק, ממוסקבה או מוואשינגטון. איום ערבי-רוסי בחידוש המלחמה עשוי, ללא ספק, להגדיל את מספר הדוגלים בהשקפה של "נחכה ונראה" בקרב העסקנים בשכם, בג'נין ובערים אחרות. ולעומת זאת כל ידיעה, על חוסר יכולתן של עצרת האו"מ ומועצת הבטחון לקבל החלטה אנטי-ישראלית ולטובת ארצות ערב, עשויה להגדיל את מספר "האזניים הקשובות" בקרב אנשי הגדה לטענות ישראל, להסברי ישראל ולהצעות ישראל. בין שני החוגים האלה - של "נחכה ונראה" ושל "אזניים קשובות" - קיים חוג עסקנים שלישי, המנסה להופיע כריאליסטי יותר וכשקול יותר, וטוען כי מדינות ערב, בצדק או לא בצדק, הסתככו במשך עשרים השנים שחלפו יותר מדי כבעיה הפלשתינאית ואין זה הוגן מצד ערביי הגדה לתקוע סכין בגבן על ידי קיום שיחות ודיונים נפרדים עם ישראל על גורל השטחים המוחזקים. ביחוד - כשישראל עצמה מבקשת מו"מ ישיר עם מדינות ערב ולא עם חושבי הגדה וחובעת הפסקת מצב המלחמה שבינה לביניהן.

אפשר בהחלט להעלות על הדעת, כי ערביי הגדה והרצועה יותרו על מימסל דמוקראטי כדי לזכות שוב במימסל לאומי, כלומר מימסל ערבי; ולא מן הנמנע, כי

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs across the page.

יהיו נכונים לוותר על מימשל ערבי-לאומי, כדי לזכות במימשל דמוקראטי; אך שהם יגלו נכונות לוותר גם על זה וגם על זה - קשה לי להאמין. ידוע היטב כי השלטון ההאשמי לא היה פופולארי בירושלים המזרחית ובגדה המערבית ומחנה הלאומנים הערביים עלול בעת הצורך להתפצל בין חסידי חוסיין לבין אחרים אשר מסרבים לזהות שלטון ערבי-לאומי עם שלטון מלוכני אשר תמיד עיוות את רצון העם. זה אפשרי מאד. אך מי שדוגל בגדה בשלטון ערבי-לאומי, ואלה הם הרוב המכריע, עשוי גם להיות נכון לדחות את המאבק הפנימי שלו על מימשל דמוקראטי עד אחרי הטבת המטרה הלאומית. דהיינו, עד אחרי נשיגת ישראל או עד הכרעתה בשדה הקרב.

יש גירסה אחרת - ואני נמנה עם בעליה - האומרת, כי מוטב שלא נעסוק בניסויים שתכליתם "להשפיע אושר דמוקראטי על העם השכך", ולא להסתעבד לעסקנים ערביים שיהיו מוכנים להפעיל אוטונומיה פנימית תחת הדרכה ישראלית, אלא להציע למלך חוסיין החזקת רוב הגדה המערבית (חוץ מירושלים וסביבתה, מובלעת לאטרון ופס בטחוני ברוחב מסוים על רכס ההרים בסביבות סול-כרם) ולקבל אותו בברית שלום אתנו. אם יסכים, יהיה מעבר לגבול המזרחי שלנו גורם אשר במסגרת רבים הוכיח את יכולתו להתגבר עליהם. שלטונו מעולם לא היה דמוקראטי; אולם הוא היה פחות או יותר יציב, וכדאי שנזכיר לעצמנו כי תמיד השכיל לגבור על נסיונות של חתירה והתמרדות. נכון כי כניסתו למלחמה נגדנו היתה משגה אך כעת, כשלמד לקח, אפשר כי יהיה אסיר תודה לנו אם נקים את האויב שנפל, ונדרוש ממנו לא יותר מאשר את הויתורים ההכרחיים ביותר בטבילנו. אם נגיע להבנה עם חוסיין, ממשיכים בעלי הגירסה, נוכל לעקור מתומת האיבה הערבית אחד מעמודי התווך שלה, נבודד את מצרים וסוריה, ונקל בכך גם את הטיפול בבעיות האחרות שמעורר הנצחון. אם נגיע להסכם עם המלך חוסיין, נוכל לעמוד ביתר הקיפות על דרישות טריטוריאליות לגבי מצרים וסוריה. בוטינגטון ובלונדון נרכוש ידידים ונחליש גורמים עוינים. אם המשולש הגדול בכלל מסוגל לאפשר פתרון בקנה מידה ניכר של בעיה הפליטים מרצועת עזה - גם המסטר ההאשמי יוכל לממש סיכויים אלה, אם תנתן לו עזרה כספית וטכנית ואם יעמדו לצדו יועצים ומומחים נאמנים ומסורים. נהוג אצלנו זה עשרות שנים לזלזל כשוטלת ההאשמית ולנבא לנפילה בכל שני וחמישי; כלום לא כדאי לנו שנשקול את העובדה כי כל הנבואות האלה היו עד עתה נבואות שוא?

אלה הן, אדוני ראש הממשלה, עד כמה שאפשר להבחין ממה שנאמר ונשמע

בקרב הציבור, האפשרויות המעשיות לפתרונה של בעיה המשולש הגדול דהיינו - הגדה המערבית. משלוש אלה יש לבחור; אבל נחוץ שנקבע במהרה, טוענים בעלי שלוש הגירסאות כאחד, באיזו מהן אנו רוצים. אין ודאות, לדעתם, כי הזמן יפעל לטובתנו;

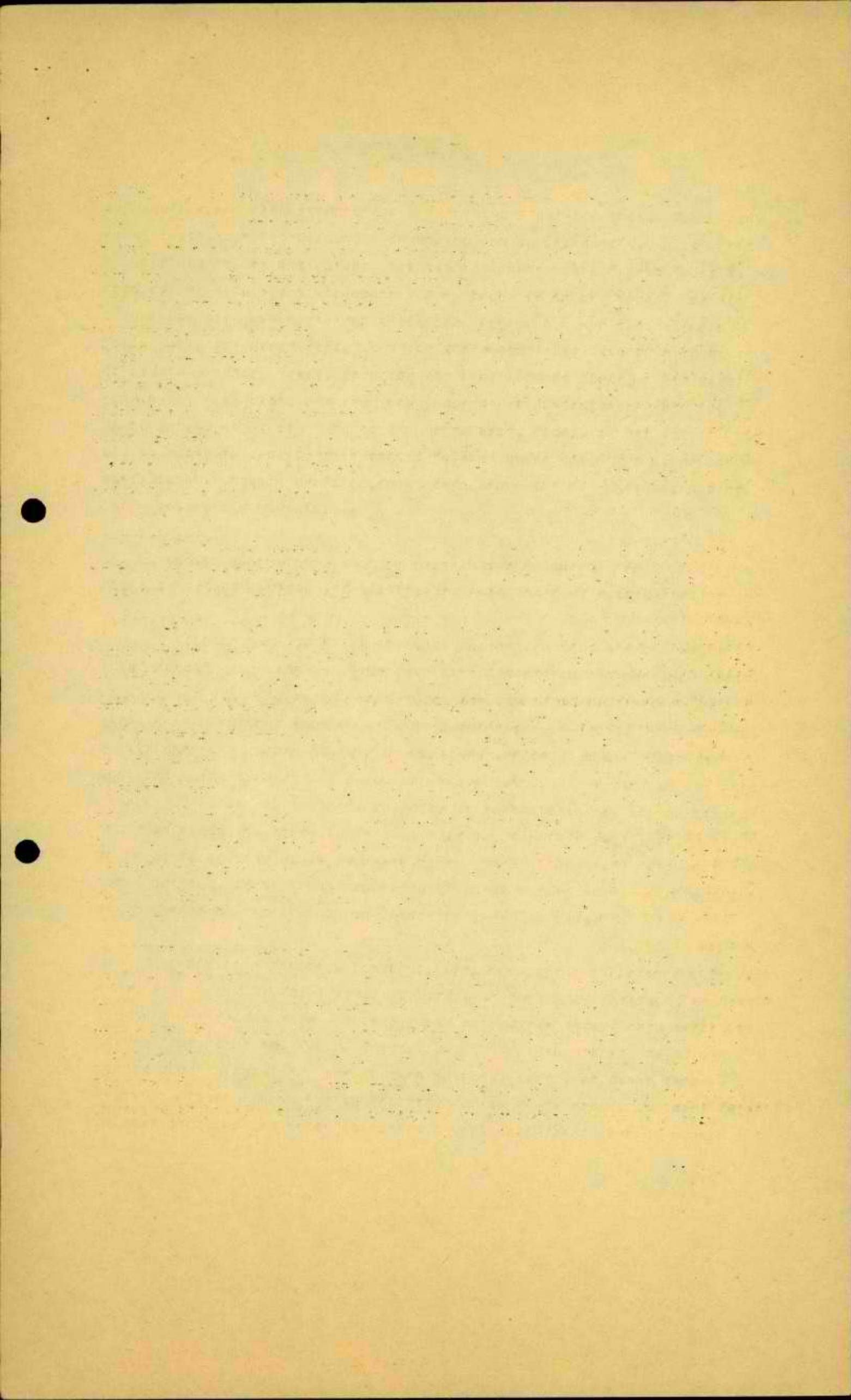
Faint, illegible text covering the majority of the page, likely bleed-through from the reverse side. The text is too light to transcribe accurately.

כבר עכשיו מחברר יותר ויותר כי חוסר האוריאנטציה ואי-בטחון ביחס למה שרוצה ישראל מחבלים בסיכויי ההגשמה של כל אחד משלושת הפתרונות הנ"ל. אם אנו בדעה כי המלך חוסיין הוא הרע במיעוטו וכי הפתרון ההאשמי מבטיח לנו שכן ששוב לא יסטה מקו הנאמנות - למה אנו ממתינים בטרם נרמוז לו מה שיש לרמוז? ואם אנו בדעה כי הפתרון ההאשמי אינו רצוי אלא מוטב לדרוש את הפרדת הגדה המערבית מממלכת ירדן, כדי שנוכל לכוונן שם מדינה ערבית-פלסטינאית בעלת דרגה זו או זו של עצמאות - עלינו, לדעתם, לגשת כבר עתה במרץ ובסקידה לארגון הבסיס הציבורי למדינה זו. דוקא בימים אלה כאשר רושם התבושה עוד טרי והנכונות לחפש דרכים חדשות ליחסים בין ערבים ליהודים ערה למדי, נוכל, לדעתם, להבטיח לעצמנו שכבת עסקנים ומנהיגים ערביים שיהיו נכונים למלא את המקום שמקצה להם הנצחון הישראלי. אפילו נניח כי המערכה באו"ם ובבירות העולם תימשך זמן רב - אין להניח לזמן לחלוף ללא פעילות תכליתית.

ולאלה מאתנו הגורסים כי יש לספח את המשולש הגדול כולו לישראל ולהתכזר כראוי בארץ-ישראל השלימה עונים בעלי שלוש הגירסאות בערך כדברים האלה:

נניח כי אנו מקבלים את הדרישות, ומספחים את הגדה ויוצרים את "ארץ ישראל השלמה" - הרי יחד עם הסיפוח אנו נצטרך להתחיל בפעולה החיישנות גדולה, כי אחרת אין טעם לסיפוח. ובבואינו לעשות זאת עלינו לזכור שני דברים (1) כי בגדה, ברצועה ובישראל עצמה יש כיום קרוב למיליון וחצי ערבים. (2) במצב כזה, אם נלך מהקרוב אל הרחוק יש לשער כי המדיניות הנבונה אותה אנו מנסים לנקוט עתה בגדה - לתת לערבים לנהל בעצמם את מירב עניניהם, תתחיל מהר מאד מול הצרכים הבטחוניים, המינהליים והאחרים. צו ירדוף צו ופעולה מינהלית, צבאית וכלכלית תרדוף את רעותה ללא יכולת להמלט מכך. ותוך זמן קצר נגיע לשלטון כיבוש מלא על כל הכרוך בו. ואם אנחנו לא רוצים כי תוך שנים ספורות נגיע לרוב ערבי במדינת ישראל המורחבת, נצטרך להתחיל במדיניות של דחיקת הערבים מהארץ, וזוהי, דומני, מלאכה קשה ובלתי סימפטית מבחינה פנימית ובין-לאומית כאחת.

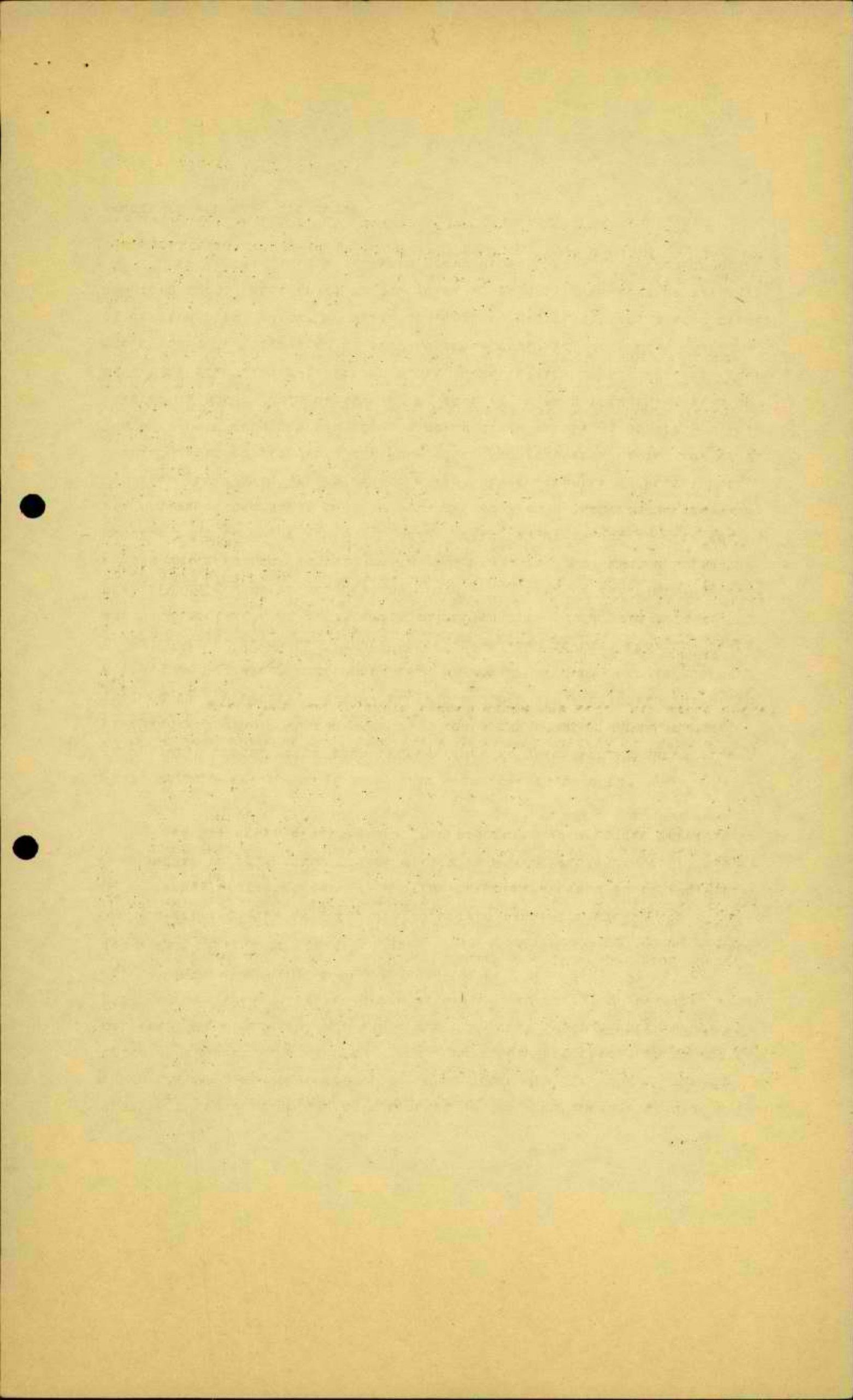
נימוק נוסף הגיוני שאינו ניתן, לדעת רבים, לערעור נגד התביעה לשלימות הארץ, אומר - שיחסנו לענין גבולותיה החדשים של הארץ צריך להיקבע על פי הכרח אחד שאינו מוטל בספק והוא - שמדינת ישראל קמה כמדינה יהודית והיא צריכה, בכל התנאים ובכל הפתרונות, לשמור, להלכה ולמעשה, על אופיה היהודי. האוכלוסיה הערבית שבטחים המוחזקים, וביחוד בגדה המערבית, עשויה, אם הצורך לאוכלוסיה הישראלית, להפוך מיד את המדינה היהודית, למדינה דו-לאומית, ובמשך הזמן לשנות את מאזן הרוב והמיעוט ולכטל את צביונה היהודי והדו-לאומי כאחד של המדינה

ולהפכה למדינה בעלת רוב ערבי.

ברור, שבאין עליה מן התפוצות עשויה חוספת האוכלוסיה הערבית שבשטחים המוחזקים לשבש, ואולי לחסל, את צביונה של ישראל כמדינה יהודית, אם כי העליה מן התפוצות אינה, למעשה, רק אמצעי לשמירת הרוב היהודי במדינה. צודקים בודאי אלה הטוענים כי העליה אינה רק גורח דמוגרפי-כמותי. וכן הם צודקים כשהם אומרים כי עליה וקיצוץ-גלויות הם מיטודי היעוד הלאומי היהודי ומעיקרי תכליתו וצידוקה של הנועת החתיה היהודית על כל נפתוליה והישגיה ומלחמותיה. אולם מה לעשות אם המצב כיום הוא כזה, כי לשם שמירת אופיה היהודי של המדינה - חייבים היהודים להיות בה רוב מוחלט בכל החנאים, בכל המסיבות ובכל הזמנים וכי רק על ידי עליה גדולה אפשר לנו לא רק לעשות זאת, אלא גם להתמודד עם הריבוי הטבעי אצל שכנינו ולגבור עליו? וכאן לא אגלה סוד אם אומר כי הממשלה והסוכנות היהודית מתלבטות מאד בטאלה - איך מביאים עליה. זה הנושא המרכזי כיום בכל האספות הציוניות ובכל הנאומים של כל חברי הנהלת הסוכנות. הממשלה יודעת שבנסיבות החדשות שנוצרו במלחמת ששת הימים - זרם גדול של עולים הוא, למדינה, פשוטו כמשמעו, צורך של קיום. לפני כמה שבועות כינס ראש הממשלה בבית אלישבע בירושלים עשרות פרופסורים, עסקנים צבוריים, פקידים בכירים, ראשי התאחדויות, עתונאים ואישים אחרים והציג בפני כולם את השאלה הגורלית, שהממשלה והסוכנות מתלבטות בה - איך מביאים עליה, איך מבטיחים שלא תוחמץ ההזדמנות ההיסטורית הנוכחית, איך מניעים יהודים, בכל מקום ומקום בעולם, לבוא ולחיות בישראל? כל המוזמנים הנכבדים דברו בלהס ובכנות ועמדו על הצורך וההכרח להביא עולים, אך אל העיקר - דהיינו, כיצד עושים זאת - לא יכלו לתרום הרבה.

הסיכוי הגדול היחיד, איפוא, שיש לנו כדי שטיפוח השטחים המוחזקים לא יהיה פאטאלי והרסני, לפחות מבחינה פנימית, היא עליה נרחבת של יהודים מחו"ל. אך אם ננסה לנחש נכונה, לאור אי-היענותם של יהודי התפוצות עד כה לקריאותינו החוזרות ונישנות, הרי לא הוותה ההצלחה הצבאית ולא יהווה הסיפוח ולא תהווה ההתיישבות באיזורי שכם וטול-כרם אתגר רציני לעליה. הסיפוח ובעיותיו הבטחוניות עלולים להביא במסך הזמן אף לרתיעה והסתייגות של אותם כוחות צעירים בעלי רמה, להם אנו זקוקים. בקיצור "נחלת אבותינו" תהיה בידנו, מאוויים בני אלפיים שנה יבואו על סיפוקם, אך אנו נעמוד מול שלום הולך ומתרחק. העולם הערבי לא ישלים עם התפתחות חדשה כזאת גם אם לא יראה נצחון קרוב באופק. יש לו זמן די והותר לשנוא, לחכות ולהתכונן. וספק רב אם העולם הלא ערבי ישלים עמה. כל התפכחות ערבית תהיה מכוססת על פחד מרצון ההתפשטות של ישראל, על הכנות רציניות

ומדוקדקות יותר למערכה. החרב השלופה תמשיך להיות בידינו ובמרכז חיינו, והסיכוי להתמודדות רביעית, המישית וכן הלאה - יביא לנו, אם ישחק לנו המזל, גם את הסיכוי הטוב להגיע לרבת-עמון, דמשק וקהיר, וגם את הסיכוי הרע - להפסיד. שניהם בעצם סיכויים רעים.

לבסוף, אדוני ראש הממשלה, קיימת גירסה נוספת הכופרת בכל הפתרונות שהזכרתי והטוענת, ואולי בצדק, כי פעולות הטירור שהחלו זמן קצר אחרי מלחמת ששת הימים וטיבועה של המשחתת "אילת" הביאו אותנו לחודעה כי המלחמה עדיין לא תמה:

"המצרים היו הראשונים שטבו לסורס. מצרים, אשר ספגה את המכה הקשה ביותר, איבדה כ-20 אלף חיילים במדבר סיני וחמשת אלפים מביניהם עדיין מוחזקים בשבי בישראל, - עלתה על דרך חימושו מחדש של הצבא. אלפי טכנאים מברית-המועצות, ביניהם יועצים צבאיים בדרג בכיר, הגיעו למצרים מאז תום המלחמה ומשמשים כיום כמדריכים לצבא המובט. יחידות הצבא המצרי ששהו בחימן והמונות כשתים-שלוש רבבות חיילים, חזרו למצרים. חיילים ומפקדים אלה, שלא נפגשו עם הצבא הישראלי בסיני ועדיין אינם יודעים פירושה של תבוסה מוחצת, מוכנים להמשיך ולהילחם וחלק מהם פרושים כיום במערך הגנה לאורך העלת סואץ. ואילו טובי כלי הנשק הרבים והחדושים שרכשו המצרים באחרונה אינם מעידים על כוונות הגנה אלא על כוונות תוקפניות, וישראל חייבת לזכור זאת.

"גורם אחד אשר לא השתנה בעקבות מלחמת ששת הימים הוא הגורם הסורי. הסורים ספגו כ-500 אבידות, הוכו שתי חטיבות סוריות בצורה מוחצת, הוכה חיל האוויר שלהם ונשק וציוד רב הושארו במוצבים על הרמה. אך בכל הנצחון הצבאי הזה שהסיג צה"ל על הרמה עדיין לא היה כדי להכות את הסורים מכה ניצחת.

"הסורים טענו בעבר, וטוענים גם כיום, כי הדרך להילחם בישראל היא בשיטת "המאבק העממי". גם בעבר טענו, כי אין ביכולתן של מדינות ערב לנצח את ישראל במלחמת מצח. מלחמת הגרילה היא שעווייה להתיש את ישראל, להקיף מדמה ובסופו של דבר להביא לחורבנה. כאז, כן עתה, עושים הסורים מאמצים לממש את הדוקטרינה הזאת שבחרו להם. פעולות החבלה והטירור שהגיעו לממדים רחבים, אף כי הצלחותיהם בשלב זה מוגבלות בלבד, הינן פרי יוזמה, עידוד וסיוע הבאים ישירות מן המפקדה הסורית העליונה. העובדה שסוריה הפסידה את קו ההתקפה שחלש על יישובי הצפון, לא הביאה לרפיון ב"רוח הלחימה" הסורית. להיפך: רגשות הנקמה החריפו בקרב הקצונה הסורית ובין ראשי המשטר הרעוע.

"אשר לצבא הירדני - העובדה שארה"ב ביטלה לפי שעה את עיסוק המסוטים עם ירדן, מלמדת על קשייו הצבאיים. אין להוציא מכלל אפשרות, כי במקרה שחוסייין לא יקבל את מבוקשו במערב - יפנה בליית ברירה לבריה"מ. גם בלי הנשק המערבי עשה חוסייין מאמצים לשקם את צבאו ואף קיבל סיוע בטאנקים מעיראק ומסעודיה. גם שאר מדינות ערב, אפילו אותן שלא הגיעו לידי עימות עם ישראל במלחמת ששת הימים, אינן "מאושרות" מן המפלה

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing as a separate paragraph.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Fourth block of faint, illegible text, showing further detail or a new section.

Fifth block of faint, illegible text, possibly a list or a detailed description.

Sixth block of faint, illegible text, appearing as a distinct paragraph.

Seventh block of faint, illegible text, likely a concluding or summary section.

הערבית והן עושות כמיטב יכולתן לסייע במיטור הכלכלי למצרים, שספגה גם מהלומות כלכליות קשות.

"בעיית הסטחים המוחזקים בידי צה"ל הפכה איפוא להיות כיום לשאלה בעלת ערך בטחוני ממדרגה ראשונה לישראל. גם בלי להתייחס לערכים ההיסטוריים הקושרים מקומות שונים בסטחים אלה אלינו, הרי חיובים אלו לעמוד בתוקף על כל אותם מקומות, שהגענו אליהם בזכות ולא בחסד.

"החזרת מדבר סיני לידי מצרים תמורת הסדרים או הסכמים מפורקפים, עשויה להחזיר את מטוסי הקו הראשון של חיל האוויר המצרי לשדות התעופה בסיני. שדות אלה יהיו איום מתמיד על חייה של ישראל. החששות שהיו מנת-חלקם של תושבי תל-אביב ערב המלחמה, בהכרח יחזרו, אפילו אם האיום לא יהיה מידי אלא יידחה לתקופה בה יחליט שליט מצרים פעם נוספת, כי הגיעה העת "לנקום בישראל". להעביר מאה אלף חיילים, מעבר לתעלה, אל מדבריות סיני, זהו ענין של ימים ספורים בלבד. לעולם לא תהיה לישראל ערובה מספיקה, שתמנע את הצבא המצרי מלצעוד שוב אל נקודות ההתקפה, אותן בחר ערב המלחמה לאורך גבול ישראל.

"החזרת יהודה והשומרון, או שטחים אחרים בגדה, מהווה טוב איום אסטרטגי על הנקודות הרגישות של ישראל: שדות תעופה, מרכזי תעשייה וריכוזי אוכלוסין.

"ישראל נמצאת כיום במצב של המשך לוחמה, שפירושו במקומות רבים בארץ המשך המלחמה עם הצבאות הערבים, אפילו אם בשלב זה מופיעים נציגיהם בלילות כקבוצות טירור או אם זה במסתי ארטילריה, הנורים ממערב לתעלת-סואץ או ממזרח לירדן. אוניות ישראליות עדיין נתונות לאיום ספינות הטילים החדשות של מצרים. טיילים ישראלים תמימים עדיין נתונים לאיום רוצחים שכירים מן המערב. כל זה מוכיח, כי עדיין תקופת הרגיעה מאתנו והלאה."

כאלה הם, אדוני ראש הממשלה, המחשבות והרעיונות שמהלכים כיום בקרב הצבור שלנו והמחייבים את הממשלה למצוא, תוך כדי עיון רציני ומעמיק בהם, את דרכה הנכונה אשר תבטיח למדינה את אופיה היהודי, את ריבונותה ועצמאותה ולעם - את השקט, היציבות והשלום. וכאן הכרחי לשקול היטב את המצב כזה הכולל הממשלה להוסיף ולומר שהיא מאמינה כי הדרך הטובה ביותר לחיסול המשבר באזורנו הוא משא ומתן ישיר בין הצדדים, ובהמשך המו"מ הזה, ובהמטכו בלבד, פעלה הממשלה את הצעותיה הטובות, ולא לחפש דרכים נוספות לזירוז והחשת קיום מו"מ כזה?

לבסוף מי חכם ויידע, היכן המוצא מהסבך הזה שנקלענו בו אנו עם שכנינו. ומי נביא ויאמר מתי יבוא היום הנכסף של השלום ומה יהיו פני אותו שלום. אבל

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Second block of faint, illegible text.

Third block of faint, illegible text.

Fourth block of faint, illegible text.

Fifth block of faint, illegible text.

Sixth block of faint, illegible text.

Seventh block of faint, illegible text.

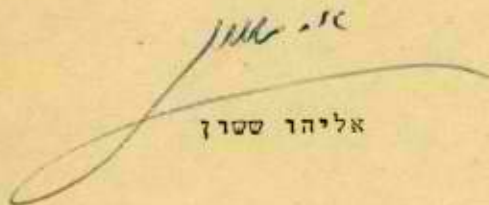
Eighth block of faint, illegible text.

Ninth block of faint, illegible text.

Tenth block of faint, illegible text at the bottom of the page.

אם יימצא אי-פעם המוצא ואם יבוא אי-פעם השלום, מקווה אני כי יעלה בידינו
לתרום לכך שהוא יהיה - אם לא שלום של ירידות, הרי לפחות לא שלום של שנאת-
נצח.

ב ב ר כ ה,

אליהו שרון

העתיקים : אל חברי הממשלה
אל מזכירת הממשלה

18.2.68 | 1310 תיקון | 3 מחלק 3 אב

אזכור
אזכור

2. 6.2.68 פטריק :

א ל : שח"ח

מ א תו : א. ימח

העק : מנכ"ל

הנדון : תכנית לעמיד הגדה המערבית

הנחות

- א. הממתח לשלום הוא בידי נאצר. ספק אם חוסין יצליח להשאר באיים אם יעשה צעד לפניו. לפיכך עלינו להבטיח עצמנו מפני סכנה כזו.
- ב. הסכוי שיש כאן הזדמנות הסטורית חד-פעמית לשבר את "מעגל הקסמים" מחייב לקחת סכון זה.
- ג. התכנית נכתבה על אחריות מכותב בלבד וואולם נראה לו שזכותה להסכמה גם מצד הגורמים הבטחוניים.

התכנית

- א. הגבולות יורחבו צפונה ברצועה ארוה עד גשר אלנבי. יטלל כביש ויוקמו ישובים כך יורחב הגבול עד גשר דמיה.
- ב. ירושלים וכביש לטרון יוכרו כשטח ישראל. הקווי גבול קטנים יעשו גם בפרוזדור, ג'נין וכו'.
- ג. הגדה העבור לשליטה חוסיין במסגרת חוזה שלום שיקבע כי לירדן לא יותן להקים בסיסים צבאיים.
- ד. ממשלת ישראל תבטיח נוכחות צבאית עד שיחתמו הסכמי שלום עם שאר מדינות ערב - במסגרת של חמישה בסיסים על גב ההרים ובאמצעות כבישים אקסטרטוריאליים אל הבסיסים ושליטה לאורך בקעה הירדן.
- ה. אם תרצה ירדן יוכר חוסיין כנציג האיטלאם לפקח על המקומות הקדושים לאיטלאם. לשם כך תנתן לו זכות מעבר "בהוט לב" אליהם.
- ו. זכויות "נמל חפשי" תנתנה לירדן באשדוד וח'יפה ואולי גם בקלנדיה.
- ז. ממירדן חכיר בקשר ההיסטורי של ישראל לטריטוריה שבשליטה ממלכת ירדן. הדבר יכלול גישה למערת המכפלה ואפילו רכישה קרקעות, בכפיות לחוקי ירדן, הוך השארותו של הרוכש אדמה ישראלי. בתמורה תנתן הזכות למוסלמי ונוצרי הגדה לבקר במקומות הקדושים מירושלים.

161
F
מחלק 3 אב
אזכור
אזכור
18/2 68

1. Name: [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]

4. [illegible]

5. [illegible]

Notes

1. [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]

Notes

1. [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]

4. [illegible]

5. [illegible]

6. [illegible]

7. [illegible]

8. [illegible]

סוכה ג' אה

W

מר ס. הלל, סמנכ"ל

מנהל סו"ח

רצ"ב שני סקירות שהוכנו לקראת
צאתו של רה"מ לבקור בארה"ב

א. סקירה על יחסי ישראל-איראן
שהוכנה בידי מר ברוך בלעד.

ב. סקירה והצעות מעון ביחס לספרן
בפרס"י, חפשי המיט בנאב אל-מנדב,
מעוז האי טיראן והמיט בתעלה סואץ.
סקירה זו תואמה עם מר ס. בזית.

בברכה,

5

שאול בר-מיים

התפקד מר ס. ביחן, סמנכ"ל

מנהל לשכת סה"ח

מנהל לשכת הסנכ"ל ✓

מנהל סו"ח החקר

28.12.67

יחסי איראן - ישראל

איראן הכירה בישראל דה-פקטו, ואפשרה לה לתת מירוש רחב למוטב הזה, ולהקים שיתוף פעולה בין שתי המדינות בשטחים הממשיים ללא הפלייה בהשוואה למדינות מוכרות וידידותיות אחרות. על רקע זה קיימים בין ישראל לאיראן מגעים מדיניים שוטפים בכל הדרגים; קיימים מגעים הדוקים בין הפרותים והמטכ לים וקיים שיתוף פעולה מס"בי מסיבי.

איראן שהווה עבור ישראל מקור לולק. כמחצית קנייתיה של ישראל הן מהגמט שבבעלות ישירה של ממשלת איראן, והמחצית השניה מאספקת חברות הקונסורציום.

הסחר בין שתי המדינות הפסי. ב-1966 פלה הייצוא הישראלי לאיראן על 7 מליון דולר, ומעריכים כי ב-1967 יגיע ל-10 מליון דולר. סכום זה איבנו כולל עסקות ח"ט ו"בדק", רווחי "אל-על", קבלנים (הה"ל, ור"ד מולל בונה וכו') הפסתכמות בהרבה מליוני דולר.

קבלנים ישראלים חזרו לשוק הבנין והתיירות האיראני, וערך העבודות מבדיהם מגיע לכ-45 מליון דולר.

בתחום המס"בי בערכו בישראל קורסים רבים למשתלמים איראנים בעיקר בחקלאות, בהשקיה, בקואופרציה, בהודברת מזיקים ובפיתוח חקלאי. הרפורמה האגררית, מדיניות המיס וסטפר יוזמות מטלכתיות איראניות הושפעו ע"י ייעוץ ומומחים ישראליים. חברת הה"ל הישראלית מבצעת את שיקום חבל קזוין, שבהרט ברעידת אדמה בסנת 1962, על בסיס של קבלנות. מספר המומחים הישראלים בתחום שיתוף פעולה מס"בי צולה על מספרם בכל ארץ בודדת אחרת (למעלה מ-60).

הנוכחות הישראלית הכוללת בחקבלה ע"י הצבור האיראני כעובדה קיימת שאין לבמלה. שיתוף הפעולה בין שתי המדינות סתנהל בסגרון ידידותי על רקע כללי של זכרונות היסטוריים חיוביים שנותפים ועל רקע אינטרסים לאומיים ביחס ללאומנות הערבית המילמנטית וביחס למגמות ההגמוניה המצריות. קיים רקע של סנטימנט אנטי-ערבי בצבוריות האיראנית המסמט גורט מסייע ביחסיו עם איראן. זכרונות שליליים מימי הכבוש הערבי של איראן חרותים עמוק בתודעה האיראנית. יצויין כמוכן שטרם לחשודתיה של איראן מפני הלאומנות הערבית בכלל והנאצריזם בפרט יש לאיראן אינטרס במספרן הפרטי המספדיים את איראן בהכרה במצב של ידיבות אקטואלית ופוטנציאלית מול הערבים. ועוד, איראן רואה במטסרטים "המספכביים" הערביים לא רק מקור הלאומנות הכל ערבית הקיצונית, אלא גם סכנה לשטטרה המלוכני. עובדה זו שהווה רקע בוח ואף גורט מדרבן לא רק ליחסים האינטימיים בין הפרותים שלבו ושל איראן אלא אף לתחום פעולה דיפלומטי לשתיים סדומנות בבירות המערבי, וביחוד בארה"ב ובבריטניה, ואף לתחום ולשתוף פעולה במרחב המזרח התיכון (ביחס לכורדים ולתימן).

אף על פי כן לא העביקה ממשלת איראן לישראל הכרה דה-יורה, והיא מסתייגת ממרטום בקשר ליחסיה עם ישראל. איראן גורסת כי כמדינה מוטלמית אפשר לה ומוטל עליה להדק את יחסיה עם המדינות והאלמנטים האנטי-נאצריים בחוץ העולט הערבי כדי לכוונט בגד באצד. על איראן איפוא לא להבליט יחסיה עם ישראל מן יחלים הדבר את ירידה הערבים האנטי-נאצריים. ועוד: לאיראן סאות אלפי אזרחים בעיראק ובמפרץ הפרטי. אזרחים אלה מביעים לתגובות ספפנטניות או סכורונות למקרה הדגשת יתר של ידידות איראן - ישראל. דבר מבי: קיים בכל זאת האלמנט הדתי באיראן גופא שהתחשנות בו מחייבת זהירות רחוט מרומרציה.

REPORT ON THE PROGRESS OF THE WORK

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work in the various departments. It is followed by a detailed account of the work done in each of the departments during the year.

The second part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is followed by a detailed account of the work done in each of the departments during the year.

The third part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is followed by a detailed account of the work done in each of the departments during the year.

The fourth part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is followed by a detailed account of the work done in each of the departments during the year.

The fifth part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is followed by a detailed account of the work done in each of the departments during the year.

The sixth part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is followed by a detailed account of the work done in each of the departments during the year.

The seventh part of the report deals with the work done in the various departments during the year. It is followed by a detailed account of the work done in each of the departments during the year.

א. הספרץ הפרטי

אם כי הנריטים הודיעו שבדעתם לסטור על עמדותיהם באזור הספרץ הפרטי, קבלנו דיווחים מלונדון לפיהם קטייה הכלכליים של השטלכת המאוחדת גורמים למחשבות רציניות על קיצוצים נוספים בחקציב ההגנה, דבר שיחייב בין היתר פנוי מאזור הספרץ הפרטי בעתיד הנראה לעין. לא ברור אם גם רוח"מ בריטניה איבנו נסנה על החוביט המחייבים פנוי קרוב. יש לזכור כי גם מסדן יצאו הנריטים בחסדון ולפני המועד המצומה.

לחששותינו לגבי גורלו של אזור הספרץ שוחפה גם איראן, וזאת למרות הורגים הסרגיטים שסערו האיראנים ספיו של סגן שח"ח הנריטי, רוגרסס. האיראנים פועלים לחזק בוכחותם באזור, מרחיבים את גמלי בגדר-פבאס ובגדר-טאפור, מהוקים קשריהם עם הנטיכויות השונות תוך בצול האלטנט הפרטי בהן, ספתמים דיפלומטית עבמה (אמיר כווית יבקר בטהראן בינואר 1968, השאח יבקר בסעודיה בשברואר 1968) וחושבים על הגדלת חיל היס שלהם במפרץ הפרטי. חשוב לפייע לאיראנים לתזק את הספעתם באזור הספרץ הפרטי, ולאפשר להם להתפך לכוח המרכזי באזור זה.

בהקשר זה ראוי לברר את הנקודות הבאות:

1. במקרה שהנריטים יפנו את בחריין - האם חושבים האמריקנים להוציא את יחידות הצי הזעירות לפהם העוגנות שם ?
2. יש הערכה בריטית כי הסובייטים אדיפים לנפשה באזור הספרץ הפרטי. לנו זה לא נראה. מה דעת מטארה"ב בסוגיה זו ?

ב. באב אל-סנדב

חופט המעבר של הנפש מהמפרץ הפרטי לאילת מדתבה כשפירה על חופט השיט בסיצר באב אל-סנדב. ב-1967 הצהיר שה"ח על הרסדה"קה של דרוט תיסן כי ספסלתו עדיין לא הגדירה את זכויותיה ואת התחייבויותיה הנובעות משליטתה על האי פריס, אך הדגיש כי ארצו "תנהג בהתאם לסטפס הבינלאומי". דברים אלה סרגיפים שחד, אך סאיך פוחחים פתח לפעולה בגרנו סצד דרוט תיסן. אפנס סטענו דברים סרגיפים בגדון הן ברושינגטון והן בלונדון אך עם זאת ברצוננו להדגיש כי מי שיבסה להתנכל לחופט השיט עלגו לא יצא בקי.

ג. האי סיראן

לא נוכל להעברת לפניית מטארה"ב להחזיר את האי סיראן לסעודיה בגלל הניסוקים דלהלן:

1. אין כל ערובה לכך שסעודיה לא תשתמש לרעה בשליטתה על האי, ואין בדעת ממישראל להסכים לפתרונות על יסוד הבטחות שבספתטע ובעקיפין בוסח 1957.
2. האי במטר לפקדון ע"י סעודיה למצרים, ובכבש על ידינו סיוי המצרים לפיכך גדון על פניו עם סצרים במסגרת הסדר כולל.
3. בעפר השבים האחרונות טמש פעמיים הסגר במיצרי סיראן סיבנה לעריצת סלהסה. לא גוכל לחסתכן עחדט.
4. קבענו לפצטנו עקרון שאין לפצל כל סו"ס, דבר זה חל במטנה חוקף על עניין חופט השיט, הסהורה סכלול אחד סן הספרץ הפרטי דרך באב אל-סנדב ושארס אל-שייח' וכלה במעלה סואץ.
5. מבחינת העתוי לא נראה לנו כלל שיש סעט להעלות כרגע חלק סנושא בחיב המיס, שכן הוא ענדגו הרה סכנות כתוצאה סהסבב הבלתי ברור הן בחיסן והן ברסובליקה של דרוט תיסן.

ARTICLE I

SECTION 1

All legislative Powers herein granted shall be vested in a Congress of the United States, which shall consist of a Senate and House of Representatives.

The House of Representatives shall be composed of Members chosen every second Year by the People of the several States, and the Electors in each State shall have the Qualifications requisite for Electors of the most numerous Branch of the State Legislature.

1. No Person shall be a Representative who shall not have attained to the Age of twenty five Years, seven Years being full of Age, and who shall not, when elected, have seven Years Residence within that State.
2. No Person shall be a Representative who shall not, when elected, be seven Years a Citizen of the United States, and who shall not, when elected, be, when elected, an Inhabitant of that State in which he shall be chosen.
3. Electors in each State shall have the Qualifications requisite for Electors of the most numerous Branch of the State Legislature.

SECTION 2

The House of Representatives shall choose their Speaker and other Officers; and they shall have the sole Power of Impeachment.

SECTION 3

The Senate shall be composed of two Senators from each State, chosen by the Legislature of the State for the Term of six Years; and they shall have the sole Power of Impeachment.

1. The Senate shall have the sole Power to try all Impeachments, when the President is tried, and when the Chief Justice is tried, and the Oath shall be sworn by the Senators sitting as a Court on such Trial.
2. No Person shall be convicted without the Concurrence of two thirds of the Members present.
3. Judgment shall not extend further than to removal from Office, and disqualification to hold any Office under the United States, but the Party convicted shall nevertheless be liable to Civil and Criminal Proceedings, and to all Penalties, Injuries, Damages, and Costs, to which he or she may be liable according to the Course and Usage of Laws.
4. The Senate shall have the Power to fill all Vacancies that may happen during the recess of the Senate, by choosing one or more Senators, who shall hold Office until the next Meeting of the Senate.
5. The Senate shall have the Power to sit and adjourn at such Time and Place as they may think proper, and may hold separate Sessions in different States, but not more than one in any one State, and may adjourn for more than three Days, and from one State to another, and may, during its recess, adjourn for such Time and to such Place as they may think proper.

ד. חובת השיט בתעלת סואץ

אנחנו גורסים הדרישה, בהתאם לכך טעננו התעלה יכולה להפתח לשיט הבינלאומי אם יובטח השיט בט לבו. ברט, הערכתנו היא שהלכה למעשה אין סכונים לפתרון בעיית התעלה בנפרד טיחי הבעיות, שכן קשורים המצרים בהצטרפתם שלא יפתחו את התעלה לשיט כל עוד לא תסגה ישראל את כל הסמכים. מטוט כך לא סביר שהם יסכימו להפעלת התעלה ע"י גורם שלישי מבלי שיפמדו את תחילה על פנוי ישראלי מסיבני.

הפרה: כדאי להדגיש שישראל רואה את בעיית השיט ביט טוף ואליו כבעיית אינטגרלית שאין כל אפשרות למפל בה ביפילות מוד מיצולה. לא ניתן להבטיח שיט בינלאומי בלתי מופרע מן המסרץ הפרטי ופד לים התיכון דרך באב אל-סגרב בשני הכיוונים אלא אם נותנים את הדעת על החיוביות להבטיח שיט מפשי בארבעת החלקים האסטרטגיים, שהם: (1) המסרץ הפרטי (2) באב אל-סגרב (3) שארט אל-סייח (4) תעלת סואץ.

27.12.67

מ ש ר ד ה ח ו ץ

ירושלים, ט"ו בכסלו תשכ"ז
17 בדצמבר 1967

אל : מר שלמה הלל, ס/מנכ"ל

מאח: אורי ברגר

הנדון : הערכת מצב לקראת הדיונים עם יארינג

להלן סכום מפורט של הדיון שהתקיים ב-14 בדצמבר.

נוכחים: יו"ר, שלמה הלל, אלוף ר. זאבי, אל"מ ש. גזית, אל"מ א. שלו, מר א. אחיטוב,
מר מ. ביחק, מר מ. גזית, מר ש. בר-חיים, מר מ. מיכאל, מר מ. ששון, מר י. אורון,
מר מ. רביב, מר נ. קינן.

שלמה הלל: שני הנושאים העיקריים העשויים לעלות בדיון עם יארינג כבר בשלבים הראשוניים הם, העלת סואץ והגדה המערבית.

בעוד שעד כה ניסו הערבים לגייס את אויבינו, מנסים הם עתה לגייס את ידידינו.

בסעיף ב' במצע לדיון מצויינות ארבע אפשרויות: האפשרות הראשונה היא תאורטית בלבד. לגבי האפשרות השניה מציע שלא להתייחס ללבנון מכיון שסביר להניח שעמה לא תהיינה בעיות מיוחדות. מאידך, יש להתייחס לגישות מצרים וירדן להסדר. האפשרות השלישית, כי בשלב זה רק ירדן תהיה מוכנה להסדר, הינה הסבירה ביותר ועלינו להח את הדעת על כך.

עלינו גם לקחת בחשבון כמה מעוניינים ידידינו.

מ. גזית: הטאקטיקה הערבית ברורה למדי: בהתייחס אל נושא הגבולות יאמרו ליארינג ייקיימו גבולות בינלאומיים בין ישראל לבין מצרים, סוריה ולבנון. ביחס לירדן לא החליטו עדיין הערבים האם להדגיש את גבולות 1947 או גבולות ה-4 ביוני 1967.

אל"מ א. שלו: מציע לדון במגמות הערבים ובטאקטיקה שינקטו. יש להבחין בין טאקטיקה, איסטרטגיה והעמולה ערבית (בעיקר כלפי המערב). מגמת נאצר היא להחזיר את המצב ל-4 ביוני ללא שינוי בסיסי במצב היחסים בין מדינות ערב וישראל. הערכת נאצר היא שהזמן פועל לטובת הערבים: ברית המועצות וצרפת תומכות בהם ואף בויטניה נוטה לחמוך בהם. על כן יש להפעיל לחצים על ארצות הברית כדי שזו תשנה את עמדתה. יש להמשיך ולהפעיל אמצעים מדיניים כדי ללחוץ על ישראל לסגת בלי תמורה. מבחינה זאת סבורים הערבים שהזמן פועל לטובתם ושמצבם המדיני הולך ומשתפר. מבחינה אבאית מדינית ערב הולכות ומתחזקות והדבר נותן גיבוי ללחץ מדיני, אשר במידה ולא יעזור תוכלנה להפעיל את הכוח הצבאי בעחיד. לגבי נאצר אין פתיחת חלפת סואץ מהווה את הבעיה העיקרית. הנושא משמש כאמצעי לחץ מרכזי על בריטניה והמערב כדי שאלו ילחצו על ישראל להסכים ל"פתרון מדיני". על חוסיין מופעלים לחצים חזקים ביותר (החזרת הגדה, רכש צבאי ועוד), אולם אין הוא יכול לפעול בניגוד לנאצר. פעולות החבלה משרחות את האינטרס הערבי, אולם לאחרונה אנו מבחינים בירדן ראשית פעולה נגד פעולות אלו וזאת כתוצאה מלחץ תושבי הגדה המערבית הטוענים שהם נפגעים על ידי הפח"ע. הערבים סבורים שפח"ע לוחץ על ישראל. שוחזקת השטחים מזיקה לישראל ולכן הזמן פועל לטובתם. זו היא האיסטרטגיה הערבית.

הטאקטיקה: מדינות ערב תשאפנה להסתייע ביארינג על מנת להסות את האדח המערב מישראל לאהדה לערבים. יטענו שישראל התקיפה אותם ועל כן עליה לסגת כחנאי לכל צעד נוסף. הם יציגו בפניו שהקדמה להחלטת מועב"ס מדברת על כך. במידה וטעון זה לא יתקבל ישאפו הערבים לתמרן כך שישראל תפוצץ את שליחות יארינג ולא הם. הערבים ינקטו בטאקטיקה לפיה הם ידרשו דברים שניתן לפרשם כמבירים על בסיס החלטת מועב"ס: דרישה לנסיגת ישראל ממצריים, סוריה לגבולות הבינלאומיים, כאשר שאלת רצועת עזה תשאר כאילו פתוחה לויכוח. דרישה לנסיגה מירדן לגבולות 1947 או אל גבולות ה-4 ביוני 1967. עדיין לא ברור לנו מה תהיה הדרישה לגבי לבנון. לקראת מה מוכן נאצר ללכת: שאניות ישראליות תעבורנה במיצרי סירן. יתכן ויסכים שכתעלה סואץ תעבורנה סחורות המיועדות לישראל, כל עוד אין הן סחורות איסטרטגיות. לא יסכים למעבר אניות תחת דגל ישראלי. ידרוש נסיגה מכל סיני תוך פרוז הדדי של שטחים. יתכן ויסכים אף לחתום על מסמך סודי שיהיה מי נח באו"ם מבלי שיוותר על סיום הלוחמה.

הטאקטיקה שעלינו לנקוט בה: עלינו להיות גמישים ולא נוקשים. למשל, במידה ויארינג מעוניין לדון בנושא ירדן ראשונה עלינו להסכים לכך. אל לנו להתנות סדר עדיפות של דיון בארץ ערבית זאת או אחרת או לדרוש דיון עם כולם יחד וכד'. עלינו להסתמך על ביצוע החלטת מועב"ס כולה ולא לפרקה. חשוב ביותר שיארינג ישחנע בצדקתו לגבי ההיסטוריה של סכסוך ישראל-ערב.

במידה וניחן יהיה להגיע להסדר בנושא העלת סואץ בלבד בתנאי שאניות בדגל ישראלי תעבורנה בו, כדאי לנו הדבר מכיוון שצעד כזה מהווה התקדמות גדולה בנושא הכללי. מעבר אניות ישראליות עם דגל ישראלי חשוב לנו ביותר מכיוון שזה ביטוי בולט לביטול הלוחמות מצד מצריים. מאידך, איננו יודעים לאן הוביל אותנו פשרה בנושא כגון, ההצעה שאניות כל המדינות תעבורנה בתעלה מבלי לשאת דגל.

אלוף ר. זאבי: עלינו להגדיר את היעד בטרם נתווה את הטאקטיקה. המטרה היא לשמור על הסטטוס-קוו של השבי המלחמה. לפיכך עלינו להשתדל שהכשלת שליחות יארינג לא תעשה על ידינו. לשם כך עלינו להציג תנאים סבירים להסדר, אשר נוכל להשחמש בהם בהתאם לצרכים:

1. אי אפשר לשבת ליד שולחן אחד עם מדינות ערב כל עוד פעולות החבלה נמשכות בעידוד פסיבי או אקטיבי של מדינות ערב. עליהן להפסיק פעולות אלו מעשה והצהרתיה.
2. על מדינות ערב לבטל את הסכמי ההגנה ביניהן. עלינו להסביר ליארינג שהסכמים אלה הנם הסכמי החקפה נגד ישראל.
3. אין ביכולתנו לפחור את בעיה פליטי 1948. חובה זו מוטלת על מדינות ערב.
4. יש להגיע להסדר עם כל מדינות ערב הנמצאות אתנו במצב מלחמה ולא עם כל אחת מהן לחוד. עלינו להסביר שאין ערך להסכם עם לבנון וירדן, כאשר קיימת סכנה שצבאות ערב יפרצו דרכן כדי להלחם בישראל. הקושי בתנאי זה הוא לחץ ארה"ב אפשרי עלינו להגיע להסדר עם ירדן, לבנון וסעודיה הפרו-מערביות.
5. הכרה בישראל ובזכות קיומה.
6. הוצאת הצבא העיראקי מירדן.
7. משא ומתן ישיר.

עלינו לתמרן בתנאים אלו ולשים את הדגשים עליהם או על חלקם בהתאם לנסיבות. תנאים אלו יכשילו את השליחות, עם זאת נצא הגונים מהמערכה והכשלת השליחות לא תפול עלינו.

הסכום הרקע לסכסוך ישראל-ערב והדגשת מפעל היצירה הציוני והישראלי חשובים ביותר כמשקל נגד ההסתה הערבית והתעמולה שהערבים ינסו לשכנע בה את יארינג. עלינו להכין את עצמנו היטב בנושא זה.

שלמה הלל: דבריו של אלוף זאבי יהיו בעלי חשיבות רבה במידה ונחליט שאין לנו ענין להכנס למשא ומתן עם מדינות ערב. בשלב זה עלינו לבדוק את המאב: האם יש בקיעים במחנה הערבי או האם מגמת כולם להמשיך בלוחמה ולהכנס בעתיד למלחמה עם ישראל. האם קיים הבדל בין גישת נאצר לבין גישת חוסיין? בהתאם לבדיקה שאלות אלו ואחרות מסוגן עלינו להגיש הערכה לממשלה.

שאל בר חיים: במידה וקיימים בקיעים בעולם הערבי יש לבחון אותם ולנתחם כאשר היעד הוא השגת שלום. הבקיעים הנראים כיום הם בתחום החכסיס בלבד. אף על פי כן ניתן להבחין בחזרה ערביה בחכסיס ההופכת כמעט גם למחנה ביולי הצביעו הערבים נגד הצעת ההחלטה הטינית בעצרת ואילו בנובמבר הם חמכו. כהצעת ההחלטה הבריטית במועב"ט. המיכה כזאת לא באה בחשבון בחדשים יוני-יולי 67. נכון שהערבים רואים חזרה זאת כחכסיס הצריך לסייע להם להסנת את המערב אליהם. אולם, חזרה זאת עשויה בתנאים מסוימים לקבל מימד מהותי. הבעיה המרכזית היא נאצר שהינו תכסוף מעולה ונוקט עמדה משעה לשעה על מנת לחצו ממצבים קשים. נאצר מדבר על חכסיס בלבד ולא על מהות. לנאצר יש יעדים ברורים ביצירת המח ופפתרון הסופי שלו לגבי ישראל. נשאלת השאלה האם כל עוד נאצר קיים יכול מנהיג ערבי אחר לנקוט כעמדה הנוגדת את עמדתו. נראה שאין חוסיין יכול לבוא לקראת ישראל אלא תחת מטריה של החלטה ועידת הפסגה הערבית ובהסכמה בשחיקה מצד נאצר. מכיון שאין לצפות לכך שנאצר יהיה מוכי לוחור מהותי מינימלי ומכיון שחוסיין לא יכול ללכת לקראתו, אנו נמצאים במצב שבו הערבים אינם מוכנים לחזרה של ממש ואילו נציג האו"ם שיאף להצליח. לכן אנו עשויים להיות נתונים לחץ של נסיבות חלקיות לפחות. נוכל לטפל במצב קשה זה אם נלך למשא ומתן עם יארינג מחוץ ההנחה כאילו בסופו של דבר ייכוון השלום.

מ. רביב: עלינו להיות נאמנים לעמדתנו שאנו מוכנים למשא ומתן עם מדינות ערב. נשאלת השאלה האם אנו מוכנים למשא ומתן עם הערבים בהשתתפות יארינג בדומה למשא ומתן שהתנהל תחת מטריה באנץ. אין צורך לחזק את האחדות הערבית על ידי כך שנחנה משא ומתן רק עם כל מדינות ערב. אם לא נחנה חנאי זה נפחית אפשרות של לחץ מצד המעצמות.

מדברי אלוף זאבי אני מתרשם כאילו אין מחיר שישראל מוכנה לשלם חמורת השלום.

אלוף זאבי: אין מנהיג ערבי המוכן לשלום אמתי ושאיפת כולם היא להביא לנסיגה. מנהיגי ערב עשויים לוחור ויתורים טאקטיים ולאחר נסיגת צה"ל יחדשו את דרכם כמקודם. לפרוז אזורים אין משמעות מעשית וזהו שקר מוטכם. אנו נזמין החקפה נוספה עלינו בתנאים ברועים יותר. ספק רב אם חמורת שלום מפוקפק כזה עלינו לוחור ולסגת.

א. אחיטוב: קיימים שוליים הופפים בין עמדתנו הבסיסית לבין עמדתנו כלפי יארינג. לא חמיד צמודים אנו בהערכותינו לעובדות. בהסתמך על החומר המודיעיני הגלוי והסמוי ניתן לקבוע שאין בקיעים מהותיים בעולם הערבי. אפילו כעמדת בורגיבה אין בקיע כיום כאשר משווים את דבריו היום לדברים שאמר לפני המלחמה. אין מדינות ערב מוכנות לשלום אמתי. אין בקיע בין ארצות ערב שלחמו בפועל לבין ארצות ערב שהכריזו מלחמה אך לא לחמו בפועל כולל ארצות ערב בצפון אפריקה. עלינו לשאול את עצמנו האם עשוי להוצר בקיע על ידי ניצול הנושא הפלשתינאי בשטחים המוחזקים? האם כדי לנו ללכת בדרך זאת? בעבר הנחנו שאנשי רצועת עזה שונאים את המצרים ויעדיפו את ישראל. הנחנו כמו כן שקיים מרחק רב בין ערביי מערב הירדן והבדואים שבמזרחו. כיום יודעים אנו שהמצב שונה. גישתנו להסדר עם חושבי השטחים המוחזקים חייבת להשתלב במכלול הערכת המצב שלנו כלפי ארצות ערב. אין שום סיכוי כיום שתקום בשטחים המוחזקים יחידה מדינית המוכנה להגיע להסדר עם ישראל מבלי לקבל את ברכת מדינות ערב לצעד זה. אי לכך אנו נמצאים במאבק של חכסיס מול חכסיס ותו לא. על כן אין מנוס ממסקנת אלוף זאבי כי לא ניתן להגיע לשלום מהותי בין מדינות ערב לישראל. אין לנו מנוס מלהתייחס גם אל ירדן ולבנון במסגרת המאבק הטאקטי והבלתי-מהותי. גם אם חוסיין יהיה מוכן בהסכמת ועידת הפסגה להכנס למשא ומתן עם ישראל, הוא יעשה זאת בלחץ המעצמות ובהביעת אנשי הגדה. עלינו לזכור שנוסחת ועידת חרטום היא להשיג השגים על מנת למחות את "תוצאות התוקפנות".

במידה וחוסיון ניגש למשא ומתן חתיה מטרתו להביא להשגים טאקטיים. על כן יהיה עלינו להשיב תשובה טאקטית כפי שהציע אלוף זאבי.

עלינו לשמור כיום על הסטטוס-קוו. לטווח ארוך עלינו לחתור לקראת הסדר עם יודן בעיקר של הבעיה הדמוגרפית הנצבת בפנינו. טווח ארוך זה הינו שלש שנים ויותר. שליחות יארינג עשויה להכשיל מטרה זאת של הסדר עם יודן לטווח ארוך, במידה ואנו נסכים לפתרונות חלקיים כפי שהציע אל"מ שלו.

מתנגד לשלשה מתנאיו של אלוף זאבי זכור שהם אינם מציאותיים במסגרת מאבקנו המדיני. עלינו להניח המודים ליעד מוסכם בעת מגענו עם יארינג:

1. בטחון יחסי מכסימלי.
2. חתירה לשלום.
3. שארצה הברית תהיה בת בריתנו. זאת, מכיוון שהאויב האמיתי של ישראל כיום הוא ברית המועצות ולא הערבים. אסור לנו להגיע למצב של דרום אפריקה.

מוסכם שלא נדון מהשטחים כל עוד לא הושג השלום. עלינו לזכור שישראל הנה גורם ראשי באזור מבחינה צבאית ומדינית כאחד. על כן אל לנו לוותר על מעשים מצדנו היכולים להשפיע על ההתפתחות המדינית. הסטטוס-קוו יארך שנים, אך מטרתנו לעשות הכל על מנת לפזר את העולם הערבי. במידה ומעוניינים אנו כנפילת נאצר, חייבים אנו למצוא דרכים לסייע לכך. סבור שלטווח ארוך מסוגל חוסיון להשתחרר מנאצר. זוהי מטרה חשובה של ישראל ועליה לפעול בכיוון זה.

אופן הטפול ביארינג יהיה גורלי מבחינתנו. העבר הישראלי בשטח זה הוא שלילי ביותר. עלינו לזכור שלרבים מהגויים יש נטיה פרו ערבית מסוימת דהם התחנכו על רקע אנטישמי מסויים ולו גם מועט ביותר. יארינג הינו דיפלומט משוכלל ביותר, פורמליסט ונוקשה למדי. העבר מלמדנו שהיו מקרים שבהם טפלנו בצורה נכונה באישיות מפתח והדבר הצליח ועזר לנו רבות. במשא ומתן עם יארינג נהיה דבקם במספר עקרונות יסוד, אולם בשיטת המגע עמו עלינו לגלות מכסימום של גמישות. עלינו להציע ליארינג רשימה נושאים העומדים על הפרק. נהיה מוכנים לדון בהם לפי כל סדר שירצה. עלינו להיות מוכנים לקבל את "שיטת באנץ", כאשר הדברים המהותיים יפתרו ישירות בינינו לביין הערבים. במידה וחוסיון ישתחרר מנאצר ויהיה מעוניין במשא ומתן עמנו לא יהיה מנוס מלהחליט אז על גבולות מערב הירדן.

עלינו לשאול את עצמנו האם סביר להניח שחוסיון יגיע למצב כנ"ל והאם יוכל לעמוד בו? עלינו להבהיר לעצמנו מהם הבטחונות האובייקטיביים שישראל חצטרך לדרוש בעת משא ומתן כזה.

אינו רואה בקיעים בעולם הערבי אשר יאפשרו סיכוי להדברות עם מדינה אחת. אולם יש לזכור שהמצב אינו טטטי וקיימת דינמיקה של הארועים השונים. עשויות להיות התפתחויות במדינות ערב שתשננה את המצב.

ניתן להבחין בבקיע מסויים בקרב הפלשתינאים. הלך הרוח ברחוב הפלשתינאי הוא של עיפות מכל העניין ורצון להגיע להסדר.

הדינמיקה בארועים מושפעת גם ממעשינו וממחדלינו.

הבקיע בין מדינות ערב לא יוצר באמצעות יארינג. דרכו לא נגיע למשא ומתן הכליתי.

כוונות הערבים לא השתנו מיסודן: שלב א' - "חיסול תוצאות החוקפנות". שלב ב' - חיסול ישראל. מלחמת שש הימים חיזקה בהם את ההרגשה שיש לטלק מהאזור את "הטרסן הישראלי".

אין זאת אומרת שלא ניתן לשנות את הרגשת הערבים. עלינו לחתור לבצע זאת על ידי הפיכת הסכסוך הישראלי-ערבי מאקוטי לריטואלי. מטרתנו היא להיות במצבו של מחאברף מנצח הפורש מהזירה כאשר הילת הנצחון לראשו ואיננו ממשיך להתאגרף כל ימיו.

בטאקטיקה שלנו כלפי יארינג מגמחנו הינה שהשליחות חסתיים באפס מבלי שהאשמה חוטל על ישראל. על כן עלינו לגלות מכסימום של שיחוף פעולה עמו. התנאים שעלינו להציג במשא ומתן עם יארינג:

א. אנו מוכנים למשא ומתן עם מדינות ערב בתנאי שהוא יוביל לפחרון ולהסדר סופי וממשי.

ב. במידה ויארינג אינו יכול להביא למשא ומתן כולל בינינו לבין מדינות ערב, מוכנים אנו למשא ומתן עם מספר מדינות בלבד. סיכום והסדר עם מדינה אחת לא יחייב כלפי הסדר עם מדינה שניה.

ג. במידה והתנאי של משא ומתן ישיר הוא בלתי מעשי, עלינו לגלות נכונות למשא ומתן בנוסח "שיחות רודוס".

ד. עלינו להסביר ליארינג שעם כל רצוננו במשא ומתן, אין זאת אומרת שלא תוצרנה עובדות בשטח שחשפענה על המשא ומתן. לדוגמא: מצרים שלטה במדבר סיני כחמישים שנה. על הערבים לדעת שבמידה ונגיע למשא ומתן בעוד מספר רב של שנים ישפיע הדבר על תנאי ההסדר.

י. אורון: כל עוד אין סיכוי להוצרות בקיעים בעולם הערבי, הרי שאין ערך לויכוח האידיאולוגי ואין זה משנה איזו עמדה בסיסית נאמץ לעצמנו. במצב זה היעד הטאקטי הוא העקר והוא משותף לכלנו.

אפילו אם יבקעו בקיעים בעולם הערבי, לא יעשה הדבר באמצעות יארינג. בקיעים כגון שינוי בעמדה הפלשתינאית, החלפת המשטר במצרים ושינוי בעמדה חוסייני, לא יוצרו במישור המשא ומתן עם יארינג. לפיכך עלינו לדון במישור התכסיסי כלפי יארינג: עלינו לשפר את דמותנו בעולם על מנת שיקל עלינו להמשיך במאבק המדיני. דהיינו, לדחות את לחצי ארצות הברית ולשפר את כח עמידתנו כלפיה, וליצור לעצמנו דמות חיובית בעולם אשר תסייע לנו לעמוד מול הלחץ הסובייטי.

עלינו לשרטט לעצמנו מהו הקו הנוקשה והרך בטכסיסינו כלפי יארינג.

מ. ששון: אל לנו להתייחס לעולם הערבי כאל מקשה אחת. איננו יכולים לומר שאין בקיעים בעולם הערבי. הם אינם קיימים בעמדה הרשמית הערבית, אולם הם קיימים: ישנו בקיע בעמדה הפלשתינאית אשר אינו ניתן למימוש מיידי. מידת ההתקפות תלויה בגורמים רבים וקיימת דינמיקה בהתפתחויות. עשוי לבקוע בקיע ראשון בירדן הוך שליחות יארינג או לאחר שהערבים יתאשו משליחותו. אין להתעקש על משא ומתן ישיר דווקא. יש לתת הזדמנות למהלכים בלתי אורתודוקסיים, בתנאי שלא יפגעו בנו ובלבד שיקדמונו לקראת הסדר. במידה ואנו סבורים שבאמצעות יארינג נוכל להתקדם לקראת הסדר, עלינו לנסות זאת.

הדברים אשר עלינו לאמר ליארינג:

א. ברצוננו לדעת למה מחכוונים הערבים כאשר הם מדברים על "פחרון מדיני"? האם הם מחכוונים לדברים שאמר נאצר בנאומו ב-23 בנובמבר שפרושם נטיגה ללא חמורה וכתנאי מוקדם לפני כל הסדר. עמדה זאת של נאצר נוגדת את החלטת מועב"ט ופוגעת בהנחיות המנדט שניתן ליארינג. על נאצר להבהיר את עמדתו בפומבי.

ב. איננו רואים את מדינות ערב כמקשה אחת ומציעים שיצעד מן הקל אל הכבד: לבנון, ירדן, מצרים.

ג. האם הליגה הערבית מאפשרת לכל מנהיג ערבי לנקוט עמדה נפרדת, או האם היא דורשת מהם הליכה משותפת. ישראל מוכנה לדיון עם כולם יחד או עם כל מדינה בנפרד.

ד. האם יש מנהיג ערבי המוכן לצעוד לבדו למשא ומתן, אפילו אם הפסגה תשולל אפשרות כזו. ישראל מוכנה לדון עם כל מנהיג שיהיה מוכן למשא ומתן נפרד.

- ה. בשלב הראשון של מסעו על יארינג ליצור אוירה נוחה: על פעולות פתח להפסק, על מדינות ערב לחדול מתעמולתן העוינת וכד". על חוסיין להפסיק את פעולות החחרנות בגדו: ואת משלוח הכספים, מינוי סנטורים מהגדה וכד".
- ו. אנו מוכנים להסדר כולל עם כל מדינה ערבית או עם כולן יחד, אך איננו מוכנים להסדר חלקי.
- ז. מטרתנו היא להגיע להסדר שלום שיפתור את בעיית פלשתינה, בעיית הפליטים וכד".

עלינו לבחון האם אנו מעונינים בשליחות יארינג תחמשה או התקצר?

עלינו לשנות בפני יארינג את דמותנו ההולכת ומצטיירה במערב וכמובן בעולם הערבי. דהיינו, עלינו להפריך את הדבורים על רצוננו להכתיב שלום, לרוקן את השטחים מחושביהם הערביים וכו".

על יארינג והערבים להתרשם מכנות רצוננו בשלום. עלינו להבדיל בין השאלה: האם השלום רצוי לנו או האם הוא מצוי? השלום עדיין רצוי לנו ועלינו לשכנע בכך את יארינג ואת הערבים. קיימת סכנה שנתחלק בדרך זאת. אולם למעשה הסכנה איננה ממשיה, מכיוון שאנו מדברים על שלום ועל גבולות בטוחים. החלטת מועב"ס ניתנת לפרוש אחד בלבד כפי שהוא מופיע בטקסט. הנוסח מגן עלינו יותר מאשר על חביעות הערבים, אך הוא כולל גם את אלמנט הנסיגה.

מ. גזית:

חוסיין מתהלך בהרגשה שאין טעם לצעוד לקראת משא ומתן עם ישראל, מכיוון שאין ישראל מציעה מאומה. קיים אחוז אחד של בקיע בירדן ויתכן שכתוצאה מדינמיקת הארועים שאנו נחרום לה, נוכל להרחיב בקיע זה. לא מובטחה הצלחה למהלך זה, אולם עלינו להבטיח שלא נחלק ונכשל בדרך זו. עלינו לזכור שחוסיין מוכן להאזין לנו. במידה וישתכנע שהצעותינו רציניות יתכן ויהיה מוכן להסתכן.

למרות הגישות הנפשיות השונות, לא ניכרים הבדלים גדולים בהערכות היסוד של הנוכחים:

א. ניתן להניח שלו היה הדבר אפשרי, היו מדינות ערב מנסות גם כיום לפגוע בישראל.

ב. המצב איננו סטטי ועלינו לנסות ולהרחיב את הבקיעים. אנו מהווים גורם מדיני ראשי באזור ועלינו לכוון את כוחנו על מנת לפרוץ בנקודת חולשה זאת במידה והיא קיימת. עלינו לבחון האם קיימים בקיעים טאקטיים, אשר דרכם אפשר לפרוץ? מהם בקיעים אלו? כיצד עלינו לפרוץ? יש לבדוק האין בקיעים אלו מהווים מלכודת, וכיצד נכלכל את דרכנו כך שלא נלכד במלכודת זאת.

ש. הלל:

הנוקשות ממשיכה להנחות את מדיניותה של מצרים, הן כחכמים לשליפת הגדה מישראל והן כעמדה עקרונית מצרית. עלינו לבחון האם אפשרויות ההידברות עם מצרים, דומות לאלו עם חוסיין? במיוחד עלינו לבחון האם קיימים בקיעים בעולם הערבי?

ניתן להבחין בבקיעים בעולם הערבי החורגים אמנם מהקונטקסט הישראלי-ערבי, אך יש להם השלכות על כך:

אל"ם שלו:

- א. המאבק בין סעודיה ומצרים על חימן.
- ב. יחסי סוריה-מצרים.
- ג. בקיע בין ירדן ומצריים, אשר איננו יכול לבוא לידי ביטוי כיום בגלל תלוחו של חוסיין בנאצר. חוסיין מוכן לקיים את החלטת מועב"ס כמו שהיא ונאצר לא. קיים הבדל בעמדתם בשל שוני האינטרסים של חוסיין ושל נאצר. בעת ביקורו של יארינג יצטרך חוסיין ללכת בקו שהתווה לו נאצר, והשוני בעמדה לא יבוא לידי ביטוי.

מה יכולים אנו לעשות ולהרחיב את הבקיעים:

- א. להפעיל לחץ על ידי נוכחותינו בגבולות הקיימים.
- ב. להחליש את נאצר.
- ג. לסייע להרחבת הבקיעים בין מדינות ערב במישור הבין-ערבי(חימן וכד").

כדאי לישראל להרחיב את הבקיע בחימן מכיון שארה"ב מעונינת בכך. טייסים רוסיים משתתפים בפעולה מבצעית בחימן לפחות בצנעא. דבר זה יתכן וישכנע את ארה"ב לתמוך בפעולה שהסייע למלוכנים וחרחיב את הבקיע.

עלינו לנצל את ארה"ב ולשכנע אותה שתלחץ על מדינות ערב הפרו-מערביות להסכים ולבצע החלטת מועבי"ט כמו שהיא. על מדינות כמרוקו, סעודיה, טוניסיה, לוב, וירדן להשתכנע ולדגול בתזה שהזמן פועל לרעת הערבים (ירדן) ולכן רצוי להם לבצע את החלטת מועבי"ט.

אין כל אפשרות שחוסייין יגיע עמנו להידברות, מבלי שמשקלו של נאצר בעולם הערבי יוקטן. יהכך וארה"ב תשפיע על מדינות ערב הפרו-מערביות כדי שאלה תלחצנה לביצוע החלטת מועבי"ט במטרה "לשלוף" את הגדה המערבית מישראל, מכיון שבנושא זה הזמן פועל לרעתם. הדבר לא ישפיע מידית על שליחות יארינג, אולם זה יאפשר להרחיב בקיע בעולם הערבי ואין לנו מה להפסיד.

עם נאצר לא נוכל להסדר. על כן יש להחלישו בכל האמצעים האפשריים כגון: לחץ כלכלי (גם אמריקני), הגברת הבעיות בחימן (כיבוש צנעא) וכו'.

ש. הלל:

אנו נמצאים במצב מלחמה עם ירדן. הזמן פועל לרעת חוסייין. עלינו לבחון האם יש להרעת מצב זה השלכות חיוביות או שליליות מבחינת ישראל? האם דבר זה מאפשר חיזוק הפלסטינאים.

אל"מ שלו:

ככל שנמשך ניתוק הגדה המערבית מירדן עשוי הדבר להוליך לניהוקה המוחלט ממדינת ירדן. חשש מסוג זה הולך וגדל אצל חוסייין והולך ומעמיק בקרב השליטים בירדן, פרט לחוסייין. ככל שחולף הזמן גובר הפער בין חוסייין לממשלתו. במידה וחוסייין יפול עשויה ירדן לפנות לכיוון לאומני וליטות יותר ויותר כלפי בריה"מ. תיחכן אף השתלטות סורית. מצב זה עשוי להיות חיובי לישראל כמקבלת סיוע יחידה מהמערב. אין צורך לנקוט בפעולות שיסייעו לחוסייין או שיחישו את נפילתו.

מ. גזית:

הדברים הברורים הם שחוסייין קיים ורצונו בביצוע החלטת מועבי"ט. כל יחר הדברים הינם בגדר ספקולציה. פלסטניזציה של ירדן ותפיסת השלטון ע"י הפלסטינאים תביא לרדיקליות ולאומנות בירדן ובקרב ערביי הגדה.

מ. מיכאל:

קיים סיכוי להסדר שלום רק כל עוד יש לחוסייין אינטרס לשמור על ממלכת ירדן באופיה הנוכחי. מדינה פלסטינאית תביא לקיצוניות בשלטון ותקרר את הסכנה הסובייטית.

אל"מ גזית:

במידה ורוצים אנו לרשת את הגדה המערבית, הרי חיובי לישראל שחוסייין יפול, מכיון שלא יהיה בירדן גורם המוכן לנהל משא ומתן. אולם, כל עוד אנו סוברים שהבעיה הדמוגרפית חמורה ביותר למדינת ישראל ואנו מעונינים להפטר ממנה, אזי חיובי לישראל שחוסייין ישאר בשלטון. עלינו לענות על דילמה זאת ולכלכל צעדינו בהחלט.

י. אורון:

עלינו לקחת בחשבון את האפשרות שלאחר העלמו של חוסייין תהפך בריה"מ לגורם מכריע לירדן. הערביות הבטחוניות שנדרוש מחוסייין תמורת החזרת הגדה המערבית, תהינה בלתי מתקבלות על הדעת מבחינתו. במצב זה יאבד את שלטונו, ותקום בגדה המזרחית מדינה פלסטינאית העשויה להיות פרו-רוסית.

נ. קינג:

לאור סכנת חדירה סובייטית לירדן חייבת ארה"ב לנקוט בצעדים שיחזקו את שלטונו של חוסייין. המערב יחץ לו נשק ובכך יאריך את שלטונו לתקופה מסוימת. על-כך עלינו לדון בשלטון חוסייין בעיקר לאור החדירה הסובייטית ההולכת ומעמיקה.

ש. הלל: נאצר שיתף פעולה עם חוסיין על מנת להחזיר את הגדה המערבית לירדן. בד בבד נאצר גם "שורף את חוסיין", מכיון שהוא יהיה נתון לחסדי מצרים וסוריה המתעצמות. עלינו לבחון האם חוסיין יוכל לעמוד במערכת לחצים זאת אם וכאשר יגיע עמנו להסדר. האם אין אנו עשויים להגיע למצב בו הגדה המערבית והמזרחית כאחד תפולנה לידי שלטון עויין ושלילי ביותר לישראל.

אלוף זאבי: עלינו לבחון מה עשוי להחיש את נפילת חוסיין? כניסת חוסיין למשא ומתן עם ישראל חדרוש ממנו ויתורים שיהוו הישג לישראל, ואז יאשימוהו הערבים בכגידה ומעמדו יחלש עוד יותר. על כן לא ניתן להשיב ברורות מה מחיש את נפילתו: המשך ניתוק הגדה מירדן או כניסתו למשא ומתן עמנו. ברור הוא שנאצר שולח את חוסיין קדימה על מנת למוטט את משטרו בשלב מאוחר יותר. עלינו לבחון האם חיובי לישראל שחוסיין ישאר בשלטון או שמוטט לישראל ששלטונו יתמוטט? במידה וחוסיין יפול ויקום בירדן שלטון שלא יהיה פרו-מערבי, יפסק הלחץ המערבי על ישראל. דבר זה הוא חיובי לישראל. מאידך, האפשרות של נוכחות פרו-סובייטי על הירדן הינה מיגבלה שיש להביאה בחשבון. בשני המקרים טמונות סכנות, אולם מסוגלים אנו לעמוד בשניהם, אף בפני משטר פרו-סובייטי בגדה המזרחית, אך לא בגדה המערבית.

Handwritten notes:
Khanjara
2 hours (4 days)
at - 1

איננו יכולים להחזיר את הגדה לחוסיין תוך הסתכנות שמשטרו יחלף במשטר פרו-סובייטי. לא קיימת סכנה שהאחדות הערבית תגדל או חקטן כחוצאה ממעשים טקטיים של ישראל, אלא כחוצאה מהסדר מהותי כגון זה עם חוסיין. עלינו לקבוע את היעד ואחר כך את הטקטיקה: היעד הוא לא לנתר על שום שטח. הטקטיקה הינה להופיע כגורם שרצה בהצלחת יארינג, אך הערבים הכשילוהו. לשם כך הציע את התנאים הנ"ל. מבחינה בטחונית הגדול הוא ככר הירדן. בין ככר הירדן וגבולות שביתת הנשק ניתן להגיע לפתרונות שונים.

מ. רביב: עלינו לצאת מהנחה שמשיקולים שלו ילך חוסיין לקראתנו. עלינו לקחת בחשבון אפשרות שחוסיין יפול ולכן עלינו לדרוש בטחונות גם בפני מצב כזה. בטחונות כאלו יסייעו לחוסיין להתקיים כפי שעקרון הסטטוס קוו סייע לו בעבר. ירדן פרו-סובייטית תחת שלטון חוסיין מסוכנת לישראל יותר מירדן פרו-סובייטית בלעדיו.

ש. בר-חיים: חוסיין אינו יכול לצעוד לקראתנו כל עוד לא תוחזר לו כל הגדה המערבית, וכל עוד נאצר קיים.

ש. הלל: עלינו לבחון נוסחה אפשרית שיציג יארינג; ירושלים היא בעיה קשה שלגביה צודקות ירדן וישראל במידה מסוימת. פתרון הבעיה יצריך זמן ועל כן מציע שבשלב ראשון ננסה לפתור את יתר הבעיות. מה תהיה תשובתנו לנוסחה כזאת? הנהיה מוכנים לדון עמו בדווקא?

אל"מ שלו: חמורת הסכס שלום עם חוסיין לאור החלטת מועבי"ט תדרוש ישראל: פרוז הגדה, כלכלה משותפת לישראל לגדה ולירדן ותיקוני גבול.

מ. גזית: קיימת אפשרות שארה"ב תשקם את חוסיין בגדה המזרחית. על כן עלינו לבדוק האם אנו מעונינים או איננו מעונינים לשותף לשלום. פרוז החלטת מועבי"ט הינה שלום. על כך עלינו להאבק עם יארינג. ארה"ב מפרשת את ההחלטה בצורה זו. עלינו להביע בפני יארינג את חרדתנו שכאשר חוסיין יחתום עמנו על שלום יתמוטט שלטונו. על כן מיעצים אנו לחוסיין לא להפז ולקבל גיבוי להכניתו מצד בורגיבה, חסן ובמידה מסוימת אף מפייסל. נראה כיצד יגיב נאצר במצב זה. ארה"ב מבינה שהגדה המערבית מהווה "קו סו סו סו ב ל י" לישראל, במיוחד אם ישלום בה שלטון פרו-סובייטי. על ארה"ב לדעת שאם יחול שינוי בשלטון בגדה, תיאלץ ישראל לפעול ועל ארה"ב לפרוס "מטריה" על פעולה זו. במידה והשלום רצוי לנו, הרי רצוי שיהיה שותף, וחוסיין הוא היחיד הנראה לעין כמועמד לכך, כמוכן בהנאים שצויינו לעיל.

מ. מיכאל:

מכיון שלא נראה כל סיכוי להגיע להסדר עם סוריה ועם נאצר ומכיון שקיים סיכוי קטן להגיע להסדר עם חוסיין, עלינו להכין נייר שימש כבסיס לדיון אפשרי עם חוסיין. עלינו לבחון לשם כך מה מוכנים אנו להציע במשא ומתן עם חוסיין.

ש. בר-חיים:

חוסיין לא יכול לזוז לקראתנו בלי הסכמת הפיסגה ונאצר. המצב כעת קשה מכיון שנאצר שיקס את עצמו. עלינו לעשות הכל כדי להוריד את קרנו של נאצר בעולם הערבי ואם אפשר לחסלו. חוסיין יוכל להחזיק מעמד בשלטון גם בלי הסדר כל עוד הוא חוסה בצל החלטת ועידת הפיסגה. במידה ויכרות הסדר עם ישראל (אפילו אם יהיה זה הסדר טוב) בניגוד להחלטות הפיסגה, יהיה מצבו חמור. לא מן הנמנע שמדינות ערב תדרבנה את חוסיין לצעוד לקראת דיון עם ישראל תחת מטריה האו"ם, במגמה לדחוק את ישראל לפינה. עלינו להתכונן לאפשרות כזאת. קשה לחזות הסדר של ממש בתנאים הקיימים. בעיקר כאשר בריה"מ איננה מעונינת בשלום, אלא בנסיגת ישראל בלבד. אולם, הדינמיות של האירועים משאירה פתח זעיר להסדר. מכיון שעלינו להראות גמישים ונוחים במשא ומתן עם יארינג, עלינו להתנהג כאילו קיים סיכוי ממשי להגיע להסדר: ניתן לדון בבעיית תעלת סואץ, בעית הפליטים וכדו' מתוך הנחה שהבעיה הטריטוריאלית דורשת פתרון נפרד וקשורה בהסדר שלום על פי החלטת מועבי"ט.

מ. ששון:

סביר להניח שחוסיין ירצה להכנס למשא ומתן תחת מטריה יארינג או בדרך אחרת. במקרה של אי הסדר עם חוסיין, קיימות סכנות של חדירה סובייטית לגדה המזרחית. חוסיין מעריך שככל שחולף הזמן יקשה עליו לקבל בחזרה את מערב הירדן. במידה ויצטרך ללכת להסדר נפרד, יהיה זה צעד נועז ויצטרך להשען על גיבוי הפלסטינאים. קיימים רמזים שחוסיין עשוי להזמין לחץ פלסטינאי עליו להסדר. קיימים תנאים אותם יכולים אנו לתבוע: כל עוד אין שלום עם שאר מדינות ערב (חוץ מירדן) אנו תובעים השארת בטחונות לגדה המערבית במסגרת הסדר עם ירדן. דבר זה יכול לשחרר את חוסיין מלחצי יתר מדינות ערב. בטחונות אלו יהיו תשובה לסכנה של חדירה סובייטית לאותו חלק מהגדה המערבית אשר יוחזר לחוסיין במסגרת הסדר. ניתן להגיע להסדר עם חוסיין, מכיון שרוב הפלסטינאים תובעים הסדר במסגרת חיים בעולם הערבי והם לוחצים על חוסיין. כמו כן נמאס להם המצב הנוכחי ואין הם מאמינים בדברי נאצר שהזמן פועל לטובתם. נראה שכדאי לישראל להסתכן בהסדר עם חוסיין גם אם יתמוטט שלטונו בעתיד.

ס. גזית:

- תמורת הסכם שלום תציע ותדרוש ישראל:
- א. מתן מעמד לירדן בחרם אל-שריף.
  - ב. גבולות בטוחים: החזרת הגדה המערבית לאתר תיקוני גבול לטובת ישראל.
  - ג. פרוז הגדה המערבית בפקוח ישראלי או משותף.
  - ד. פטרולים משותפים והדדיים.
  - ה. גיבוי ערבי ופלסטינאי להסדר, ופסיביות מצדו של נאצר.
  - ו. הבהרה עם ארה"ב לחופש פעולת ישראל בגדה המערבית במקרה ושלטונו של חוסיין יתמוטט.
  - ז. אין להכנס למשא ומתן עם חוסיין בגפו אלא כשהוא עומד בראש קבוצת מלכים ונשיאים של מדינות ערב הסמוכות (בורגיבה, חסן, פייטל, מלך לוב וכו').
  - ח. חוסיין יטפל בפליטים ואנו נדאג לכך שיקבל את המסך לשיקומם הישובם מהדש.

ש. הלל:

הסכמת המעצמות להחלטת מועבי"ט נעשתה מתוך שיקולים ברורים. מטרת בריה"מ (והערבים כמובן) להביא את ישראל לעימות עם ידידה. מטרה זאת מסבירה את ההגיון בגמישות שגילו בריה"מ והערבים בדיונים במועבי"ט.

יש כמה נקודות אכילס בקרב ידידי ישראל:

א. תעלת סואץ - לבריטניה אינטרס רב שהתעלה תפתח בהקדם. במידה והתעלה תפתח יפסידו הערבים את אמצעי הלחץ העיקרי בדרישתם לפינוי סיני.

ב. חוסיין - בריטניה וארה"ב עושות הכל על מנת להציל את שלטונו של חוסיין. מאידך, הבחירות לנשיאות בנובמבר 1968 וגישה ריאליסטית מסוימת בארה"ב מסייעות לישראל בנדון.

בשאלת ירושלים אין ישראל מוכנה לויתורים. במידה והערבים יתנו כל משא ומתן בפתרון בעית ירושלים נשלול זאת ונעמוד במצב טכסיסי נוח. מאידך, מבינה ארה"ב שהערבים לא יסכימו שירושלים המזרחית תהיה ישראלית. לפיכך, עשויה ארה"ב לנקוט בטקטיקה של ניטרול בעית ירושלים בשלב הנוכחי מתוך מגמה לחזור ולדון בה בשלב מאוחר יותר. במידה והערבים יסכימו לדיונים עם ישראל מבלי לדון כרגע בשאלת ירושלים עשויה ארה"ב להבהיר שדרישותיה של ישראל מתמצות "בתיקוני גבול לטרוניים". זאת עשויה להיות הצעת הפשרה שתוצא לישראל ולערבים. התנגדותנו להצעה זאת לא תעמוד במבחן דרישתנו למטוסי סקיי-הוק ופנטום. שיקולינו הבטחוניים במצב כנ"ל לא יעמדו במבחן המדיניות הריאלית של ארה"ב המאמינה שבאמצעות הצעות פשרה מהסוג הנ"ל אפשר להגיע להסדר שמטרתו להקטין את חדירת בריה"מ לאיזור ולירדן. עלינו להתיחס לאפשרות הנ"ל ולהסביר לממשלה מהן ההשלכות המעשיות הנובעות מכך. עלינו לתת דעתנו מה תהיה תשובת ישראל ומה משתמע מהאפשרות שמנהיגי ערב יסכימו למהלך כזה מתוך ידיעה כי הוא מצעידם קדימה לקראת מטרתם. עלינו לבחון את הצב האם הסכס כזה עם ירדן יוכל להתבצע על אף התנגדות נאצר, למרות התנגדותו של שוקירי וכדו'. המצב אותו עלינו לנתח הינו כדלקמן: תמורת החזרת הגדה המערבית הוך "תיקוני גבול לטרוניים" כאשר שאלת ירושלים נשארת פתוחה, תסכים ירדן לותר על מצב הלוחמית ולחתום על הסכם שיכיל את האלמנטים הנ"ל. הסכם כזה יחשב או כאילו הוא מהווה צעד גדול בדרך לשלום בר-קיימא בהתאם להחלטת מועבי"ט. עלינו להשיב על השאלה האם רואים אנו בהסדר כזה צעד המקדם אותנו ביחסינו עם מדינות ערב? האם תוכל ירדן לקיים גבולות בטוחים (כולל הבטחון השוטף) או שנחזור למיב שבו היינו נתונים לפני פעולת סמוע (ינואר - נובמבר 1966).

אל"מ שלו:

עלינו לנתח נכונה את האינטרס האמריקני באיזור: האינטרס האמריקני הבסיסי הוא להביא לשינוי יסודי ביחסים בין ישראל והערבים. לכן אין להעריך שארה"ב תלחץ על ישראל לפנות את הגדה המערבית בלי תמורה מתאימה. שינוי יחסים עם ירדן אין פירושו חתימה על הסכם בלתי מחייב, אשר לא יוכל לעמוד במבחן המציאות. שינוי יחסים כזה לא יכול לבוא בלי הסכמה אקטיבית או פסיבית של נאצר. חשוב לארה"ב שחוסיין ישאר בשלטון, אולם אין זה במסגרת האינטרס האמריקני שישראל תסתפק ב"תיקוני גבול לטרוניים" ואולי בירושלים.

שדות התעופה של ישראל הופגזו במלחמת ששת הימים, על כן איי ישראל יכולה להסכים שמצב כזה יחזור. הצעת ההסדר שצוינה לעיל עשויה להחזירנו למצב כזה, ואין זה סביר שארה"ב מעונינת בכך. כמו כן לא תוכל שום ממשלה בישראל להחזיק מעמד ולהסכים להסדר כזה ונפילתה בטוחה. אין ארה"ב מעונינת בזעזוע ממשלת ישראל.

אל"מ גזית:

הנחיות הפעולה של יארינג מחד ועמדת הערבים מאידך, לא מותירים כל סיכוי להתקדם לקראת הסדר עם כל מדינות ערב או עם חלקם. לכן, עלינו לבחון:

א. מה לעשות כדי שלא נראה כמכשילים את שליחות יארינג?
 ב. האם מעונינים אנו בשליחותו תמשך או תתקצר?
נראה שעדיף בשליחות יארינג תמשך זמן רב על מנת שהוא לא יחזור למועבי"ט ויטען שאיננו יכול להמשיך בעבודתו מכיון שהנחיות הפעולה שנתנו לו ע"י מועבי"ט אינן מספיקות.

עלינו לבחון מהי מטרתנו לטווח ארוך: איננו יכולים להכתיב הסדר בר-קיימא לכל מדינות ערב. המקסימום אליו נוכל אולי להגיע הוא להסדר עם מדינה ערבית אחת, אשר אולי יצליח להתקיים זמן רב. הסדר זה עשוי אולי להביא בטווח ארוך להסדר עם יתר מדינות ערב. נראה שיש לנו ענין להגיע אפילו להסדר עם מדינה אחת כנ"ל. מעניינינו לפרוש מהזירה כמתאגרף מנצח ובמצב טוב, ולא להמשיך ולהלחם עד זקנה, ולצאת מהזירה במצב גרוע. במידה ונצא מהמלחמה הנוכחית במבוי סתום, תהיה בכך הודאה ישראלית שאין לנו פתרון ליחסי ישראל-ערב. אנו חייבים לעשות את המקסימום בכיוון השלום דווקא בתנאים הבטחוניים הנוכחיים. עקרונות החלטת מועבי"ט נוחים לנו דווקא מכיון שאינם מדברים במפורש על הסדר שלום, מכיון שהסכם כזה היה מחזיר אותנו לרביעי ביוני 1967 תמורת פיסת נייר של שלום אשר אינה תופסת במציאות. עקרונות החלטת מועבי"ט מאפשרת לנו לדרוש הסדר בהדרגתיות: פיננו ששחים יעשה ע"י ישראל במועד בו הנוכחות הפיזית בשטח לא תהיה דרושה יותר. עמדה זאת בגדה המערבית תאפשר לישראל להבטיח עצמה בפני האפשרות ששלטון חוסיין יתמוטט. במידה וחוסיין לא יפול, הרי בוודאי שטוב והמגע בין ישראל וירדן יימשך (מגע כלכלי וכדו').

תמורת החזרת הגדה לחוסיין תדרוש ותציע ישראל את התנאים הבאים:

- א. ירושלים - חלק ממדינת ישראל.
- ב. שינויים טריטוריאליים בצפון ודרום ביקעת הירדן (לתקופה ארוכה או לתמיד): ישראל תחזיק בשטח בין עמק בית שאן עד גשר דמיה. כמו כן תחזיק ישראל בשטח בין עין-גדי וצפון ים-המלח. השטח בין צפון ים-המלח לגשר דמיה יהיה חלק מירדן ופתוח עבורה.
- ג. הגדה המערבית תהיה מפורזת: לא יהיה צבא ירדני בגדה המערבית פרט לכוחות משטרה. הסדר זה מסיר האיום של הפגזה ערבית מקלקליה על כפר-סבא ותל-אביב. ישראל תמשיך להחזיק מאחזים צבאיים בגב החר - באזור שכס והר חברון. הסדר זה יהיה קיים עד שיתגבש התהליך הבא: (1) הסכם עם שאר מדינות ערב. (2) פתרון בעיה הפליטים. חוסיין יתחייב לקלוט את הפליטים כולל פליטי עזה וישראל תתן לו את הכסף לכך.

במידה ויפול משטרו של חוסיין ויקום שליט חדש שיקיים את ההסכם, נמשיך ונקיים אותו. במידה והשליט החדש לא יקיים את ההסכם יסגרו כוחות צה"ל מדרום ומצפון את הגדה המערבית בפני הגדה המזרחית.

"כסוכריה" תוכל ישראל לתת לחוסיין אפילו שטחים מישראל כגון אום אל-פחם. אין הכרח להתנות הסדר עם חוסיין בכך שיקבל גיבוי להסדר מבורגיבה חסן וכו'.

ש. הלל:

יש להניח שלחוסיין יהיה ענין להביא עמו להסדר את השליטים הערביים הנ"ל וסביר לומר שהם יבואו עימו בין כה וכה.

א. אחיטוב:

מדוע עלינו ללכת להסדר כנ"ל עם ירדן, כאשר ע"י כך נוציא את אמצעי הלחץ העיקרי שלנו כלפי העולם הערבי. כדאי לנו להגיע להסדר עם חוסיין, כאשר הוא מהווה ראש גשר להסדר עם שאר מדינות ערב. ההסדר הנ"ל מנציח בעיתנו עם העולם הערבי.

ב. ששון:

ניתן להגיע להסדר עם חוסיין רק תחת לחץ המצב הנוכחי במערב הירדן. מסכים להצעת אל"מ גזית, תוך שלוש הערות:

- א. יש לעמוד על כך שיחתם חוזה שלום פומבי ומוצהר שיכלול תכניות פיתוח הדדיות וכדו'.
- ב. יש להתנות הסדר שלום עם חוסיין, אך ורק אם יכלול הסכמת הפלסטינאים ויפתור את הבעיה הפלסטינאית. הפלסטינאים בגדה המזרחית והמערבית יחמכו בהסכם, ואולי יהיו צד בחיסול סגפי של הבעיה הפלסטינאית. על ישראל להיות מעונינת במתן פיצויים ובתכניות ליישוב הפליטים.
- ג. יש לתת לירדן זכויות בחרם אל-שריף. הדבר יקל על ירדן ועל ישראל. ירדן תוכל להיות יותר ליברלית במידה וישראל תצייק את זיקתה למקומות הקדושים לה בגדה המערבית בשטחים שישארו תחת שלטון חוסיין.

מ. גזית:

מעוניין לראות בדברי אל"מ גזית פרוט התנאים הצבאיים המוכרחים להופיע בהסדר שלום. גם לגבי תנאים אלו יתכן ויש מקום לגמישות. השיחות עם חוסיין צריכות להיות כנות, ועל כן נדאג למספר בשחונות מראש, כגון, תמיכת בורגיבה, חסן וארה"ב להסדר. יש להגיע להבנה עם ארה"ב כדי שזו תתן לישראל גיבוי מתאים במצב שבו חוסיין נופל ועל ישראל לפעול שוב בגדה המערבית. עלינו לתת לחוסיין "סוכריה" רבות כדי שיקל עליו להציג את ההסדר לפני העולם הערבי ובפני הירדנים. למשל תנתן לו הזכות לגשת להיפה כפי שלנו תנתן הזכות לגשת לשטח שביין עין גדי ועין הנציב. צריכה להיות סימטריה בהסכם. יש להללות נייר שיהווה הסכמה בין הגורמים השונים.

אל"מ גזית:

ההצעה שהועלתה יכולה להתבצע בפועל בשיתוף עם תושבי הגדה המערבית. למעשה היא הולכת ומתבצעת: חוסיין מהווה כיום שותף לישראל כמסחר בגדה. בעוד מספר שנים נגיע לביצוע ההצעה ע"י מעשים בשטח לאחר כשלון שליחות יארינג.

מ. ששון:

עלינו לחתור לכך שנהיה שותף פעיל בין הפלסטינאים בגדה המזרחית, כמו שחוסיין שותף כיום ביחסי הכלכלה בגזה המערבית

י. אורון:

הסיכום שהוצע ע"י אל"מ גזית ומר מ. גזית הוא חיוני ביותר. עלינו לזכור שאין סיכוי להסכם עם ירדן או עם הפלסטינאים כל עוד נאצר בשלטון. זו חייבת להיות הערכתנו והסברתנו המדינית. עלינו לנקוט בקו גמיש ורך כלפי יארינג, מתוך ידיעה שהערבים לא יקבלו את תנאינו.

ש. הלל:

רצועת המגן בכיכר הירדן שהציע אל"מ גזית לא תעמוד במבחן המגעים הדיפלומטיים, ולא תתקבל ע"י חוסיין. בהתאם לכך עלינו להתוות את הסקטיקה שלנו.

ב ב ר כ ה,
אורי כרגר

שני פ' אהרן כ"א

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

27/36 ה'תשנ"ח תל אביב

ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח
ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח

ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח
ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח

ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח
ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח

ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח
ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח

ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח
ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח

ה'תשנ"ח בבית ה'תשנ"ח

1227

1015

מכלל עמוד

י ר י

(1) מה הם האינטרסים הישראלים?

- המסקה הפח"ע
- שליטה בטחונות
- מניעת כניסת סובייטים
- הסדר של שלום ופליטים
- שמירה על דימוי חיובי ישראלי

(2) מה מצבו האמיתי של חוסיין?

- א. כלפי פנים (אוכלוסיה עיראקית, אבא, פלסטינאים, חוסיין - שולט או לא שולט?)
- ב. במישור הבינעריבי (בעיקר עם נאצר)
- ג. במישור הבינלאומי (מזרח - מערב)

(3) הדרכים הפתוחות לפניו לפעולה

(מה רוצה לעשות ומה יכול...)

- א. תאום מלא עם נאצר
- ב. דרך עצמאית (ויתורי יתר)
  - { -ה ש ה }
  - { -ה ס ד ר ב כ ל מ ח י ר }
  - { -ה מ ר י }

F. C. I.

1) AN NO. NATIONALS. STRENGTH

- 1950-51
- 1951-52
- 1952-53
- 1953-54
- 1954-55

2) AN. SELF. STRENGTH OF STRENGTH

- a. 1950-51 (1950-51, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955 + 1956 up to 1957)
- b. 1952-53 (1952-53, 1953, 1954)
- c. 1953-54 (1953-54, 1954, 1955)

3) STRENGTH. STRENGTH. STRENGTH

- (1950-51, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957)
- a. 1950-51
  - b. 1951-52
  - c. 1952-53

4) פסקנות אופרטיביות בשבילנו (שאלות לדיון)

- האם אנו מעוניינים בהעלמת חוסיין?
- האם הזמן משחק לטובאנו?
{ יזמה, }
{ החמירה לפתרון או סזמוז? }
- אם מומלץ על נקיטת יזמה על ידנו,
מה הן הירזמוז המוצעות?
- האם יש לשמה אה הישורה הפלשתינאיה?
- האם "מכות נגד" (פעולות הגמול) כנגד פה"ע המוטטנה
אה מטטר חוסיין?
- האם נסכים להימוש ירון ע"י המערב?
- האם להרבות בפעולות "דה פקטו" בגדמ"ע?

(2) THEORY OF THE STATE (1954)

- The state is a legal entity
- The state is a political entity
- The state is a social entity
- The state is a legal entity (1954)
- The state is a political entity (1954)
- The state is a social entity (1954)
- The state is a legal entity (1954)
- The state is a political entity (1954)
- The state is a social entity (1954)

מרדכי גזיה

לשכת השר

כמצע לדיון עם שה"ח אני מציע את המשת הנקודות

הבאות:

- א. האם המשך המצב הקיים לטובתנו?
- ב. האם מצב זה מביא להתפכחות בעולם הערבי או האם הוא מגביר אצלם את ההכונה למלחמה הבאה?
- ג. האם נצא מרויחים או מפסידים מניסוח יוזמה להסדר?
- ד. האם הסדר עם ירדן בלי מצרים בשלב זה, אפשרי או לא?
- ה. אם כן האם יהיה לטובתנו או בעוכרנו?
- ו. ההתהוות אפשריות בירדן למדינותנו כלפיהם.

ב ב ר כ ה,

משה רביב

העחק: המנכ"ל

1.4.68

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

לנ

ירושלים, א' בניסן תשכ"ח
30 במרץ 1968

סודי-מיוחד
לנמען בלבד

אל : שר-החוץ

במשך השבוע שנעדרת מהארץ אפשר היה להבחין בכל שדרות הציבור במבוכה שהשתררה עקב הפעולה בכראמה והשלכותיה. ברצוני להביא בפניך בדרך זו מספר מחשבות שהתגבשו אצלי אחרי שיחות עם אנשים במשרד, בצבא ומחוץ לפקידות הממשלתית. דחף גדול למחשבה בנושאים חיוניים אלה ניתן בשלוש ישיבות שהתקיימו אצל המנכ"ל ושאת הדיווח עליהן הקבל בודאי ממנו, ושיחות אישיות שקיימתי עם ה"ה ביתן, הלל, גזית, וארגוב, וכן חומר כתוב של הקר ואמ"ן.

א. כראמה והשלכותיה

מבחינה צבאית בודאי יוציא המטכ"ל את הלקחים וביניהם; שאין להכות במחץ צבאי כה גדול המתאים לכיבוש ירדן כולה בכמה בסיסי חבלנים; שאין לסמוך על אפשרות של אי התערבות מצד הליגיון במידה ואנו נאלצים לעבור את הירדן וכו' וכו'.
נושא מזכרי יתרכז בעיקר במסקנות המדיניות ואמנה חלק מהן:

1. האזהרה המוקדמת שהעברנו לחוסיין באמצעות האמריקנים, מנעה את גורם ההפתעה, הוציאה את הפחד והחששות מליבו והוליכה למסקנה כי ישראל כבולה במגבלות מדיניות חריפות. האזהרה לא מנעה ממנו וממפקדיו להפעיל את הלגיון נגד כוחותנו ביעילות לא מבוטלת. בולט ההבדל בין תגובת חוסיין ב-15 בפברואר כ"שעמד על הבירכיים" שנפסיק את האש ותגובתו הפעם. המסקנה צריכה להיות שיש להיזהר מאיבוד גורם ההפתעה הצבאית עקב נימוקים מדיניים.
2. פגענו ביכולת המבצעה של פתח מאידך בנינו את הדמות של החבלנים ואירגוניהם בעולם. מתוך הכורח להסביר מניעי הפעולה נאלצנו להבליט

ולהדגיש את הסכנות הגדולות שארבו לנו מאירגונים אלה. התוצאה היא שבזירה הבינלאומית התחילה לחדור התודעה שזו הנועה מרי עמסית. דבר זה מצא ביטויו במיוחד בדברי ברר במועבי"ט.

3. פעולה כראמה נתנה לחוסיין הזדמנות לצאת מבידודו הפוליטי בזירות הפנימית והבינערבית. הוא עשה זאת על ידי היוזמה לכינוס הפיסגה והצגת הפעולה כנצחון של הצבא הירדני. את תגובת הרחוב הערבי משקפת ההלוויה שנערכה ברבת-עמון ל-22 פדאינים בה צעדו (לפי יו. פי. כ.) כ-50.000 איש, כשזרי פרחים מאת סנטורים וחברי פרלמנט, וזר ענק מאת "אל פתח" מהנוססים מעל הארונות וחיילים ירדניים יורים מטחי כבוד.

4. בעולם הערבי גבר האימון, שהטרור יותר מכל אמצעי אחר יכול לקדם פתרון רצוי להם, ועל כל פנים להוות מטרד רציני מאד לישראל. הוצאה מיידית היא הגברת התמיכה בפתח מצד הליגיון. בשטחים ובמזרח ירושלים שלטה לפני הפעולה האמונה כי הטרור הוא אמצעי גרוע. לפי ש.ב.כ. ישנם סימנים לשינוי השקפה זו בעקבות הפעולה. שינוי זה עלול לגרום, בין היתר גם לדעיכת הרצון לשלום, רצון שהיה ניכר בשטחים לפני הפעולה. ברור שתגובות אלה יכולות להיות זמניות ולטווח ארוך חושבי השטחים עשויים לחזור למסקנותיהם הקודמות.

נקודות אלה בהכרח מובילות למסקנה כי בכל הנוגע לטרור עלינו למצוא (א) תשובות צבאיות יוחר מתאימות ב) גישה מדינית אחרת. ייתכן ואחת המסקנות צריכה להיות כי נכריז, נתייחס ונשכנע גורמים בינלאומיים כי המלחמה בפתח היא כמו כל מלחמה אחרת. אם יש מלחמה אין הפסקה אש ובמלחמה לא חייבים לבור באמצעים כמו במצב של הפסקה אש. במקביל עלינו להכין את הכלים הדרושים למלחמה פסיכולוגית ענפה בגורמי הטרור. להסביר כי הטרור אינו תופעה חדשה שבאה בעקבות מלחמת ששת הימים כי אם תופעה שהיתה קיימת מקודם והיוותה את הסיבה הישירה למלחמת סיני ולמלחמת ששת הימים. באחת הישיבות הוצע להקים צוות משותף לנו ולצבא למטרה זו.

ב. יוזמה לטווח ארוך

תשובות חלקיות אלה יכולות אולי לענות על הבעיה בטווח הקצר. אולם בטווח הארוך אנו לא יכולים להחלים מהגורמים המלביים את הטרור והעיקרי ביניהם חוסר הסדר בינינו ובין המדינות השכנות; יאוש גובר והולך בעולם הערבי מאפשרות של הסדר המתחשב גם בגאותם הלאומית ופחדים מפני מגמות סיפוח של שטחים מצידנו. ייתכן על כן שיש לשקול אפשרות של יוזמה לפתרון חלקי (אינני מאמין שאנו מסוגלים להגיע בזמן הקרוב לפתרון שלם) ליחסינו עם השכנים ובמיוחד עם ירדן. פתרון כזה עשוי להחליש את גורם הטרור.

1. הבחינה הפנימית

חושבני שהמבוכה בעקבות פעולת כראמה ומספר האבידות הגדול מחדדה את ההכרה בציבור כי המשך המצב הקיים יגרור אבידות בנפש במספרים גדלים והולכים ויטיל עלינו עומס בטחוני וכלכלי כבד מנשוא. חיים באי שקט מתמיד וממושך בקווי הפסקת האש, עם קציר דמים כפי שהיכרנוהו בזמן האחרון תוך איבוד מטוס קרב מדי פעם אינם תחזית מרנינה. על כן זה רגע נוח לכדוק מספר מוסכמות שלאורם אנו חיים מאז תום מלחמת ששת הימים. דהיינו:

- (א) האם המשך המצב הקיים לטובחנו?
- (ב) האם מצב זה מביא להתפכחות בעולם הערבי או האם הוא מגביר אצלם את התכונה למלחמה הבאה?
- (ג) האם נצא מרויחים או מפסידים מנקיטת יוזמה להסדר?
- (ד) האם הסדר עם ערדן בלי מצרים בשלב זה, אפשרי או לא. אם כן האם יהיה לטובחנו או בעוכרנו?

2. הבחינה הבינלאומית

חושבני שהמשך המצב הקיים אינו מן ההכרח לטובחנו הנממן הבחינות שהזכרתי לעיל והן מנקודת הראות של מעמדנו הבינלאומי ובמיוחד יחסינו עם ארה"ב. החודשים מעתה ועד נובמבר הם חודשים של נוחים להשגת יעדים חשובים בארה"ב. כעת אנו מנהלים את הדו-שיח עם נשיא נוח ואוהד שהוא

גם זקוק לנו. אחרי נובמבר אנו יכולים לצפות, במקרה הטוב, לנשיא אוהד שאינו נזקק לקולות היהודים ובמקרה הרע, לנשיא שלא יהסס להטיל עלינו מלוא כובד המשקל כדי להכריח אותנו להסדר שיחקבל על דעה ארה"ב והערביים. על כן אל לנו להפסיד חודשים יקרים אלה בחוסר יוזמה ומעש.

יוזמה מצידנו בענין הסדר יותר נרחב ישחרר אותנו מלחצים בענינים פחות חשובים כגון פליטים. אין להתעלם מקשפעות הכופעלות על הנשיא בתוך ארה"ב ללחוץ עלינו יותר ולראיה דברי מקיד מחמ"ד שארה"ב עשה מאמצים רבים לשכנע את ישראל אך אלה לא נשאו פרי כי לא באו מהבית הלבן. כן דבריו שכל שגרירי ארה"ב במדינות ערב לוחצים שארה"ב תצא בהצהרה בקשר לנסיגת ישראל ומחמ"ד מנסה למצוא נוסחה. פרקר גם אישר לי עיש שהמצרים מתנים חידוש היחסים במחווה פרו ערבי מצד ארה"ב. כן דברי מנ. לאפי כי ראסק ימשיך במחשבה של פינאי הלקי וכי האסטבלישמנט של מחמ"ד מאוחד כיום נגדנו.

לדעתי ישנם שני נושאים מידיים לשיחות עם ארה"ב. א) אפשרות של הידרדרות בירדן (ב) הפנטומים (אין צורך להדגיש כי לכל מטוס קרב שנופל אין כרגע תמורה). בכל דו-שיח רציני תיזרק בודאי מצד האמריקנים השאלה על איזה ישראל אחס מדברים. לעומת זאת אם נגיד להם כי ברצוננו להיכנס אתם לשיחות על אפשרויות של הסדר, נוכל בהחלט להעמיד על סדר היום גם נושאים חיוניים אלה ולזרז ההכרעה אצלם.

3. הבחינה הערבית ועתיד ירדן

באשר לאפשרות של הסדר נפרד עם ירדן. אני יודע שהספיקות רבים וכבדים וכך שקיימת הערכה כי אף אם חוסיין ירצה בכך אינו מסוגל ללכת להסדר נפרד. עם זאת מבחינה לאומית ובינלאומית כאחת אין אנו פטורים מלנסות למצות גם אפשרות זאת. ידוע שחוסיין כן חושב על אפשרות כזאת. מיארינג שמענו כי היא תתכן. בפגישה שהיחה למלך עם שני נכבדים (ח.מ. וא.נ.) מספר ימים לפני כראמה, הציע להם המלך להקים ממשלה. ובהסתמך על קשריהם אחנו ומעמדם בממלכה, לנסות להגיע להסדר. השניים (לדברי שוין) אמרו לו כי מוכנים לעשות זאת בשלושה תנאים.

א. הפיסגה אשרה כל מו"מ, על כן היא צריכה להחיר מו"מ. אולם אם אין להשיג אישור כזה מהפיסגה הם רוצים היתר בכחב מנאצר שירדן יכולה להכנס למו"מ עם ישראל על הסדר.

ב. שיוציא הכוחות העיראקיים מירדן.

ג. שיופסקו כל פעולות הפתח עד גמר המו"מ אתנו.

אחת ממטרות נסיעתו של הוסיין לקהיר (הנסיעה שהוזכרה על ידי יארינג) היתה צריכה להיות השגת היתר כזה.

ברור לגמרי כי ללא הסכמה נאצר יתקשה חוסיין להגיע להסדר נפרד. אולם יש לשקול אם הבטחת גיבוי אמריקני חקיף, עזרה אמריקנית בגיבוש ^{תאריך} גישתו מוסלמי מפקיסטאן ועד צפון אפריקה ~~שימגן~~ בחוסיין במקרה כזה, ותמיכה פלשתינאית חזקה, לא יוכלו לאזן את סרובו של נאצר להסכים להסדר נפרד.

המשטר ההאשמי עומד על קרקע רעועה. קיימות הערכות שבמקרה והמשטר הנוכחי יופל תוסיף ירדן להתקיים במדינה נפרדת הואיל והגורמים העיקריים בעולם הערבי מעדיפים זאת.

נראה לי כי הסכנה, שבירדן יגיע לשלטון משטר אנטי מערבי, פרו נאצרי שתוך זמן קצר יוביל להשפעה רוסית, נהפכת למוחשית מאוד. ידוע לנו כי ביום החקרית פנו הירדנים (והמצרים) לרוסים להרחיף את ישראל. הובטח להם שהנושא "יובא בפני ברז'נייב, קוסיגין ופודגורני". החגובה הסובייטית מוכיחה כי במקרה זה של ירדן לא היתה בריה"מ מוכנה לסטות ממסגרת של גיבוי מעמולהי מדיני. אין זאת אומרת שכך ינהגו אם יקום שם משטר רצוי להם.

ישנם החושבים כי פתרון טוב לבעיית ירדן יהיה לכבוש את עבה"א המזרחי. להקים מדינה פלשתינאית עצמאית אך קשורה אתנו בקשרי בטחון שלום וכו'. נראה לי כחשוב להקדיש בהקדם מחשבה רצינית בקשר לאפשרויות השונות של התפתחות בירדן ונסיון להבטיח לנו גיבויה של ארה"ב במקרה של התפתחויות מסוכנות שם.

אפשר לטעון כי מוטב לא להיכנס לדיון עם ארה"ב בנושא זה כדי לא להגביל את חופש הפעולה שלנו. יש לי ספק אם טענה זו מוצדקת לגבי ירדן שבתודעה האמריקנית והמערבית יש לה מעמד מיוחד.

באשר למצרים אזכיר רק דברי קזינס לרמז כי המשך החזקת הסטחים המצריים בידינו מהווה עתה מכשיר פולגטי ותעמולתי מרכזי בחיזוק הכוחות הקיצוניים ומנוצלת על ידי האלמנטים המבקשים "היצמדות החלטית לרוסיה על מנת להכות את ישראל".

ג. סקנות מעשיות

1. במידה והלברים הנ"ל נראים לך יש לדעתי לחזור להשיג מהממשלה אישור לשיחות עם ארה"ב על שני הנושאים הבאים:

- א. אפשרות להסדר נפרד עם ירדן.
- ב. בדיקה משותפת של החפתחוויות אפשריות במקכה של הידרדרות בירדן.

נושא הפנטומים חייב כמובן לתפוס מקום ראשון בכל דו-שיח. החלטת הממשלה בדבר א' אינה חייבת לכלול מפה של הסדר אפשרי אך היא צריכה לכלול את המשפט הבסיסי לאמור: "בהסכם שלום עם ירדן תסכים ישראל להחזיר חלק ניכר מהגדה המערבית". ללא משפט זה יהיה קשה מאוד להתקדם.

2. לפני ביצוע 1 ואחרי דיון בתוך המשרד אני מציע יום עיון בראשותך בסוגיות אלה. ליום העיון יוזמנו מלבד נציגי המשרד, הצבא והמוסד גם מספר שרים. באם גם שרים אלה ישתכנעו כי הדרך המוצעת נכונה יקל להעביר את ההחלטות הנחוצות. במליאת הממשלה.

לשיקולך ולהכרעתך.

ב ב ר כ ה,

2/21
משה רביב

מנכ"ל

סודי ביותר

משרד החוץ

אחרי כאראמה

א. ישיבה בראשות המנכ"ל ב-26.3.68

מנכ"ל

- מציע כנושאים לדיון:

- א. תפארתה של חנועת השחרור הטרוריסטית והפיכתה לגורם "מכובד" בעולם.
- ב. האם יש בקיעים בחזית האמריקנית ביחס לישראל.
- ג. סכויי הדוּס הדיון במועבי"ט ו/או בעצרת. (בנגוד להערכת תקוע יש ידיעות ממקורות כמוסים המצביעות דוקא על כוונת הערבים לחדש הדיון).

גב' ורד

- מציעה להוסיף:

- ד. עמדתנו כלפי המסך קיומו של מסטר חוסיין.
- ה. מה תהיה תגובתנו להגברה הצפויה של הטרור מטעם ירדן.

ה' לורך

- א. אפשר להניח שכל עוד לא יגיעו הערבים למצב שיאפשר להם לצאת במתקפה כללית נגדנו הלכנה והגברנה פעולות הטרור.
- ב. הולך ומתחזק הגורם הרעיוני בקרב הארגונים הטרוריסטים, לפי האידיאו-לוגיה של *insurgent activity*. ראוי לציין שאחד התדריכים הרעיוניים אשר נמצאו בכרמה מועתק מתדריכים דומים של הויסקונג ומבווס על אותה הגישה המאוויסטית שיש להרס את מסטר האויב (במקרה זה ישראל) ע"י פגיעות בעלות השפעה פסיכולוגית רבתי על האוכלוסיה, כגון פגיעות בבתי חולים וכדומה.

מסקנה: יש להקים מטה למאבק ב- *insurgency* ולדאג שגורמי ההסברה יהיו חלק אינטגרלי ממנו.

ביחס לתגובה לפעולות טרור עדיפה השיטה של פעולות קטנות על פעולה מאסיבית בחוס שורה של תקריות. בהסברתנו יש לזהות ארגוני הטרור עם מדינות ערב.

ה' כרפון

- עלינו להתכונן להקמת הנהגה מדינית לארגון ה"פחח" ולהופעת גורם עצמאי חדש בשטח.

ה' הלל

- מרחב התמרון שלנו בשטח ההסברה הפנימי מצומצם כי אי אפשר להעלים פעולות פח"ע. יש לצפות למעשי טרור המכוונים נגדנו גם בחו"ל. עלינו לקחת בחשבון שאנו עומדים בפני חקופת התדרדרות רצינית ביותר בעקבות הגברת פעילות ארגוני הטרור שמגמתה משולטת:
א. לחזק מעמדם.
ב. לגרר ישראל למלחמה ממשית כשהתנאים הבינלאומיים אינם לטובתה.
ג. להוכיח ש"בבולות הבטחון" עליהם מדברת ישראל אינם גבולות בטחון כלל וכלל.

בקטר לתגובה לפעולות טרור הטאלה איננה אם יש לבצע פעולות מאסיביות בודדות או פעולות קטנות חדירות, אלא אם יש לעבור את הגבולות. רצוי לבחן מחדש כיצד ניתן להפעיל הגורם הפלסטינאי כשוט להפחיד הירדנים שיאבדו את הגדה המערבית.

ה' גזית

- מצביע על האוירה האנטי-האסמית הטרורית בישראל כששואלים מה שווה לנו חוסיין בוגדני וחלש כפי שהוכיח עצמו. אחרי כרמה נשען חוסיין על הלאומנים ועטה אתם יד אחת. יש הטוענים שאם יסולק חוסיין תחולק הגדה המזרחית בין עירק, סוריה, טעודיה ואולי אף ישראל. במקרה כזה נוכל לבוא לידי הסדר עם הפלסטינאים "סלנו".

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

(המטך-גזית) - לפי גירסה אחרת יש לבצע מדיניות של "התפטרות" מהפלסטינאים מהגדה המערבית ומעזה ע"י דחיפתם לגדה המזרחית. נתוח שלישי גורס שלמעשה קיימת כבר מדינת "פתח" ואין סכוי להגיע להסדר שלום. תהיינה, איפוא, מערכות נוספות, ואחרי ההכרעה הסופית יבוא השלום.

לגזית נראה שהשאלה איננה קיום בעיה הפליטים או בעיה ה"פתח" אלא "השאלה הפלסטינאית" ועלינו לטאל עצמנו באם אנו רוצים למצא לה פתרון.

מלחמה יוני ספרה במקצת התנאים מבחינתנו:

א. ניהן לקיים גבול בטחון ע"י חקונים "לטרונים".

ב. עזה תהיה שלטוננו.

ג. בידינו כל הקלפים כגון חדהמת הנצחון ולחץ שלטון הכבוש (הערבים אינם רוצים בהמסכו), אם איננו דוגלים ברעיונות מיסטיים של "שלמות המולדת" יש לחתור להסדר שלום ולגבול בטחון.

השאלה הראשונה המתבקשת היא באם ניתן להגיע לגבול בטחון חוץ החזרת רובה של הגדה המערבית, והתשובה חיובית. השאלה השניה היא באם יש סכוי לשלום. כל השנים אמרנו כי הערבים לא יסכימו אבל זו התחמקות ולא הערכה. עלינו ליצור דינמיקה ולא לבנות הערכות תיאורטיות. הגישה צריכה להיות הסדר המבוסס על שלטה גורמים: פלסטינאים בגדה המזרחית, פלסטינאים בגדה המערבית וחוסיין. עלינו להבין שחוסיין אינו מחבל במערך כזה. הוא אמנם אומר שהוא מתאם עצמו עם נאצר ונאצר טוען כידוע שא"י איננה קנינו ושהיא בעיה כל הערבים ובראש בראשונה בעיה הפלסטינאים. חוסיין חייב לומר שהוא מתאם עמדתו עם עמדת נאצר, מאידך הוא רומז על נכונותו להפגש עמנו. לבדו, הוא לא "יצלח הרוביקון" ולכן עלינו למסכו ולפתוחו.

גב' ורד - נכון שפעולת הארגונים מסתכלת אך היא עדיין במימדים לא רציניים ביותר גם אם היא מטרידה. כשמדברים על שיטות מאואיסטיות וכדומה אין לטכח שהן מבוצעות ע"י ערבים. מציעה להסתמס גם מצידנו בשיטות בלתי קונבנציונליות נגד פפח"ע ולתת לחוסיין זמן להתאוסט ולהתחזק, על מנת שיוכל, בבא העת, להסתלט על הארגונים.

ב. המטך היטיבה ב-27.3.68

ה' בן-חורין - יש להזכיר את הדברים היסודיים:

א. מלחמת יוני חזקה אותנו במיסורים הבטחוני והמדיני. השאלה המרכזית היא כיצד לסמור על מצב זה עד שנוכל לבצר מעמדנו סופית.

ב. כל עוד ארה"ב וברה"מ ימשיכו להחזיק בעמדות קטביות ניתן לקיים את המצב הנוכחי אך קיימת הסכנה הגדולה שתחול התקרבות בין עמדות ארה"ב וברה"מ. מתחייבת, איפוא, בדיקה יסודית של כל העניין לגופו, והתגובות צריכות להיות אוביקטיביות ומבוססות על הגיון קר ולא אינטואיטיביות או רגשיות. מציע שהטפול יופקד בידי ועדה ראסי השירותים.

מנכ"ל - כאשר התקיים הדיון בצמרת השלטון לקראת ההחלטה על בצוע הפעולה ב-21.3.68 ... במדת אי נצול המידע הרב שאסופו עולה כה ביוקר. מסכים להצעה בן-חורין בדבר הפעלת "ועדת הארבעה", אולי מורחבת, כפורום לנתוח המצב ולהגשת הצעות לפעולה.

(continued) - The above information is being furnished to you for your information and use. It is requested that you advise the Bureau of any changes in the information furnished herein.

Very truly yours,
 Director

Enclosure

Very truly yours,
 Director

Enclosure

ה' בר-חיים

- עד לפני הפעולה ב-21.3.68 הצלחנו להחדיר שני רעיונות:
א. ישראל מוכשרת להאבק ב"פתח".
ב. הסירוריסטים עלובים וחסרי סיכוי להצלחה.
מכאן שהערבים בטוחים המוחזקים הגיעו למסקנה שאין טעם להצטרף לארגוני הטרור. לקראת הדיון במועבי"ט גרמנו בעצמנו להאדיר כוחם של ארגוני הטרור והבאנו להחמוטטות הקו לפיו פעלנו עד אז. היום הולכים ונעלמים מן העולם הערבי ההסוסיט הנ"ל לגבי ארגוני הטרור ופעילותם. יוקרת ה"פתח" עלתה בטוחים המוחזקים ובירוסלים המזרחית והגיעה לשיאה בגדה המזרחית. ברור שלסוריה רצוי תהליך זה, מבחינה אידיאולוגית, וגם למצרים נוח הדבר מכיוון שהוא פותר אותה מעמות צבאי יסיר עמנו. מכאן שהדעה המתפשטת בעולם הערבי היא שאסור לעשות דבר המתנגד לטרור. מאידך ישנם עדיין גורמים המתנגדים מטבעם להתעצמות ארגוני הטרור (ובראשם חוסיין) והשאלה היא איך לחזור למצב ששרר לפני ה-21.3.68.

ה' הלל

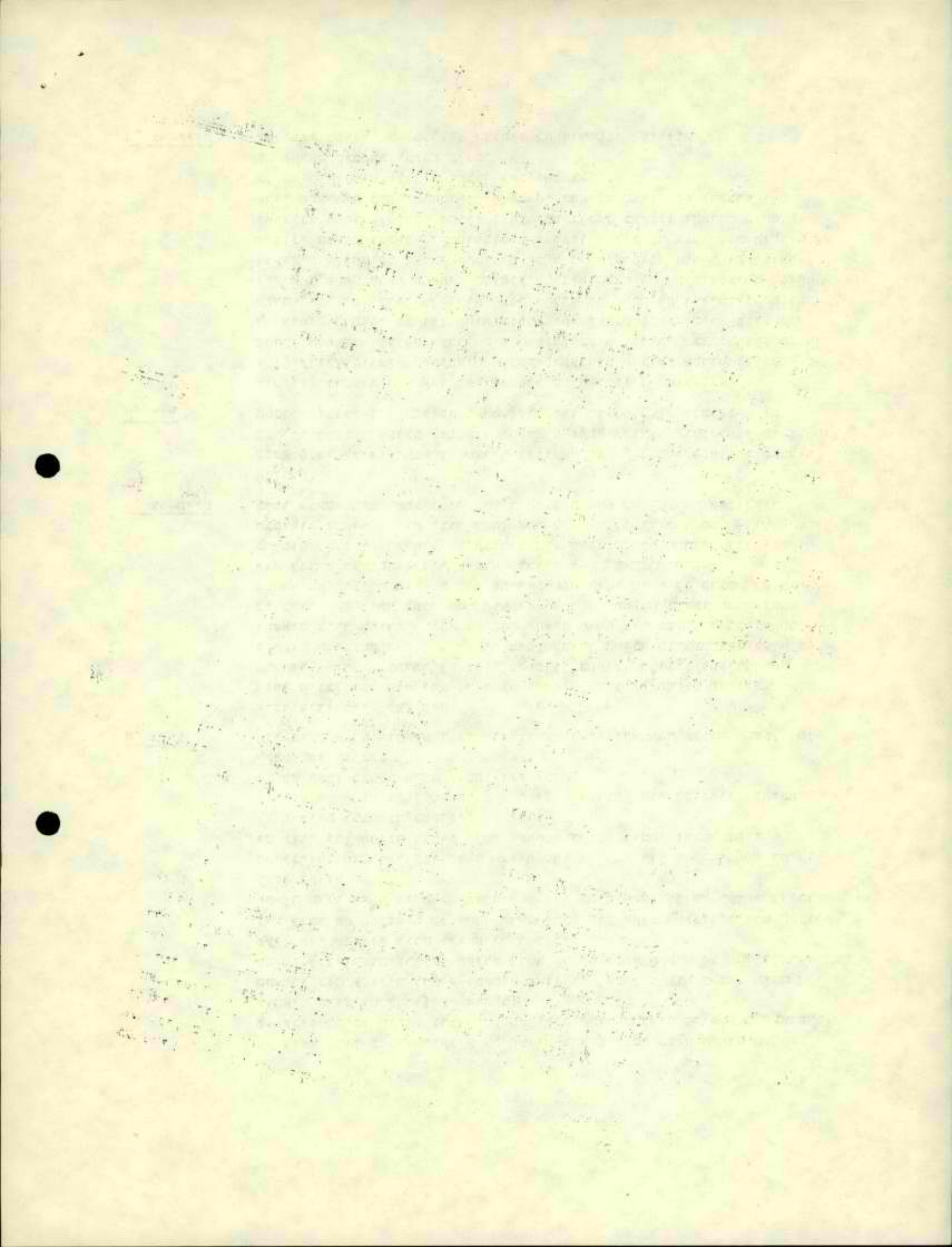
- ההבדל היסודי בין הפעולה ב-15.2.68 וזו שב-21.3.68 בזה שב-21/2 הצהרנו בפעם הראשונה שמגמתנו להלחם ב"פתח" בלבד, ואילו לפני כן נלחמנו בצבא שעמד לצידו. המחשבה שצריך לפגוע רק ב"פתח" מטילה עלינו מגבלות חמורות.

ה' בר-חיים

- ברור שכאשר הצבא מערבי יש להשיב לו מנה אחת אפיים. אך אין לעבר הגבולות כשאיך כוונה לכבס שטח. אשר לתגובה לפעולות הפתח - יש להמשיך בסיטות שהביאו להצלחה כה רבוח בעבר. עלינו לזכר שטרור סדורך במקום הוא למעשה בנסיגה ורצוי, איפוא, להגיע ל- Containment. כשהתחילה ההגירה הגדולה מיד אחרי מלחמת יוני היתה לו הרגשה לא נוחה, כי ברור שקל יותר לפקח על הפלשתינאים כשהם חתה שלטוננו מאשר כשהם נמצאים בגדה המזרחית, מה גם שהם מהוים חומר גלם מצוין לארגוני טרור. המסקנה המתבקשת היא שיש לעשות מאמץ לעודד הסיבה של הפליטים לסתהינו, כסברור, מחד, שהדבר לא יהיה כל סכון בטחוני רציני, ומאידך יקל הלחץ הרובץ מעל חוסיין. צריך גם להתחיל לחשב על חסאום פצויים אינדיבידואליים לפליטים.

ה' ביתן

- אנו חיים עטרה חודשים במצב מהפכני עם רעיונות שאבד עליהם הכלת. נתן לקבע טחי הנחות:
א. לא תחכן מלחמה חדשה נוסח יוני 67.
ב. ספק אם אמנט נכון שהמסך מצב הבינים הנוכחי הוא לטובתנו מבחינה מדינית ומבחינה בטחונית גם יחד.
יש צורך בדוקטרינה צבאית חדשה שתתחשב במצב הנוכחי ובהשלכותיו המדיניות. מצטרף לדעתו של ה' גזית סרצוי למצא מועמד ערבי אשר יש לו ענין בקיום השקט.
התיזה שלנו בדבר מו"מ עם הערבים איננה מתקבלת אפילו על דעת ידידינו ויש לדבר עם המעצמות על משהו חדש. יתכן שיש מקום לחכניה בינים שתעניק מעין חצי עצמאות לגדה לקראת הסדר סופי.
פסימי לגבי עמדת ארה"ב. פעולת כרמה עלולה לשחק תפקיד של קטליזטור וחוסס שהאמריקנים עסויים להגיע למסקנה שאין לתת אמון בשפוט שלנו. רואה שני נושאים חיוניים לדיון עם ארה"ב:
א. ענין בטחון טוסף. ברור שהנושא יהיה קטור בחנאים סיוותנו ע"י ארה"ב.
ב. מציע לדון עם האמריקנים על חכניה בינים לגבי הגדה המערבית.

מנכ"ל

- א. עלינו, קודם כל, לקבוע לעצמנו הדוקטרינה של מטה"ח.
ב. המועקה היסודית במדינה נובעת משלטה פחדים: ממלחמה, משלום וממו"מ.
ג. קיימים בצבור שלטה זרמים: אחד הטוען שיש לחפש הכרעה צבאית שתבטא בכבוט דמסק, עמאן וקהיר, שני הטוען ל"סלמות" הארץ, וסליסי המבקש לחפש דרכים להסדר.
נצטרך, בהקדם האפשרי, לקבוע עמדה מטה"ח ע"י דיון עם הטר, לטת כך תקבע קבוצה עבודה אשר יוטל עליה להכין מצע להתייעצות דחופה עם טה"ח.

תפוצה: ה"ה ביחן, בראון, בר-חיים, גזית, הלל, גב' ורד, לורך, רביב, ריבלין, אלישר.

ו.א.

Page 10

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...
- 8. ...
- 9. ...
- 10. ...

...

...

שונות

תאריך: 18.3.68

אל : מנכ"ל

מאח : יעיש

העתק : רבין, הלל

הנדון: הצעה לשבירת הקפאון המדיני בסכסוך ערב-ישראל

2 טיבות לקפאון: א. התקשחות עמדת נאצר.

ב. אי יכולתו של חוסיין לפעול בצורה עצמאית לחפוש הסדר עם ישראל.

אף כי, בהנחה שהזמן פועל לטובתנו, הקפאון רצוי לנו הרי מדינות ומעצמות רבות רואות בסכסוך שומן בחובו סכנות חמורות והנטייה היא לפנות אלינו כ"צד הרציונאלי" וה"צד המנצח". לנוכח הקושי בפעולה לגבי הסיבה הראשונה לקפאון מציע יעיש לפעול במישור "החוסייני". דעה יעיש היא שיש לפעול לשם שכנוע חוסיין שהוא יכול וחייב לפעול עצמאית.

עלינו לשכנע גם את האמריקאים בכך כי הם עצמם אומרים לחוסיין שאין הוא יכול לפעול לבד ולהרגיז בכך את נאצר. יש לשכנע הירדנים כי נאצר פועל מטעמים אנוכיים. יש להמחיש לירדן הסכנה של התמססות פנימית של הסכנה החזונית מצד ישראל, סוריה ועיראק שינצלו המצב במקרה של משבר.

אפשרות לשכנע חוסיין גם ע"י הבטחת עזרה אמריקאית (כספית דיפלומטית ואפילו צבאית) וגם ע"י הבטחת המיכתן של מדינות ערב בגוף סעודיה, לבנון, הונטייה, לוב ומרוקו. מדינות אלו ישמחו לשבור בכך את ההגמוניה של נאצר. המערב גם יכול להבטיח המיכתן של מדינות כחורכיה ופרס.

גם אם לא תושג התוצאה המקווה ישיג התמרון:

א. פרוד בעולם הערבי.

ב. שבירת ההגמוניה של נאצר.

ג. מאמץ תקיף של חוסיין לדכוי הפח"ח.

ד. החלשת איבתם של אלמנטים פרו-ירדנים בשטחים המוחזקים.

ה. הופעה ישראל כמעונינת בהסדר ובעיני האמריקאים כמשתפים פעולה בחיזוק משטרו של חוסיין.

ו. אפשרות של הפשרת עמדתן הנוקשה של מדינות כצרפת כלפינו.

ז. הופעה בעיני האו"ם והמזכ"ל כגורם חיובי ויתכן שיראו בכך גם אפשרות להראות כגורם פעיל ויעיל בהשגת הסדר.

נציע הכנית זו לאמריקאים ואם יקבלוה מה טוב. באם לא נוכל לומר להם כי הצענו דרך

חיובית ובמסגרת הפוליטית שהם הטיפו לה ולא נעינו.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

שגרירות ישראל
ושינגטון

סודי

מזכר

52. N

אל: ..... המנג"ל

מאת: ..... נ. יעיש, ושינגטון

משרד החוץ
דבר ודבר
22. III. 1968

במענה לפנייתך בחוזר בענין הגשח הצעות גם בשטח
המדיני, רצו"ב" הצעה לשבירת הקפאון המדיני בסכסוך
ערב-ישראל."

נדמה לי כי המצב הפנימי בירדן, מצבו הנחלש של
נאצר והיחסים הבין-ערביים, מהווים תנאים קוניוקטורליים
נוחים לבדיקת ההצעה.

ב ב ר כ ה ,

נ. יעיש

העחק: השגריר
מר ש. הלל, ס/מנכ"ל

..... 18.3.1968 .....

חתימה

תאריך

pass"e

1. 1970, 1971

Содержание: описание работы по изучению влияния на развитие растений различных факторов окружающей среды, в частности, температуры и влажности. Приведены данные о влиянии температуры на скорость роста и развитие растений. Также описаны методы исследования и результаты наблюдений.

В работе описаны результаты исследований по влиянию температуры и влажности на развитие растений. Приведены данные о влиянии температуры на скорость роста и развитие растений. Также описаны методы исследования и результаты наблюдений.

С. С. С. С.

1. 1970

Содержание: описание работы по изучению влияния на развитие растений различных факторов окружающей среды, в частности, температуры и влажности.

от С. С. С. С.

1970.8.81

הצעה לשבירת הקפאון המדיני בסכסוך ערב-ישראל

הסכסוך ערב-ישראל נכנס לתקופת קפאון בגלל שתי סיבות:

- (א) התקשחות עמדת נאצר ובחירתו לפי שעה בדרך של הפסקת כל צעד בדרך להסדר;
- (ב) אי-יכולתו של חוסיין, אפילו רצה בכך, לפעול בצורה עצמאית בעניין חפוש הסדר עם ישראל.

אם כי מבחינה מסויימת הקפאון הנוכחי אולי לטובת ישראל - לפי הגירסה כי הזמן פועל לטובתנו - המעצמות הנוגעות בדבר ומספר לא מבוטל של מדינות מעונינות בהתקדמות לקראת הסדר או לפחות בהרגשה כי הן פועלות כדי לעזור להביא לידי הסדר. המשך הסכסוך נראה בעיניהן כסומן סכנות חמורות וכדוחה פתרון בעיות שנגרמו להן עקב המלחמה וסגירת התעלה כגון נתוק יחסים דיפלומטיים, ייקור תוצרת והוצאה מוגברת של מטבע זר, שחוק נמלים שסחרו עם המזרח דרך התעלה וכו'... (בריטניה, איטליה). במקרה של קפאון או של סכנת התפוצצות, מסורת היא לפנות לישראל כהצד הרציונלי והפעם כמנצח שיכול וצריך להראות "נדיבות לב".

נוכח מיעוט האמצעים שיש בידנו ובידי ידידינו לשנות את המצב בחוף מצרים או להביא לידי שנוי בעמדתו של נאצר, הח"מ מציע לנסות לזעזע את היסוד השני עליו מבוססת מדיניות הקפאון שלו, הוא הבטחון כי חוסיין לא יעיז לפעול בצורה עצמאית כדי להביא להסדר.

הערכה האמריקנית וגורמים מערביים רבים היא כי אין ביכולתו של חוסיין לפעול עצמאית או להתחיל הראשון בהדברות עם ישראל.

עמדתנו עד כה הייתה להצטרף להערכה הנ"ל ולתמוך בהשקפה כי המפתח להסדר נמצא רק בידי נאצר.

אפילו משוכנעים אנו לגמרי, או כמעט לגמרי, בנכונות ההערכה הנ"ל, אני טוען כי מבחינה טקטית ונוכח מצב הקפאון שנוצר עלינו לנקוט בעמדה שונה ולהחדיר את הרעיון כי: דרך המוצא הטובה ביותר בתנאים הנוכחיים היא לשכנע את חוסיין שהוא יכל והוא חייב לפעול עצמאית ולהתחיל בדו-שיח עם ישראל.

Вот основные результаты нашей работы за этот период:

- а) проведена работа по изучению... (не читаются)
- б) ... (не читаются)

Мы с радостью сообщаем о том, что ... (не читаются)

В заключение хочется отметить ... (не читаются)

Спасибо всем участникам ... (не читаются)

С уважением, ... (не читаются)

Итого ... (не читаются)

הנמוקים הם כדלקמן:

(א) ההערכה הנוכחית לגבי חסר יכולת פעולה מצד חוסיין וכאילו המפתח נמצא בידי קהיר ידועה ללא ספק למצרים ולרוסים ומהווה בידיהם אמצעי לחץ וסיוט. בדיוק כפי שאנו מתקוממים נגד טענות והכרזות שמו"ס ישיר בלתי אפשרי, עלינו להתקומם נגד הצהרת עמדה מצד האמריקנים ואחרים שחוסיין לא יכול לפעול עצמאית. כיצד אפשר לצפות שחוסיין יאזור עוז בכלל אם האמריקנים בעצמם אומרים לו השכם וערב כי ברור שהוא לא יכול להרגיז את נאצר.

(ב) מבחינת הירדנים יש לשכנעם, כי נאצר פועל כפי שפועל מסיבות אנוכיות בלי להתחשב כלל באינטרסים החיוניים של ירדן. חוסיין אמר בעצמו פעמים אחדות, כי לגבי ירדן הזמן פועל לרעתה. יש להמחיש לחוסיין את הסכנה של המוטטות פנימית, של הסכנה החיצונית מצד ישראל והתאבון הטריטוריאלי מצד סוריה ועיראק שינצלו המצב במקרה של משבר, יהיה מקורו פנימי או חיצוני.

יש לעזור לחוסיין להכריע לטובת פעולה עצמאית בכמה דרכים:
(1) הבטחה מצד האמריקנים של תמיכה (כספית, דיפלומטית ואפילו אם יהיה צורך - אספקה צבאית);

(2) להקל על חוסיין לגייס את תמיכתן של כמה מדינות ערב כגון לבנון, סעודיה, תוניסיה, לוב, מרוקו. סביר שמדינות אלה חשמחנה לשבור את ההגמוניה השלילית של נאצר על העולם הערבי. המערב יוכל לעזור להבטיח גם תמיכתן של כמה מדינות ידידותיות באזור כגון תורכיה ופרס.

אפילו לא יבטיח תוצאות ממשיות סופית, כלומר הסדר שלום עם ישראל, יביא לנו התמרון היחרונו כדלקמן:

(א) פירוד רציני בעולם הערבי.

(ב) החלשת מעמדו של נאצר כלפי חוץ בעולם הערבי - וסכויים שכתוצאה מאבדן יוקרה בעולם הערבי יחוללו זעזועים פנימיים נוספים.

(ג) מאמץ תקיף מצד חוסיין ושתוף פעולה אתנו לדכא הפח"ע.

(ד) החלשת איבתם כלפינו של האלמנטים הפרו-ירדניים שבקרבת האוכלוסייה באזורים המוחזקים.

(ה) נופיע בעיני האמריקנים (וידידים אחרים) כמעוניינים בהסדר באפן כנה, ונמנע מעלינו לחץ בכיוונים הלא רצויים, למשל קונצסיות לנאצר, פתיחת התעלה בצורה זו או אחרת וכו'.

(ו) נוכיח כי אנו מעוניינים בחזוק "המחנה הפרו-מערבי".

(ז) נפגין כלפי האמריקנים הזדהות פעילה ומעשית ושתוף פעולה בהשגת יעדם המדיני שנשאר עדין במידה רבה, שמירה על המשטר הנוכחי בירדן והחזקת ירדן בתוך המחנה הפרו-מערבי.

(ח) יתכן כי שבירת הקפאון תאפשר לכמה מדינות ובראש וראשונה לצרפת להפשיר את עמדתן כלפינו.

(ט) נופיע אף סוף סוף בעיני מזכירות האו"ם כגורם חיובי, כי יתכן והיא תראה בחרגיל פתח תקוה להשתחרר מהאשמה הכבדה של חסר יעילות, חסר פעולה וחסר יכולת של האו"ם כמכשיר להסדר סכסוכים. כלפי חוץ וגם עבור חוסיין בודאי שיהיה רצוי לתת לאו"ם תפקיד נכבד ולמרכזי בחרגיל. יארינג יחזור בו מרגש הסכלון והיאוש ותורחק הסכנה של התפטרותו עם כל הרכוך בה מבחינת פעילות מועבי"ט.

אם נציע את התכנית לאמריקנים לפעולה והם יסכימו לה - מה טוב. אולם והיה אם יסרבו וידחו אותה, גם בכך נזכה ביתרון טקטי כי בוכוחים והתדיינות בעתיד לבוא נוכל תמיד להשתמש בנמוק שאנו הצענו דרך חיובית ובמסגרת הפוליטית שהם הטיפו לה כל הזמן - ולא נענינו.

נ. יעיש

11/3/68
15.3.1968

- (k) ...
- (l) ...
- (m) ...
- (n) ...

- (o) ...
- (p) ...

- (q) ...

... - on ...
 ...
 ...
 ... - ...

אל : שר החוץ

מאת : המנהל הכללי

סיכום שיחה בין ראש הממשלה
ושר החוץ ב- 2.3.68

השתתפו: ד"ר יעקב הרצוג
מר גדעון רפאל

1. הסדר עם מצרים צריך להיות מושטת על פירוז סיני ואמצעים המבטיחים חופש השייט במיצרי טיראן, קיום מעבר חופשי לאוניות ישראליות בתעלת סואץ. אין צורך בשלב זה לקיים דיון על תנאי השלום עם מצרים, עד אשר יחברר שיש סיכוי ממשי לקיום משא ומתן.
2. יש להענות לפנייתו של צ'ארלס לפגישה ולמסור על פניה זו לועדה המדינית המצומצמת של המערך ובעקבותיה לועדת הבטחון של השרים.
3. ירושלים, יש למנוע ולבטל הפרסום על תוכניות הבניה בשטח המופקע.
- יש לבוא בדברים עם שר המשפטים בדבר עתוי הגשת "חוק ירושלים". לברר אם אפשר למצוא פתרונות אדמיניסטרטיביים. שוללים קיום מפגן מיוחד לציון יום אחד העיר. ממליצים על ביקור המוני ביום זה ליד הכותל המערבי. שוללים הגשת "חוק ירושלים" בכנסת לציון איחוד ירושלים.
4. הובע תמרון על פרסום הצווים של שר הפנים על השטחים המוחזקים וגשר אלנבי, ללא תאום עם יתר המשרדים. הובעה דאגה לתהודה הרבה שהפרסום עורר. סוכם שהממשלה תפרסם אחרי ישיבתה הודעה מסבירה ומרגיעה.

STATE OF TEXAS
COUNTY OF _____

BEFORE ME, the undersigned authority, on this _____ day of _____, 20____, personally appeared _____, known to me to be the person whose name is subscribed to the foregoing instrument, and acknowledged to me that he executed the same for the purposes and consideration therein expressed.

My commission expires _____

Notary Public for the State of Texas

Witness my hand and seal this _____ day of _____, 20____.

I, _____, do hereby certify that _____ is the true and correct copy of the original instrument filed for record in my office on this _____ day of _____, 20____.

My commission expires _____

Notary Public for the State of Texas

I, _____, do hereby certify that _____ is the true and correct copy of the original instrument filed for record in my office on this _____ day of _____, 20____.

My commission expires _____

Notary Public for the State of Texas

5. שליח או-תאנט לבדיקה המצב בשטחים המוחזקים.
סוכס להמליץ בפני הממשלה לקבל שליח במתקונח "שליחות
גוסינג".
6. חסימה התעלה. יש לבדוק אם ובאיזה אמצעים נקט צ.ה.ל.
7. ספרו של איטר הראל. על שה"ח לעלות את הענין מחדש
בממשלה בעקבות הזהרות שגרידנו בארגנטינה וחווה דעת מנהל
מל"ט.
8. מנהל לשכה רוה"ט. נידונו מספר הצעות.

בברכה,

גדעון רפאל

222 ככ

אליהו ששון
שר המשטרה

ירושלים

אל : ראש הממשלה

ט ו ד י

מאת : א. שרון

הנדון: לגורל הגדה המערבית (ד')

אדוני ראש הממשלה,

להלן אני מעלה, לחשומה לבך ולב חברי הממשלה, כמה מהנימוקים להחנגדותי לסיפוח הגדה המערבית - "יהודה ושומרון" - למדינת ישראל. אני ערשה זאת לרגל הויכוח הציבורי הנרחב המתנהל בימים אלה בעתונות, בכינוסים ובסימפוזיונים למיניהם בנושא זה :

(א) צירופה של הגדה המערבית יעלה את מספר החוטבים הערביים במדינה לכ- 1.200.000 ויהפוך אותה, למעשה, למדינה דו-לאומית ובעתיד הלא-רחוק למדינה בעלת רוב ערבי. והלא, כזכור, מניעת יצירת מצב כזה היא, במשך עשרים שנה, היסוד העיקרי להחנגדותנו הקיצונית להחזרת הפליטים הערביים לארץ.

(ב) 300 אלף הערבים אזרחי ישראל השלימו בקושי, במשך עשרים שנה קיום המדינה, עם גורלם כמיעוט במדינה יהודית. אולם עם סיפוח הגדה למדינה הם יצטרפו אל אחיהם שם ויהיו ביחד 40-45%. מיעוט גדול כזה לא ייחשב יותר כמיעוט, אלא שותף רשמי לכל דבר במדינה.

(ג) טעות בידי אלה המניחים, כי נוכל להרשות לעצמנו, או כי יעלה בידנו, לטולל מאח חוטבי הגדה - אם יצורפו אלינו - את זכויותיהם אפוליטיות למשך חמש או עשר שנים ולמנוע מהם את הזכות לבחור ולהיבחר לכנסת ולכל המוסדות הממלכתיים והציבוריים האחרים. ראשית - הם יתקוממו נגד זה ודעת הקהל בעולם, כולל מוסדות או"ם, שאנו לא מעט תלויים בה, הצדיק אותם. ושנית - ספק אם תפוצת ישראל בעולם תסלים עם מדיניות הפלייה כזו, ועל אחת כמה וכמה הדור היהודי הצעיר בארצות-הברית הנלחם כיום כאומץ ובעוז, כפי שאנו עדים לכך, נגד אפליית הכושים. וכאן ראוי לציין, כי הדור הצעיר הזה הוא, הוא ולא אחר, המועמד העיקרי לעליה לישראל והמטענת העיקרית לביצור המדינה.

(ד) מחייבי סיפוח הגדה טוענים, כי עליה גדולה מארצות המערב תפתור את הבעיה הדמוגרפית וחשמור על אופיא היהודי של המדינה. אין איש בישראל יזיננו מתפלל בוקר וערב לעליה גדולה כזאת. אולם אם לדרון לפי

המצב כיום - שמונה חודשים בלבד אחר נצחוננו המפואר של צה"ל - ניזרחה, לצערנו הרב, כי אין כל וודאות שאכן נזכה, בשנה הקרובה או בשנים הקרובות, לעליית המוניט, לעליית מאות אלפים, אלא אם כן יקרה נס ותפתח רוסיה את שעריה וחתיר ליהודיה לעלות לישראל.

ה) סיפוח הגדה עלול להיות, בטווח ארוך, סיכון בטחוני במקרה של מלחמה נוספת בינינו לבין המדינות הערביות. שכן אין הסמירה והפיקוח על 300.000 ערבים דומים לסמירה ולפיקוח על 1.200.000 ערבים וקרוב לודאי שנעמוד אז לפני כל הבעיות של מדינה רב-גזעית, שבה המיעוט הוא עויין באופן פוטנציאלי ונתמך בחזקה על ידי בני אותו גזע עצמו שמעבר לגבולות.

ו) ארץ-ישראל השלימה, כמדינה מעורבת יהודית-ערבית, עשויה שלא במתכוון, להצמיח חיץ בינינו ובין החפוצה היהודית. שכן יהודי הגולה רוצים למצוא אצלנו - "מדינה של יהודים" - באופיה, בהרבוטה, בשפתה, במנהגיה ובחורי שלה, ולא מדינה שאוכלוסייתה מעורבת ורב גוונית. מדינה יהודית במלוא מובנה ומשמעותה של המלה כפי שאפן מיסדיה הציונים. אולם עם סיפוח הגדה היא לא תהיה יותר כזאת לעולם.

ז) הגדה כיום משתקפת בחודעתנו, בחודעת העולם ובחודעת הערבים עצמם כשטח ערבי. היא משתקפת כך לא מכה שליטתו של חוסיין בעטרים השנים שחלפו, אלא מכה העובדה שהיא מאוכלסת בכמה מאות אלפי ערבים, אשר לפי טעור הרבוי הטבעי אצלם ולפי חיטובי אנשי הסטטיסטיקה אצלנו, יהיו, יחד עם אלה שבמדינה כיום וברצועת עזה, כשני מיליונים כעבור חמט עשרה שנה וכי מספר זה ילך ויגדל בצורה ניכרת משנה לשנה. טרם ראיות היסטוריות מ"דברי הימים" או ממקורות אחרים, יהודיים ולא יהודיים, לא ישנו עובדה זאת.

ח) מלחמת שטת הימים פרצה לא רק את גבולות ארצות ערב, אלא גם את גבולות ישראל. יהודים מבקרים כיום בטכס, בקוניטרה, בעזה ובערים אחרות שהיו עד לפני חטעה חודשים תחת שלטונן של ירדן, סוריה ומצרים. אך גם ערבים מהערים האלו ומהאזורים שלהן מבקרים כיום בירושלים, בתל-אביב, בחיפה ובערים ישראליות אחרות. הכל נראה שפיר, הכל נראה חלק ונדמה שכאילו אדירת אחווה אופפת את "ארץ-ישראל השלימה". אבל חטא הוא, חטא לאומי, לא לתת את הדעת לתוצאות מגע חברתי זה על דמות החברה הישראלית. מדינת ישראל קמה כמדינה יהודית עם אוהיינסציה מערבית מובהקת. עטרים שנות הבנין והביטוס שעברו עליה והמבחנים הקשים שעמדה בהם הראו כי אוריינסציה תרבותית זו נכונה ומועילה ויש להיזהר מכל סטיה או חריגה ממנה. את ההוכחה לכך אפשר למצוא מהטוואת מצבם של

העולים מארצות ערב ומהרי האטלס עם הגיעם ארצה - למצבם כיום. לחוסר המגע של עולים אלו עם ארצות מוצאם הייתה הטפעה חיובית רבה על התאקלמותם המהירה בארץ ועל ספיגתם את תרבות המערב והטאלה אשר תובעי הסיפוח חייבים לתת עליה תשובה ברורה וסקולה די צרכה היא : מה תן האמפליקציות העלולות לצמוח ממגע חברתי הדוק בין היהודים היקרים האלה, המהווים כ- 50% מחושבי המדינה, לבין 1.200.000 ערבים לאחר שתסופח אלינו הגדה?

ט) שיקולים של אסטרטגיה צבאית יט להם, ללא ספק, מסקל רב בכל משא ומתן מדיני. אבל אסור שיהיה להם מסקל מכריע. שכן מטרתנו הראשית והראשונה בכל מו"מ צריכה להיות : "לא נצחון נוסף במלחמה הבאה אלא מניעתה". שכן ראשית - הצרכים האסטרטגיים הנראים היום כחיוניים עשויים להיות מיוחדים בעוד עשר או עשרים שנה. שנית - היחרון שאנו רואים כיום בנהר הירדן כחיץ המפריד בינינו לבין הירדנים עלול במרוצת הזמן להתאזן בצורך בטמירה מעולה ובפיקוח קפדני ומחמיד על מיליון או שני מיליון הערבים שימצאו בתוך המדינה. ושלישית - הערבים לא חמיד התקיפוננו בשל היחרונות הסופוגרפיים שהיו להם, ואותם יחרונות סופוגרפיים לא מנעו עד כה מישראל נצחון מהיר ומוחץ.

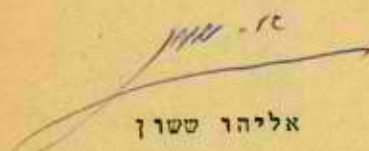
י) אם תפוקת הפועל הישראלי מוערכת בשני שלישים מתפוקת הפועל במערב אירופה ובשליש מתפוקת הפועל בארצות-הברית, הרי אפשר להניח כי תפוקת הפועל הערבי בגדה הרגה למטה מזה. ועל כן מיזוג הגדה עם המשק הישראלי רק יגביר, איפוא, את נטיית הפועל הערבי להעלות את רמת מחיתו בלי נכונות מקבילה להגדיל את פריונו וכלכלת הגדה תיהפך לנטל על הכלכלה הישראלית שבעצמה טרם הגיעה לביסוס ולעצמאות. וכאן הכרחי לומר ברורות: אל-לנו להשתעשע באשליה שחושבי הגדה יכירו לנו חודה על העלאת רמת חיותם ונלמד נא מאכזבותיהם של אחרים - מאכזבת צרפת כאלג'יריה, מאכזבת בריטניה בארצות-ערב ומאכזבת ארצות-הברית בארצות שהיו וחיות ממנה עד היום הזה. הרגשות הלאומיים עוררים ואין לקנותן ביתרונות כלכליים ואל-נא נשכח שאט נספח את הגדה, נצטרך לנהל את יחסינו עם חושביה תוך כדי העמולה ארסית ופעולות הסרדה מצד מדינות ערב - דבר שיפחית במידה ניכרת מהתועלת הפוליטית והחברתית שאנו רשאים לצפות לה מהושטת עזרתנו הכלכלית.

אדוני ראש הממשלה,

דומני כי מותר להניח שבעיות מדיניות גורליות עשויות לעמוד לפנינו בחודשים הקרובים ולא מן הנמנע שיופעל עלינו לחץ חזק בין מצד יריכינו ובין

מצד ידידינו למען ניסוג לפחות מחלק מהשטחים שבידינו - אם כתוצאה מהחמרת
המצב הבינלאומי, אם כתוצאה מהסכם סובייטי - אמריקאי, אם כתוצאה מהסכמת
אחת המדינות הערביות לנהל שיחות עמנו ואם כתוצאה מסיבות אחרות. במקרה כזה
נצטרך, כמובן, לחפש ולקבוע לעצמנו מדיניות כזאת שתהלוך את שאיפת הדורות
למדינה יהודית, שאין נשקפת לה, לפחות, סכנה מבפנים, מחושבים בעלי לאום
אחר. בעשרה הנימוקים הנ"ל יש כדי לסייע לנו לבחור את דרכנו.

ב ב ר כ ה,

אליהו ששון

העתקים : אל חברי הממשלה
אל מזכירת הממשלה

אל : שר החוץ

מאח : המנהל הכללי

סיכום שיחה בין ראש הממשלה
ושר החוץ ב- 2.3.68

השתתפו: ד"ר יעקב הרצוג
מר גדעון רפאל

1. הסדר עם מצרים צריך להיות מושטת על פירוז סיני ואמצעים המבטיחים חופש השייט במיצרי סיראן, קיום מעבר חופשי לאוניות ישראליות בתעלה סואץ. אין צורך בשלב זה לקיים דיון על תנאי השלום עם מצרים, עד אשר יתברר שיש סיכוי ממשי לקיום משא ומתן.
2. יש להענות לפנייתו של צ'ארלט לפגישה ולמסור על פניה זו לועדה המדינית המצומצמת של המערך ובעקבותיה לועדת הבטחון של השרים.
3. ירושלים, יש למנוע ולבטל הפרסום על תוכניות הבניה בשטח המופקע.
- יש לבוא בדברים עם שר המשפטים בדבר עחוי הגשת "חוק ירושלים". לברר אם אפשר למצוא פתרונות אדמיניסטרטיביים. שוללים קיום מפגן מיוחד לציון יום אחוד העיר. ממליצים על ביקור המוני ביום זה ליד הכותל המערבי. שוללים הגשת "חוק ירושלים" בכנסת לציון איחוד ירושלים.
4. הובע תמהון על פרסום הצווים של שר הפנים על השטחים המוחזקים ובשר אלנבי, ללא תאום עם יתר המשרדים. הובעה דאגה לתחודה הרכה שהפרסום עורר. סוכם שהממשלה הפרסם אחרי ישיבתה הודעה מסבירה ומרגיעה.

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

5. שליח או-תאנט לבדיקת המצב בשטחים המוחזקים.
טובס להמליץ בפני הממשלה לקבל שליח במתקונת "שליחות
גוטינג".

6. חסימת התעלה. יש לבדוק אם ובאיזה אמצעים נקט צ.ה.ל.

7. ספרו של איסר הראל. על שה"ח לעלות את הענין מחדש
בממשלה בעקבות הזהרות שגרירנו בארגנטינה וחוות דעת מנהל
מל"ט.

8. מנהל לשכת רוה"מ. נידונו מספר הצעות.

בברכה,

גדעון רפאל

1. The first part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

2. The second part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

3. The third part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

4. The fourth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

MEMBER

ADDRESS

3/3/68

אל : שר החוץ

מאת : המנהל הכללי

סיכום שיחה בין ראש הממשלה
ושר החוץ ב- 2.3.68

השתתפו: ד"ר יעקב הרצוג
מר גדעון רפאל

1. הסדר עם מצרים צריך להיות מושג על פירוז סיני ואמצעים המבטיחים חופש השייט במיצי טיראן, קיום מעבר חופשי לאוניות ישראליות בתעלת סואץ. אין צורך בשלב זה לקיים דיון על הנאי השלום עם מצרים, עד אשר יתברר שיש סיכוי ממשי לקיום משא ומתן.
2. יש להענות לפנייתו של צ'ארלס לפגישה ולמסור על פניה זו לועדה המדינית המצומצמת של המערך ובעקבותיה לועדת הבטחון של השרים.
3. ירושלים, יש למנוע ולבטל הפרסום על תוכניות הבניה בשטח המופקע.
- יש לבוא בדברים עם שר המשפטים בדבר עתוי הגשת "חוק ירושלים". לברר אם אפשר למצוא פתרונות אדמיניסטרטיביים. שוללים קיום מפגן מיוחד לציון יום אחוד העיר. ממליצים על ביקור המוני ביום זה ליד הכותל המערבי. שוללים הגשת "חוק ירושלים" בכנסת לציון איחוד ירושלים.
4. הובע תמרון על פרסום הצווים של שר הפנים על השטחים המוחזקים וגשר אלנבי, ללא תאום עם יתר המשרדים. תוכנה דאגה לתהודה הרבה שהפרסום עורר. סוכם שהממשלה תפרסם אחרי ישיבתה הודעה מטבירה ומרגיעה.

10/2/54

10/2/54
10/2/54

MEMORANDUM FOR THE RECORD
10/2/54

MEMORANDUM FOR THE RECORD
10/2/54

1. The first part of the report deals with the general situation in the country. It is noted that the economy is showing signs of recovery, but that there are still many problems to be solved. The government is taking steps to improve the situation, but more action is needed.

2. The second part of the report deals with the financial situation. It is noted that the government has a large budget deficit, and that this is a major problem. It is suggested that the government should take steps to reduce its spending and to increase its revenue.

3. The third part of the report deals with the social situation. It is noted that there is a high level of unemployment, and that this is a major problem. It is suggested that the government should take steps to create more jobs and to improve the living standards of the people.

4. The fourth part of the report deals with the political situation. It is noted that there is a general feeling of dissatisfaction with the government, and that this is a major problem. It is suggested that the government should take steps to improve its performance and to increase its popularity.

5. The fifth part of the report deals with the international situation. It is noted that the country is facing a difficult international situation, and that this is a major problem. It is suggested that the government should take steps to improve its relations with other countries and to increase its international standing.

א. נאום ה-11-1948
ב. לביקור הוועדה המאומתת
ג. המאמץ
ד. "שליח-גלויות"
ה. המאמץ

- 6. חסימת התעלה. יש לבדוק אם ובאיזה אמצעים יבוצעו.....
- 7. ספרו של איסר הראל. על שה"ח לעלות את העניין מחדש בממשלה בעקבות הזחרות שגרירנו בארגנטינה וחזות דעת מנהל מל"ט.
- 8. מנהל לשכת רוה"מ. נידונו מספר הצעות.

בברכה,

גדעון רפאל

משרד החוץ

ירושלים, ל' בכסלו תשכ"ח
1 בינואר 1968

טודי ביותר

אל : שר החוץ והמנכ"ל

מאח : מרדכי גזית

מצ"ב התזכיר.

כדי שלא לדחות את הגשתו סיימתי את הכנתו
ב-1 בינואר למרות שבוודאי מרובה בו עדיין החסר.

הנני מציע איפוא כי לאחר העיון בתזכיר תציינו
מהם הדברים שרצוי להמשיך בכירורס.

אני מקווה כי דרך זו נראית גם לכם עדיפה על
השהיית ההגשה.

ב ב ר כ ה ,

152 11311

UNITED STATES

OFFICE OF THE

SECRETARY OF THE INTERIOR

WASHINGTON, D. C.

TO THE SECRETARY OF THE INTERIOR

FROM THE SECRETARY OF THE INTERIOR

RE: [Illegible]

[Illegible text]

[Illegible text]

[Illegible text]

[Illegible]

הערות מכוא

1. מספר חכניות השלום, כמספר האפשרויות התיאורטיות. כפי שזכור לכם הייתי גם אני שותף להכנת כמה חכניות בחודשי הקיץ. חכניות אלה מצויות במשרד ועומדות לרשותכם כמובן.

בחזכיר המצ"ב הסתפקתי בהבאת שתי גישות. האחת, המכונה "גישה א" והמביאה את הראייה הבטחונית והשניה המכונה "גישה ב" והמביאה ראייה הדרגתית (נסיגה מליאה תמורת הסכם שלום ותנאים קשים יותר לערבים תמורת הסדרים חלקיים). מובן מאליו שאין אלה ^{לפי} מודלים וניתן להרכיב את שתי הגישות יחד בצורות שונות.

למותר לומר, כי "הראייה הבטחונית" איננה מובאת בשם גורם זה או אחר בצה"ל אלא מהווה נסיון כללי לסמן סימון ראשון קווים לפתרון הבעיות הבטחוניות אליבא דאותם גורמים בטחוניים שגורסים מצוי כל האפשרויות להגיע לשלום בטרם נחייאש מהשגתו. אנו מניחים שהגורמים הללו יוכלו להוסיף עוד כהנה וכהנה כשם שאינני מוכן לשלול מראש שהם לא ימצאו טעם בכמה מן הדברים המופיעים בפרק על "הראייה ההדרגתית".

2. לגבי השאלה במה יש להתחיל את המו"מ, סבורני שהתשובה היא כי הבסיס המינימאלי צריך להיות הסדר נוסח בריה"ם - יפאן.

3. סבורני שעלינו לחתור לשלום נפרד עם ירדן (בין אם על יסוד חוזה שלום בין אם על יסוד הכרזה לפי המתכונת היפאנית - טובייתית) ולהבטיח, ככל שזה ניתן, כי שלום זה יבוצר. לגבי מצרים יש למצות את כל האפשרויות להגיע להסדר כולל, אך בליח ברירה יש להסתפק בהסדרים חלקיים בתנאים שהם יהיו מחייבים ולא לפי מתכונת הסדר הנסיגה מ-1957.

4. בקשר לנושא השייט בסואץ קיים גם שיקול טקטי. מהוך הנחה שיופעל עלינו לחץ לאפשר את פתיחת התעלה יש לשקול אם לא מוטב כי אנו נקדים וננקוט יוזמה לאג"מ "ישראל מוכנה מצדה לאפשר מייד את פתיחת התעלה כדי שהיה פתוחה לשייט לכל אפילו אם בינתיים ישראל ומצריים ימנעו משייט". גישה מעין זו עשויה להסיר את הלחץ מעלינו לסגת "כמה מילים" ולכווננו לעבר שני הצדדים לאפשר שייט למען הכלל.

5. שמחי לב כי במכתבך ליארינג מ-27 בדצמבר הנך מעלה את נושא החרם. סבורני כי עלינו להתמיד בהזכרת נושא זה אם כי להלכה מובן מאליו הוא כי ^{פר} מסיים מצב הלוחמה ומאכנון מצב של שלום יהיה החרם בטל ומבוטל ויוקמו יחסי סחר.

6. בעיית הסכמי ההגנה הערביים ראוייה להשומת לבנו. יתכן שקיימת סתירה בין מצב של שלום עם ישראל לחברות בהסכמי הגנה אלה.

7. לא נראה לי כי אפשר להתנות את פתיחת המגע הסודי בהפסקת פעולות החבלה, אך אם יתמיד המגע ^{פר} הצד הערבי יש להתנות את המשכו בזה ובפיתוח פעולות נגד הפעולות הללו.

168 1.6 J
- 505

Section 1

The first part of the document, which is the most important part, is the introduction. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand.

The second part of the document is the main body. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand.

The third part of the document is the conclusion. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand.

The fourth part of the document is the appendix. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand.

The fifth part of the document is the bibliography. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand.

The sixth part of the document is the index. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand.

The seventh part of the document is the glossary. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand.

The eighth part of the document is the list of figures. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand.

The ninth part of the document is the list of tables. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand. It is written in a very simple and clear style, and it is very easy to understand.

cerns the relative virtues of clean and dirty bombs. Bernard Brodie has pointed out that when one considers the special requirements of deterrence, in contrast to the requirements of a war that one expects to fight, one may see some utility in the super-dirty bomb.⁹ As remarked in Chapter 10, this conclusion is not so strange if we recognize the "balance of terror" as simply a massive modern version of an ancient institution, the exchange of hostages.

Here perhaps we perceive a disadvantage peculiar to civilized modern students of international affairs, by contrast with, say, Machiavelli or the ancient Chinese. We tend to identify peace, stability, and the quiescence of conflict with notions like trust, good faith, and mutual respect. To the extent that this point of view actually encourages trust and respect it is good. But where trust and good faith do not exist and cannot be made to by our acting as though they did, we may wish to solicit advice from the underworld, or from ancient despotisms, on how to make agreements work when trust and good faith are lacking and there is no legal recourse for breach of contract. The ancients exchanged hostages, drank wine from the same glass to demonstrate the absence of poison, met in public places to inhibit the massacre of one by the other, and even deliberately exchanged spies to facilitate transmittal of authentic information. It seems likely that a well-developed theory of strategy could throw light on the efficacy of some of those old devices, suggest the circumstances to which they apply, and discover modern equivalents that, though offensive to our taste, may be desperately needed in the regulation of conflict.

⁹ Compare p. 239 below.

From "Strategy of Conflict"
by Thomas C. Shelling
Harvard Un. Press, 1960

8. מושכל ראשון בעיני הוא כי חשוב מאד שישראל לא תצא ממלחמה ששה הימים בתוצאה של העדר הסכם של שלום או מצב של שלום, כדי שלא יופגן לעיני כל כי לבעיית ישראל - ערב אין כל פתרון קרוב. בקשר לכך אסור שייעלם מעינינו השיקול כי בעקבות נצחון מזהיר, בדומה לזה שהיה ביוני, קל יותר לגלות גמישות ולרדת מזירת ההתגוששות הצבאית הממושכת מאשר לאחר תוצאה של תיק"ו.

9. חשוב כי נקמיד על ניהול מו"מ עם ירדן ומצרים בעת ובעונה אחת. גם אם היעד במו"מ עם ירדן יהיה הסדר כולל ואילו עם מצרים הסדר חלקי נוכל להגדיל את סכויי ההסדר עם ירדן, אם באותו זמן ננהל מו"מ עם מצרים.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Handwritten marks resembling a closing parenthesis or a similar symbol on the right edge of the redacted area.

Main body of the page containing very faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side.

Vertical handwritten mark on the right edge of the page.

Vertical handwritten mark on the right edge of the page.

גוף התזכיר : שני מודלים להסדר

גישה א' : הראייה הבטחונית

גורמים בטחוניים ישראלים אינם מאמינים בכך כי הסדרים החומים עם מצרים וירדן, אם יכללו נסיגה מליאה מן השטחים, יוכלו להבטיח את האינטרסים הישראליים החיוניים גם אם יחממו בתום לב על-ידי נאצר וחוסייין.

ואלה הם האינטרסים החיוניים :

כלפי מצרים

1. מניעת היערכות כוחות מצרים בסיני.
2. שיטת ישראלי דרך מיצרי אילת.
3. שיטת ישראלי בסואץ.

כלפי ירדן

1. פתרון הבעיה הפלשתינאית.
2. מניעת איום על האזורים החיוניים של המדינה על-ידי רכוז כוחות אויב בגב הרי יהודה ושומרון.
3. בטחון שוטף.

אפאלו המדובר בהסכם שלום כולל וחתום כדין אין מאמינים כי הצד השני יקיים אותו לאורך זמן. לגבי מצרים מעריכים שאין סכוי סביר שנאצר ירצה להגיע להסדר כזה אך גם אם יקרה הדבר הכלתי צפוי והוא יחחום על הסדר, יתכחש לו במקדס או במאוחר. לגבי ירדן מעריכים כי אין בכוחו של חוסייין להחזיק מעמד זמן מתקבל על הדעת אחר החתימה.

בשל כך ניתן לסכם את הראייה הבטחונית, כללהלן :

על דרך השלילה

1. אין בחתימת הסכם, גם אם הוא הסכם שלום כולל, כדי להבטיח לישראל בטחון של ממשי לחקופה מתקבלת על הדעת אם הסכם זה מגוסס על נסיגה מליאה.
2. אין בהסכם בדבר פירוז שטחים, גם כשהוא כולל אמצעי פיקוח ישראליים (טיסות, זכות לערוך בדיקה וכיו"ב), כדי לשמש תחליף נאות לשליטה ישראלית פיזית (באמצעות מאחזים).
3. אין בפטרולים משותפים כל תועלת ולהיפך יש בהם נזק שכן הם עלולים לאפשר לצד השני לטעון, כאשר יארעו פעולות הכלה, בשטחנו : "ראו הרי פטרלנו יחדיו ולא ניתן היה למנוע את מעשה הפשע, אל תאשימונו איפוא באחריות לפעולות אלה".

הנ"ל אינו מייצג את דעת הממשלה אלא את דעת הוועדה
המיוחדת להגנת המדינה

ARTICLE 10. -

SECTION 1. -

...

...

SECTION 2. -

1. ...
2. ...
3. ...

SECTION 3. -

1. ...
2. ...
3. ...

...

...

...

SECTION 4. -

1. ...

2. ...

3. ...

1. The first section of the document defines the term "document" as any written or printed communication, including but not limited to letters, memoranda, reports, and other communications, which are received by or transmitted through the office of the Director of the Bureau of the Census.

2. The second section of the document defines the term "confidential" as any information, document, or communication which is received by or transmitted through the office of the Director of the Bureau of the Census, and which is of such a nature that its disclosure would be injurious to the national defense.

SECTION 3

3. The third section of the document defines the term "employee" as any person who is employed by the Bureau of the Census, and who is subject to the provisions of this document. This section also defines the term "contractor" as any person who is employed by the Bureau of the Census under a contract, and who is subject to the provisions of this document.

4. The fourth section of the document defines the term "information" as any data, facts, or communications, in any form or by any means, which are received by or transmitted through the office of the Director of the Bureau of the Census.

5. The fifth section of the document defines the term "document" as any written or printed communication, including but not limited to letters, memoranda, reports, and other communications, which are received by or transmitted through the office of the Director of the Bureau of the Census. This section also defines the term "document" as any document, report, or communication, in any form or by any means, which is received by or transmitted through the office of the Director of the Bureau of the Census, and which is of such a nature that its disclosure would be injurious to the national defense.

SECTION 4

6. The sixth section of the document defines the term "document" as any written or printed communication, including but not limited to letters, memoranda, reports, and other communications, which are received by or transmitted through the office of the Director of the Bureau of the Census.

7. The seventh section of the document defines the term "document" as any written or printed communication, including but not limited to letters, memoranda, reports, and other communications, which are received by or transmitted through the office of the Director of the Bureau of the Census.

8. The eighth section of the document defines the term "document" as any written or printed communication, including but not limited to letters, memoranda, reports, and other communications, which are received by or transmitted through the office of the Director of the Bureau of the Census.

SECTION 5

9. The ninth section of the document defines the term "document" as any written or printed communication, including but not limited to letters, memoranda, reports, and other communications, which are received by or transmitted through the office of the Director of the Bureau of the Census.

2. הם ערובה יעילה להבטחת פירוזם של יהודה ושומרון מכל נשק ארטילרי, ושריון.

פירוט נוסף

1. הקטע שבין צפון ים המלח וגשר דאמיה (כ-35 ק"מ אורך) יהיה בבעלות רבונית ירדנית שלימה אך יוכל להחטט על נקלה על-ידי כוחות צה"ל שינועו מן הרצועות הישראליות שמצפוננו ומדרומו.

2. ההסכם עם ירדן יוכל לקבוע שהרצועות בככר הירדן המצאנה בשליטת ישראל למשך תקופה נקובה בלבד (עשר שנים, למשל) כדי ליטול על-ידי כך את העוקץ מן הטענה בדבר התפשטות ישראלית. אלטרנטיבית, אפשר לקבוע כי הסדרים אלה יהיו קיימים עד שהיארענה שתי ההתפתחויות : א) יחתמו הסכמי שלום עם שאר מדינות ערב; ב) תפחר בעיית הפליטים.

3. תמורת הרצועות בבקעת הירדן העניק ישראל לירדן גישה לעזה ולחיפה ובכך יוצר רושם של הסדר "קח ותן" בין שתי המדינות. (לישראל : מערבים עד לדאמיה ולקליה; לירדן : עד לעזה ולחיפה).

4. על חיוניות הרצועות בבקעת הירדן לא מן דפליג אך לגבי טפוח רצועות בשוליים המערביים של שומרון יש הסוברים כי שכרנו יצא בהפסדנו. "למה לנו לספח את טולכרם וקלקליה על תושביהם ; אולי מוטב לנו אפילו "להחזיר" לשלטון הירדני את אוס-אל-פחם וסביבותיה. לשם מה להגדיל את מספר הערבים בישראל כשאינן בכך תועלת בטחונית ופיזוי הסיטורי - רגשי?

5. מבחינה בטחונית אין שיקולים מכריעים נגד מתן מעמד נאות לחוסיין בחרם אל-שריף ובחלקים של העיר שבחוף החומות.

לגבי מצרים

יחכנו שני פתרונות אלטרנטיביים :

1. כל סני מוחזרת לרבונות מצרית (פרט, לעזה שנתלשת מידיה), בחנאי שמצרים מתחייבת שלא להכניס כוחות צבאיים. הדבר יובטח על ידי כך שישראל תוסיף להחזיק מוצבים בכמה מקומות (כגון שרם-אל-שיח' וליד התעלה).

2. סני תחולק בין ישראל למצרים : החלק המזרחי יהיה ישראלי והמערבי יחזור להיות מצרי. החלוקה איננה צריכה להיות לשני חלקים שווים בגודלם ויחכן שמצרים תקבל יותר מחמישים אחוז מן השטח.

יתרונות

1. ההסדר יהיה מבוסס לא על רצונו הטוב ודברתו של הצד השני בלבד אלא על עובדות בשטח.

2. משהוכח כי סני היא שטח היערכות צבאית המאיים על ישראל סביר כי הסדר המטלק איום זה (גם אם הוא מכיר בנוכחות צבאית ישראלית מסויימת) לא יכתים את ישראל בכחם של מדינה שואפת התפשטות אם הרבונות והמנהל של סני ואוצרות הטבע שלה יוחזרו למצרים

1. The first part of the document is a letter from the Secretary of the State, dated 18th March 1944, to the Secretary of the Home Office, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

2. The second part of the document is a letter from the Secretary of the Home Office, dated 22nd March 1944, to the Secretary of the State, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

3. The third part of the document is a letter from the Secretary of the State, dated 25th March 1944, to the Secretary of the Home Office, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

4. The fourth part of the document is a letter from the Secretary of the Home Office, dated 28th March 1944, to the Secretary of the State, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

5. The fifth part of the document is a letter from the Secretary of the State, dated 31st March 1944, to the Secretary of the Home Office, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

6. The sixth part of the document is a letter from the Secretary of the Home Office, dated 3rd April 1944, to the Secretary of the State, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

7. The seventh part of the document is a letter from the Secretary of the State, dated 6th April 1944, to the Secretary of the Home Office, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

8. The eighth part of the document is a letter from the Secretary of the Home Office, dated 9th April 1944, to the Secretary of the State, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

9. The ninth part of the document is a letter from the Secretary of the State, dated 12th April 1944, to the Secretary of the Home Office, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

10. The tenth part of the document is a letter from the Secretary of the Home Office, dated 15th April 1944, to the Secretary of the State, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

11. The eleventh part of the document is a letter from the Secretary of the State, dated 18th April 1944, to the Secretary of the Home Office, regarding the proposed amendments to the Education Act, 1944.

פירוש נוסף

1. התעלה חייבת להפתח לשייטת ישראלי שכן משתייך תנועת אניות בדגל ישראל בתעלה לתופעה של קבע אליה יתרגלו המצרים, יבוצר בכך השלום.
2. הערובה הצבאית לכך שתעלה טואץ שאר פתוחה לשייטת ישראלית תהיה בנוכחות הישראלית במוצבים שונים כולל מוצבים בדרום סני אשר מהם תוכל ישראל לאיים על השייטת המצרית.
3. אפשר יהיה להגביל בהסכם את הנוכחות הצבאית הישראלית בסני בזמן (למשל, 10 שנים).
4. האי טיראן איננו חשוב לכשעצמו, ברם יש למנוע את ניצולו נגדנו.

1911

1. ... ..
2. ... ..
3. ... ..
4. ... ..

1

1

רביץ מסתייג מחסידי הסיפוח המידי

// מיפנה ביחסי ישראל-ערב חשוב מהישגים טריטוריאליים //

ערב מרישתו מתפקידו העניק הרמטכ"ל ר/א יצחק רביץ ראי' ין ל.תארץ' (פורסם כמ.12.22) בו נשאל בין היתר על השקפותיו לגבי עתיד השטחים ה' מחוקקים ועתיד יחסי ישראל-ערב. להלן השאלות והתשובות בסוגיה זו:

שאלה: ישנן עכשיו מספר תנ"רות ציבוריות בארץ הטוענות, כי אין להצוין את שיעל אדמת אחד שצה"ל כבש. הן מנסות על דחיית היתר, בנימוקים היסטוריים, דתיים. ספרד תיים וכו'. מה דעתך על כך?

רביץ: בסיכומי של דבר לא יזמנו מלחמה. יכול להיות שזו היתה שגיאה. אבל את המלחמה לא אנהנו וזמנו. יצאנו למלחמה קודם כל כדי להבטיח את הקיום והבטחון שלנו בתוצאות המלחמה הגענו לשיני ה' שנים עיקריות: הנתתנו כמה על צב' אות ערב. שהאלמנט העיקרי שבה היתה הסכרת העיזוד. האלמנט השני שקשה למדוד אותה, זו הפגיעה ב' אמת ובטחון העצמי שהם יכולו ב' עתיד הקרוב לצאת למלחמה נגד ישראל.

ההישג השני הוא ההישג הטרטוריאלי. איננו מתעלם ולא מסגטטין' סים ולא פוטיטורוה. ולא מסום דבר דומה לזה. להיפך. אבל עובדה היא שסכדינת ישראל התמקפה 19 שנה

בתחומים מסוימים. ורוב תושביה עד כמה שידוע לי. לא חשבו שיש מקום ליום מלחמה כדי לתווך לעמדת' אני חושב, שאת תוצאות המל' המה גורר בראש ובראשונה לשי' צות לצרכי הבטחון של מדינת ישראל, ודא לצרכים אחרים. לכן לפי דעתי, משום ראשון, מדינת ישראל צריכה לעשות את המה שיטום במדינת ישראל והמלחמה להביא לשינוי עמיתים ביחסי ערים - ישראל, ולנסות בענין זה כמה שאפשר יותר. בענין זה יותר חשוב בענין טריטוריאלי אם זה ניתן להשגה.

שאלה: אילו טריטוריות חיוניות לבטחון שלנו, במקרה של חתימת הסכם שלום?

רביץ: השאלה היא, כמובן, אי' זה הסכם שלום ועם מי.

שאלה: עם ירדן. רביץ: שלום של אמת בעיני פירושו שיחות הכרה, ורמיזה הדדית מבעד גבול פתוח. הסכם שלום עם ירדן כלבר יש בו אולי משום שמירת הקהה אבל יהיה דבר כזה. יהיה בו משום פתיחת דלת. אבל אין בו מ' שום פתרון ביססי של הבעיה. משום שירדן כשלעצמה אינה גורמת ה' איום על ישראל. שאלה זו בעיני היא היפוטיטית. כי איננו מאמין שבכלל ניתן להגיע לדבר כזה. אני מאד מ' ספק אם יכולה ירדן להרשות לעצ'

מה להתום על הסדר שלום נפרד. גם אם תרשה לעצמה. השאלה היא לכמה זמן זה יהיה הסדר שלום ואם אותו מספר שיעשה שלום נפרד מכל מדי'נות ערב מסוגל להתקיים.

שאלה: מה זה גבול בטוח. מ' בחינת ישראל? האם הוא בהכרח עובר על הירדן, או יכול להיות גם מערבה לירדן?

רביץ: מבחינה צבאית, קשה לי להניח שאפשר לקבוע גבול בטוח' שאינו עובר על הירדן.

שאלה: על אילו טריטוריות היית מוותר במקרה מסוועל של שלום עם כולם?

רביץ: אינני מוכן לתת תשובה. שאלה: אם הבנו אותך נכון, אתה אומר שעל להסכם שלום עלינו להמשיך לשבת בשטחים אלה ככובש ולא כמספח?

רביץ: אינני רוצה להתחייב ר' לומר מה יהיה בעוד שנתיים. שלוש או חמש שנים. אני חושב שמדינת ישראל - כל עוד אין שלום - חיי' בת לא לזוז סנטימטר אחד מהשט' חים שהיא מחוקקת בידיה. בכל סטא' טום שתמצא לנכון.

שאלה: גם במקרה של להצים שעלולים לבוא?

רביץ: אני חושב שאמריקה ה' יום (אינני יודע מה יהיה אחרי ה' בחירות שם), מקבלת שצריך לבוא להסדר' קבע אתנו.

שאלה: גם במקרה של להצים שעלולים לבוא?

1980

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...

1981

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...
- 8. ...
- 9. ...
- 10. ...

1982

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...
- 8. ...
- 9. ...
- 10. ...

1983

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...
- 8. ...
- 9. ...
- 10. ...

מצרים

1. תמורת חוזה של שלום תפנה ישראל את כל כוחותיה מסיני;
2. מצרים תתחייב לאפשר שייט ישראלי בהעלה סואץ;
3. מצרים תכיר באותי הבינלאומי המובהק של מיצרי סואץ דבר זה פירושו
הן חופש שייט והן חופש טיסה.
4. מצרים תכיר בצורך לאפשר שייט בלתי מופרע ביט טוף על כל מבואותיו
(באב אל מנדם).
5. יופסק מירוף החימוש בין מצרים לישראל. המעצמות המייצרות נשק חדיש
ובתוך זה בריה"מ וארה"ב התחייבנה כלפי ישראל, מצרים ומועצת הבטחון
להימנע ממשלוחי נשק במישרין או בעקיפין.
6. השייט הישראלי בסואץ יתחיל ללא דיחוי ולפני הנסיגה.
7. חוצאות הכוחות הישראליים מסיני חיעשה תוך שנה - שנה וחצי לאחר
שיחיל השייט.
8. יוכר בהסכט כי הפרעה לחופש השייט תהווה "קזוס בלי".
9. מצרים תוותר רשמית על עזה ותסכים לכך כי עתיד הרצועה יוכרע על-ידי
ישראל וחושבי הרצועה.
10. מצרים תתחייב שלא להכניס כוחות שריון, ארטילריה ואויר לתוך עצי האי.
הפרת התחייבות תהווה "קזוס בלי" וישראל תהיה חופשית לפעול להגנתה
העצמית.
11. ישראל ומצרים תחלטנה אם לשם הבטחת חופש השייט והטייס במעברים ובתעלה
יש צורך בערכויות בינלאומיות.

10 7/10
אשר לגזונקא
זמ' קיא א סלמיו

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...
- 8. ...
- 9. ...
- 10. ...
- 11. ...
- 12. ...
- 13. ...
- 14. ...
- 15. ...
- 16. ...
- 17. ...
- 18. ...
- 19. ...
- 20. ...

רשימת הנספחים

- נספח א' - התביעה המרכזית: גבול בטוח
- נספח ב' - התקדים היפאני-סובייטי: הצהרה החומה ומאושרת במקום חוזה שלום ועד לחתימת חוזה שלום.
- נספח ג' - גבול פתוח בין מדינות שכנות
- נספח ד' - פטרולים מעורבים
- נספח ה' - נסיגת ישראל מסיני 1957 - הודעה מחמוד פאוזי
- נספח ו' - תעלת סואץ - הנוסחה המדינית של 1956
- נספח ז' - המו"מ עם עבדאללה (1933-50) על שלושה שלביו
- נספח ח' - מטטר הכיבוש האמריקני ביפאן
- נספח ט' - גרמניה, הכיבוש והקמת היחסים הדיפלומטיים עם בריה"מ
- נספח י' - השטח המפורז בקוריאה
- נספח י"א - המפורז בווייטנאם
- נספח י"ב - הסכם ההגנה מצריס-ירדן מ-30.5.67
- נספח י"ג - התפוררותו של חוזה לוקארנו

מ"ב מפות שמצויינים בהן השטחים האפשריים להחזקה על ידי פוחותינו.

הערה: לחשומה לב מיוחדת הערוה ("מסקנות") בשולי כל נספח.

TABLE OF CONTENTS

- Page 1 - Introduction
- Page 2 - Chapter I: The History of the Church
- Page 3 - Chapter II: The Doctrine of the Church
- Page 4 - Chapter III: The Church in the World
- Page 5 - Chapter IV: The Church and the State
- Page 6 - Chapter V: The Church and the Future
- Page 7 - Chapter VI: The Church and the People
- Page 8 - Chapter VII: The Church and the World
- Page 9 - Chapter VIII: The Church and the Future
- Page 10 - Chapter IX: The Church and the People
- Page 11 - Chapter X: The Church and the World
- Page 12 - Chapter XI: The Church and the Future
- Page 13 - Chapter XII: The Church and the People
- Page 14 - Chapter XIII: The Church and the World
- Page 15 - Chapter XIV: The Church and the Future
- Page 16 - Chapter XV: The Church and the People
- Page 17 - Chapter XVI: The Church and the World
- Page 18 - Chapter XVII: The Church and the Future
- Page 19 - Chapter XVIII: The Church and the People
- Page 20 - Chapter XIX: The Church and the World
- Page 21 - Chapter XX: The Church and the Future
- Page 22 - Chapter XXI: The Church and the People
- Page 23 - Chapter XXII: The Church and the World
- Page 24 - Chapter XXIII: The Church and the Future
- Page 25 - Chapter XXIV: The Church and the People
- Page 26 - Chapter XXV: The Church and the World
- Page 27 - Chapter XXVI: The Church and the Future
- Page 28 - Chapter XXVII: The Church and the People
- Page 29 - Chapter XXVIII: The Church and the World
- Page 30 - Chapter XXIX: The Church and the Future
- Page 31 - Chapter XXX: The Church and the People

TABLE OF CONTENTS

Page 1 - Introduction

התביעה המרכזית: גבול בטוח

חביעה לדיונים עם הערבים לשם קביעת הגבול והסדרי הבטחון להבטחתו, שנים אלה

צריכים להיות במרכז כל מו"מ ולא התביעה להסכם שלום או למו"מ ~~ישראל~~.

דברי שר החוץ אבן ליארינג מ-26 דצמבר נראים לי כמבטאים גישה זו:-

... neither the present cease fire line nor the old demarcation line have the character of boundaries. The boundary is in an historical vacuum. It does not yet exist and it will one day be achieved by agreement because that is the basis for co-existence. How on earth you can do that without sitting down and working it out I don't know. It is a very detailed problem. If we follow the concept that the Americans and British and others outlined that there is such a thing as a secure and recognized boundary which is distinct from the demarcation line of 1949, then the way in which we express it is something which we would like to work out with them.

אני רואה את מרכז הכובד של הניסוח הנ"ל במלים

The way in which we express it

כלומר, מנאחים אנו את הדלת פתוחה לקביעת גבולות בין אם על-ידי הזנת קווי

התייחסות בין אם בדרך אחרת שתבטיח לצדדים "גבולות בטוחים ומוכרים". "דרך אחרת"

זו יכולה לכלול אמצעים כגון (1) ספוחי שטח; (2) תקוני גבול; (3) מוצבים ישראליים

מעבר לגבול; (4) פירוז; (5) פטרול משותף ועוד.

באזני הערבים ערב ניסוח הנ"ל בהרבה מזה אשר מרמז על תקוני גבול וספוחי שטח

בלכד. לשון אחרת, נוסחה בדבר "גבולות חדשים" היא מרתיעה את הערבים.

שקלתי ודחיתי את האפשרות לומר לערבים שאנו מבדילים בין "גבולות מדיניים"

ו"גבולות בטחוניים", לעומת זה מוצע לומר לערכים "יש לקבוע גבולות מדיניים שיהיו מובטחים מבחינה בטחונית ויש הרבה דרכים לכך".

המכשיר המשפטי לכך

התקדים היפאני-טובייטי נראה לי כרצוי מבחינתנו. אם אין אפשרות להגיע להסכם שלום כולל בשל חילוקי דעות טריטוריאליים ובשל מצב בינערבי, יש להסתפק בהכרזה התומה בדבר הפסקת הלוחמה, כנון מצב של שלום, הקמת יחסים דיפלומטיים והכרה דה פקטו בנוכחות ישראלית בטחנים אשר לגביהם לא הושג הסדר טריטוריאלי.

פו"מ ישיר

לא חתכן התקדמות ללא פגישות ישירות עם הצד השני. בשלב הראשון אפשר לקיימן בתנאי סודיות. עם זאת ראוי לציין כי בעת המו"מ הסודי עם עבדאללה יצא המלך בכמה קריאות פומביות לשלום. יש לנו ענין בשליחות יארינג לא רק לבשקצמה אלא גם כ"מטריה" שעשויה להיות חיונית בשלב מסויים כאשר המו"מ הישיר הסודי יצא מאפילת המחתרת אל אור היום.

the first section, which is the most important, and
the second section, which is the most important.

Section 1

The first section of the report is the most important, and
the second section, which is the most important, and
the third section, which is the most important, and
the fourth section, which is the most important.

Section 2

The second section of the report is the most important, and
the third section, which is the most important, and
the fourth section, which is the most important, and
the fifth section, which is the most important.

התקדים הסובייטי-יפאני: הצהרה חתומה ומאושרת עד לחתימת חוזה שלום

לא נחלצו חוזה שלום אם כי המו"מ שהוחל בו ביוזמה סובייטית נועד לכריחת חוזה כזה.

לא נכרת חוזה שלום בשל סירוב סובייטי להחזיר ליפאן את דרום סחאלין והאיים הקוריליים (לעומת זה הסכימו הסובייטים להחזרת איי הבומאים ושיקוטאן כאשר ייחתם הסכם שלום). ב-19 באוקטובר 1956 נחתמה הצהרה בדבר סיום מצב המלחמה בין שתי המדינות והקמת יחסי שלום ושכנות טובה. ועוד קבעה ההצהרה:

- כינון יחסים דיפלומטיים וקונסולריים.

- הצורך להתחיל במו"מ בהקדם לשם חתימת הסכם סחר, ספנות.

הערה: ביום חתימת ההצהרה נחתם פרוטוקול סחר.

מסקנות

1. יתכן מצב של שלום ויחסים דיפלומטיים בין שתי מדינות גם כאשר בעיות טריטוריאליות נשארות חלויות ועומדות.
2. יתכן שעל ישראל וירדן להעדיף הסדר כזה עד ליישום כל הבעיות הטריטוריאליות, בעית הפליטים ובעית השלום בין ישראל ליהר מדינות ערב.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

the first part of the work is devoted to a general history of the country from the discovery of it by Columbus to the present time.

the second part is devoted to a detailed history of the various states and territories, and to a description of their political and social condition.

the third part is devoted to a description of the various states and territories, and to a description of their political and social condition.

the fourth part is devoted to a description of the various states and territories, and to a description of their political and social condition.

the fifth part

is devoted to a description of the various states and territories, and to a description of their political and social condition.

the sixth part is devoted to a description of the various states and territories, and to a description of their political and social condition.

גבול שתוח בין מדינות שכנות

אין כל קושי להסדיר חופש תנועה ממדינה למדינה לאזרחי שתי

המדינות.

מבחינה פורמלית, יכול ההסדר להתבסס על סעיף בחוזה השלום (או

על סעיף בהצהרה החתומה בדבר סיום מצב המלחמה וכנון יחסי שלום

ושכנות טובה) ולקבל בטוי מפורט יותר בחליפת אגרת מיוחדת.

Page 1

Page 2

APPENDIX A

1. The first section of the report discusses the current state of the industry and the challenges it faces.

The second section provides a detailed analysis of the market trends and the impact of the recent economic downturn. It also includes a forecast for the future of the industry.

600
BRITISH EMBASSY,

TEL AVIV.

Note No. 8

8 February, 1967.

Your Excellency,

I have the honour to inform you that, with a view to facilitating travel between the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and Israel, the Government of the United Kingdom are prepared to conclude with the Government of Israel an Agreement in the following terms:

- (a) Israel nationals holding valid Israel passports shall be free to travel from any place whatever to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, The Channel Islands and the Isle of Man without the necessity of obtaining a visa in advance.
- (b) British subjects holding valid passports bearing on the cover the inscription "British Passport" at the top, and at the bottom the inscription "United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland" or "Jersey" or "Guernsey and its Dependencies" and, inside, the description of the holder's national status as "British subject" or "British subject: citizen of the United Kingdom and Colonies", or "British subject: citizen of the United Kingdom, Islands and Colonies" shall be free to travel from any

/place

place whatever to Israel without the necessity of obtaining a visa in advance. Any such visit to Israel shall be limited to three months, unless extended by the Israel authorities at the termination of this period for a further period.

- (c) The waiver of the visa requirement shall not exempt Israel nationals proceeding to the United Kingdom, The Channel Islands or the Isle of Man, and British subjects proceeding to Israel, from the necessity of complying with the United Kingdom and Israel laws and regulations concerning the entry, residence (temporary or permanent) and employment or occupation of foreigners. Travellers who are unable to satisfy the immigration authorities that they comply with these laws and regulations are liable to be refused leave to enter or to land.
- (d) British subjects in possession of passports as defined in sub-paragraph (b) above who have been authorised to reside in Israel and are travelling outside Israel shall be exempt from the need to obtain a re-entry visa to Israel provided that their authority to reside in Israel has not expired.

suspension shall be notified
immediately to the other Government
through the diplomatic channel.

(1) The present Agreement shall enter
into force on the 15th of March, 1967,
and may be terminated by either
Government giving thirty days' notice
in writing to the other.

2. If the above proposals are acceptable to
the Government of Israel, I have the honour to
suggest that the present Note and Your Excellency's
reply in that sense shall constitute an Agreement
between the two Governments in this matter.

I avail myself of this opportunity to renew
to Your Excellency the assurances of my highest
consideration.

Michael Hadow.

(Michael Hadow)

His Excellency
Mr. Abba Eban,
Minister for Foreign Affairs
of Israel.

Jerusalem, 9 February 1967.

Your Excellency,

I have the honour to acknowledge receipt of your
 Note No. 8 of 8 February 1967, which in translation reads
 as follows:

"1. א) אזרחי ישראל, המחזיקים בדרכונים ישראלים בני חוקף, יהיו
 חומשיים לנסוע מכל מקום שהוא לממלכה המאוחדת של בריטניה
 הגדולה ואירלנד הצפונית, איי החפלה והאי מאן, בלא צורך
 להשיג אשרה מראש.

ב) נתיני בריטניה, המחזיקים בדרכונים בני חוקף, שעל עטיפתם,
 בהלקה העליון, טבועה הכתובה "דרכון בריטי", ובהלקה התחתון
 אחת הכתובות: - "הממלכה המאוחדת של בריטניה הגדולה ואירלנד
 הצפונית", "נ"רסי" או "גרנסי ושטהי הלוחה", ובחוף דרכונים
 אלה נתון האור מעמדו הלאומי של המחזיק בהם, כגון: - "נתין
 בריטי", "נתין בריטי תושב הממלכה המאוחדת והמושבות",
 "נתין בריטי תושב הממלכה המאוחדת, האיים והמושבות", יהיו
 חומשיים לנסוע מכל מקום שהוא לישראל בלא צורך להשיג אשרה
 מראש. כל ביקור כזה בישראל יוגבל לשלושה חודשים, אלא אם
 כן הוארך, בידי רשויותיה של ישראל, בחום תקופה זו, לתקופה
 נוספת.

ג) הויחור על דרישת האשרה לא יפטור את אזרחי ישראל היוצאים אל
 הממלכה המאוחדת, איי החפלה והאי מאן, ואת נתיני בריטניה
 היוצאים לישראל, מן הצורך למלא אתר חוקיהן וחקנותיהן של
 הממלכה המאוחדת וישראל לענין כניסה, מגורים (זמניים או
 קבועים), עבודה או התעסקות של זרים. נוסעים שאינם יכולים
 להניח את דעתן של רשויות ההגירה, כי אכן ממלאים הם אתר
 חוקים וחקנות אלה, צפויים לסירוב בדבר התרת כניסה או עליה
 ליבשה.

- 2 -

- (ד) נחניסם בריטיים שברשותם דרכונים כמוגדר במסקה (ב) לעיל, אשר הודשו להתגורר בישראל והנוסעים אל מחוץ לישראל, יהיו מטורים מן הצורך להשיג אשרת כניסה מחדש לישראל, ובלבד שפרק הזמן שהותר להם להתגורר בישראל לא הס,.
- (ה) אזרחי ישראל המתגוררים בממלכה המאוחדת של בריטניה הגדולה ואירלנד הצפונית, איי התעלה והאי מאן, והנוסעים אל מחוץ לשטחים אלה, יהיו מטורים מכל דרישה לאשרת כניסה מחדש לממלכה המאוחדת.
- (ו) הרשויות המוסמכות של הממלכה המאוחדת, איי התעלה והאי-מאן, ושל ישראל, שוכרות לעצמן את הזכות לטרב מתן היתר כניסה או שהייה בטטחיהן בכל מקרה בו האדם הנוגע בדבר הוא בלתי רצוי, או בלתי כשר מבחינה אחרת, בהחאם למדיניותן הכללית של הממשלות בקשר לכניסת זרים.
- (ז) אזרחי ישראל הנוסעים לשטחי ארץ אשר ממשלת הממלכה המאוחדת נוטאת באחריות לבבי יחסיהם הבינלאומיים, למעט אותם שטחים שזוינו במסקה (א) לעיל, או נחניס בריטניה שאינם מחזיקים בדרכונים כמוגדר במסקה (ב) דלעיל, לא יכללו בחחום החולתו של הסכם זה.
- (ח) כל אחת מן הממשלות יכולה להתלוח לשעה את ההוראות הנזכרות לעיל, כולן או מקצתן, מטעמי תקנת הציבור, כל החליה כזאת יש להודיע עליה מיד לממשלה האחרת בצינורות הדיפלומטיים.
- (ט) הסכם זה ייכנס לתוקפו ביום 15 במארס 1967, וכל טמשלה רטאית להביאו לידי גשר במחן הודעה בכתב של שלושים יום לממשלה האחרת.
2. אם ההצעות דלעיל מהקבלות על דעתה של ממשלת ישראל, אני מחכבד להציע כי איגרת זו ותשובת הוד מעלתך המודיעה על כך יהוו הסכם בין שתי הממשלות לעניין זה."

In reply I have the honour to inform
Your Excellency that the foregoing proposals are acceptable
to the Government of Israel, who therefore agree that Your
Excellency's Note and this reply shall constitute an Agreement
between the two Governments in this matter.

I avail myself of this opportunity to reiterate
to Your Excellency the assurances of my highest consideration.

His Excellency
Mr. Reginald Michael Hadow, C.M.G.
Her Britannic Majesty's Ambassador
in Israel.

5.1.67

סודי ביותר
לבטחן במבד

אל : שר החוץ

מאת: מ. גזית

העתק: ג. רפאל

א. לוריא

10.0

הנני להציע לדלהלן גישה שונה כלפי מצרים לזו שנקטנו בה עד כה בשיחות עם יארינג. אעשה זאת תוך הרצאת דברים שאשים בפיו של נציג ישראלי:

^{1/2}
הנציג הישראלי: רצוננו לגולל בפניך היום את פנינו במלוא ההיקף והכיבדות. בעתנו לך כאשר אמרת שיש צורך לפנות משהו לשיפור האוירה, אך לאמיתו של דבר איננו מאמינים ב"ג'סטות". שיטת הג'סטות בוסתה לא פעם במטרה לקרב את הצדדים ובכחלה פעם אחר פעם. לדעתנו מקום לידתן של הג'סטות היה תמיד אצל צד שלישי ולא אצל הערבים.

אנו רוצים לומר לך, באמצעותך לנשיא באצר, כי ישראל גמרה אומר להגיע לשלום עם שכנותיה. היא רוצה בשלום והיא סבורה ששלום של כבוד ושלום של בטחון עדיף על כל מצב אחר. ברם, במקרה זה אנו חייבים מייד לשתף אותך, מר יארינג, בהערכות שלנו האומרות כי אין כל זכויות דומה אצל מצרים לדעתנו. (כאן יבוא ניתוח מפורט של המצב במצרים, עמדת באצר, עמדת ברה"מ).

הנך מבין איפוא כי אין אנו מעריכים את הסיכויים לשלום אלא כבמרכיב ביותר. ברם גם אם הם מחציתו של אחוז אחד הגענו להחלטה להתבסס עליהם ובעשה הכל למצותם. ידוע לנו, כטובן, שלא נכון הוא לבנות בניין בעל מידות על יסודות רעועים ונכונותנו "לבנות" הסדרים על הסיכוי המועט והכמעט אפסי היא איפוא מבצע רב-סיכון ובקורה כי אתה, מר יארינג, תגלה הבנה למה שאנו מנסים לעשות. אנו מוכנים להתחיל לצעוד בדרך החלקקה אך עלינו להצטייד בצירוד הסתאים בצאתנו לאקספדיציה הרפתקנית זו. ייתכן כמו-כן שנצטרך לחזור כלעומת שבאנו ובמקרה זה חשוב לנו שתגלה הבנה לסיכון הרב שנטלנו על עצמנו כשיצאנו בדרך-לא-דרך.

ובכן, אמור נא למצרים (ובקשתנו לך היא שתשווח לא רק עם באצר אלא תוך

~~הסכפתו גם עם שנייה שלושה~~

הסכמה עמו גם עם שניים-שלושה אישים מצריים אחרים. האישים הנאים בחשבון הם זאכריא מוחי-אד-דין, מחמוד פאוזי, מחמד ריאד, עלי צברי) כולהלן:

"ישראל יפתה אותך להציע למצרים שלום של כבוד ובטחון. לדעתה של ישראל אין דרך יעילה יותר להתקדמות אלא באמצעות הסדר של שלום. הבעייה אם תתקיימנה פגישות ישירות בין הצדדים כבר בשלב ראשון, אם לאו, היא משנית בעיני ישראל כל עוד ברור שהמגע בוא יבוא בשלבים המכריעים. העיקר שמלכתחילה יהיה היעד אליו חותרים מוסכם, בשלב מסויים ברור הוא שעל הצדדים להיפגש שכן הבעייות הפעובות הסדר הן מסובכות מאד. ישראל איננה מתנגדת כי נציג המזכ"ל יהיה השושבין לזמן את הצדדים בבוא הזמן אך הבעייות אינן יכולות להיפתר בלי התלבטות משותפת של מצרים וישראל בהן.

ברם ישראל שמה לב שהחלטות ועידת הארטום וכן למדה בעיון רב את באורו של הנשיא נאצר מ-23 בנובמבר. היא מבינה מהם כי מצרים החליטה נגד עשיית שלום, נגד הכרה בישראל ונגד מגע עם ישראל. ישראל היתה מוכנה לקבל גישה מצרית זו אלמלא היתה סמונה בה סכנה של התלקחות נוספת. ישראל רוצה למנוע התדרדרות והתלקחות. ישראל מעוניינת להתקדם כגרת דרך רצינית קדימה ולעשות כגרת דרך זו יחד עם מצרים.

אך אין כל אפשרות לעשות זאת אם אין פותרים באורח משביע רצון ארבע בעייות שהן שורשי הסכסוך בין מצרים וישראל:

- (1) מרחב סיני הפך לבסיס הערכות נגד ישראל וכבר פעמיים-שלוש למלכודת איומה לצבא מצרים.
- (2) חופש השיים בסואץ ובמיצרי טיראן חייב להיות מובטח.
- (3) פתרון בעיית הפלשתינאים.
- (4) הפסקת הלוחמה.

לשון אחרת, אם דבקה מצרים בהחלטות הארטום אין כל בסיס לפתור את הבעייות דלעיל במשותף עם מצרים. ישראל מצידה מוכנה להגיע להסדרים ממשתיים לפתרון הבעייות הללו, אך רצונה להדגיש כי הסדרים שבמשתמע כביכול במרץ 1957 הם פסולים לחלוטין משום שסופם תמיד-מלחמה. ישראל מבקשת את מר יארינג להצביע על כך כי כאשר הודיע לישראל על נכונותה להוציא את כוחותיה מסיני ב-1 מרץ 1957 היא עשתה זאת מתוך הנחה שההנחות והצפיות שלה מעוגנות גם בהתחייבויות שמסרה אז מצרים למזכ"ל האמרישלד ולארה"ב. כאשר מסר מחמוד פאוזי את הודעתו בעצרת ב-4 במרץ 1957 התעלמה ישראל מתוכנה החמור למרות שהוא ביטל למעשה את כל ההסדר שישראל האמינה

אז כי הושג גם עם מצרים. אנו צריכים ללמוד מהנסיון. ההסדרים הייבים הפעם להיות ברי-קיום. ההנחה צריכה להיות שההסדרים יבטיחו עד למכסימום האפשרי שלא תארע עוד מלחמה בין מצרים לישראל. אם ההסדרים לא יהיו יעילים ומחייבים את מצרים, אין ישראל רואה כל טעם בהם. ישראל מעובייבת להודיע למצרים כי ההסדרים יהיו הסדרים של כבוד לשני הצדדים. אין לישראל תכנית מעובדת שהיא טבורה שהיא האחת והיחידה שיש בכוחה לפתור את הבעיות הנזכרות דלעיל.

למשל אם הכוונה למנוע מסיני לפתח לבסיס האבקת מצרי שתקפתי בגד ישראל ומלכודת מוות לאלפי חיילים משתמע מזה פתרון זה או אחר דווקא (פירוז סיני, למשל). ישראל רוצה לומר שאין היא שוללת פתרון זה, אך היא מוכנה להציע ולשמע גם הצעות אלטרנטיביות. היעד חשוב בעיני ישראל יותר מאשר האמצעים. הוא הדין בכל הנוגע לבעיית השייט.

ישראל ערה כמובן מאד לתביעה המצרית בדבר פינוי סיני והיא רוצה להודיע ברורות למצרים שאין בכוונתה לספח את הסיני-האי. היא מחזיקה בו מתוך תקווה כי יתאפשר פינוי כוחותיה ~~ממזרח הים התיכון~~ ממזרח בעקבות מציאת פתרונות לבעיות הקשות שהיו בשורש המצב שנוצר במאי 1967.

הסבר

הנ"ל מבוסס על הנחה שאין כיום כל סיכוי להסדר שלום עם מצרים. לעומת זה איבנו פטורים מלמצות את כל האפשרויות גם אם הן קלושות, להגיע להסדרים תכליתיים. העברת שדר שיכלול את הדברים כמוצע דלעיל עשויה לדרבן את מצרים להתכנס למקח וממכר עמנו וינטרל אותה, ואולי אף יותר מזה, בכל הנוגע להסדר מקיף בין ירדן לבייבו.

נראה לי כי הודעה ישראלית למצרים שישיבתנו בסיני היא זמנית עשויה לשמש גורם רב-משקל בקהיר. מכל מקום אם תאפשר פתיחת שיג ושיח שמשכו יהיה פרק זמן שתקבל על הדעת אשר ניתן יהיה להארכה באמצעים שונים יזומים על-ידינו, בקנה לעצמנו בנתיים שהות לנהל מו"ס עם חוסיין ללא הפרעה ואף לסיימו בנסיבות המחייבות את נאצר להמנע מחבלה. והיה וזמן מה לאחר מכן ייכשל המו"ס עם מצרים הרי יראה נאצר כמי שקיפה במידה רבה את זכותו המוסרית לטעון בגד חוסיין שהרי בזמן ההודעה הפומבית והחתימה על ההסדר עם ירדן לא פצה את פיו.